

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

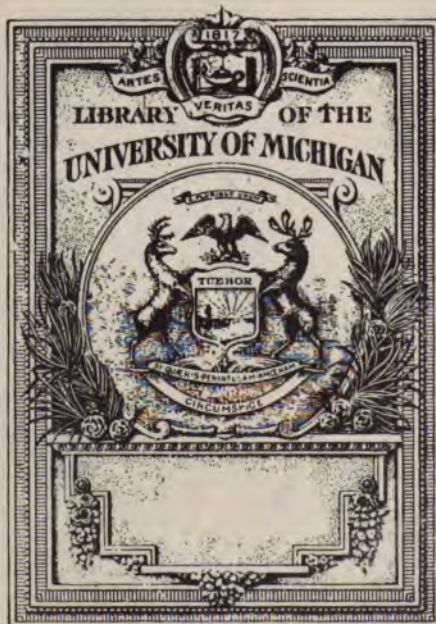
- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

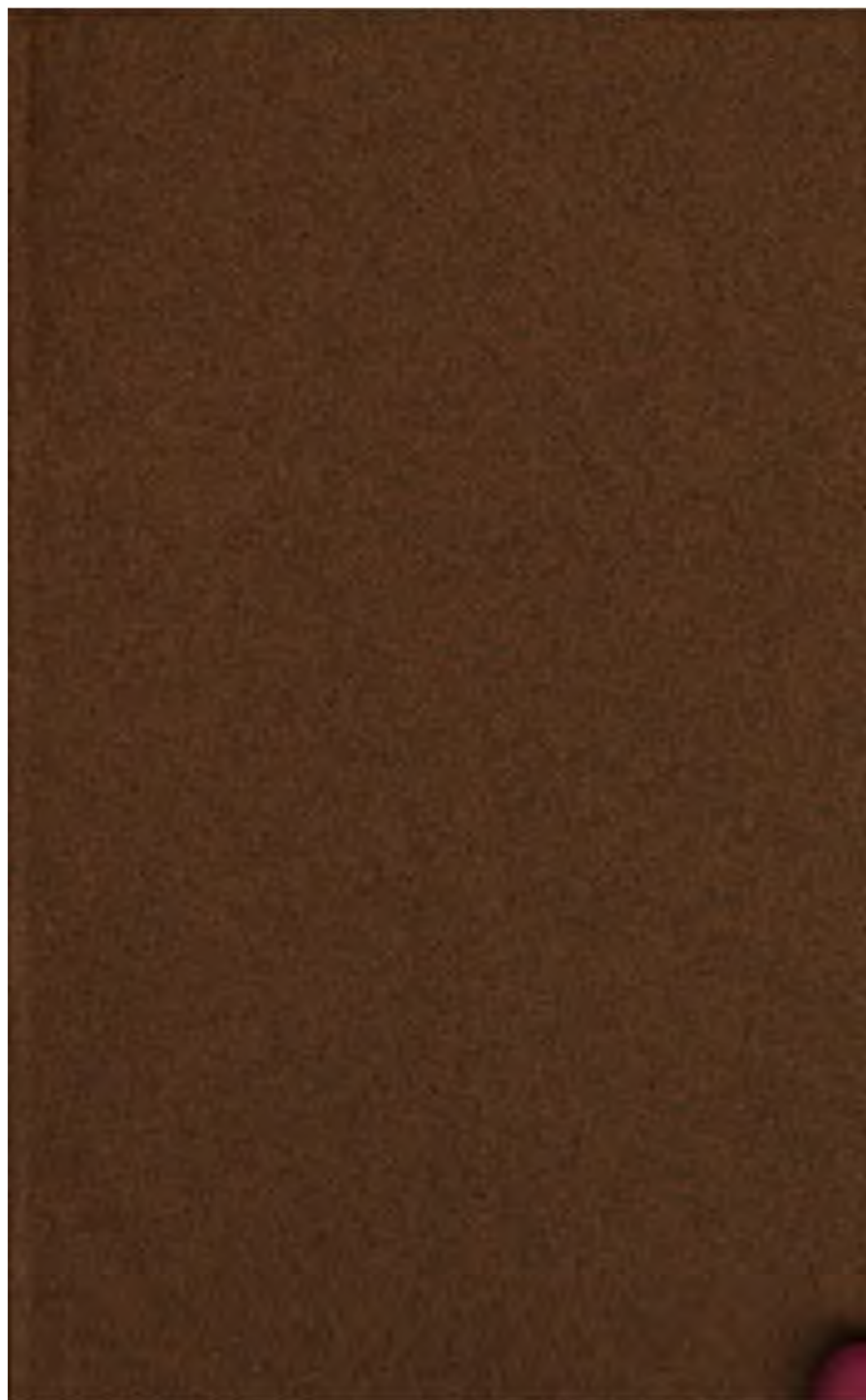
Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

B 974,766

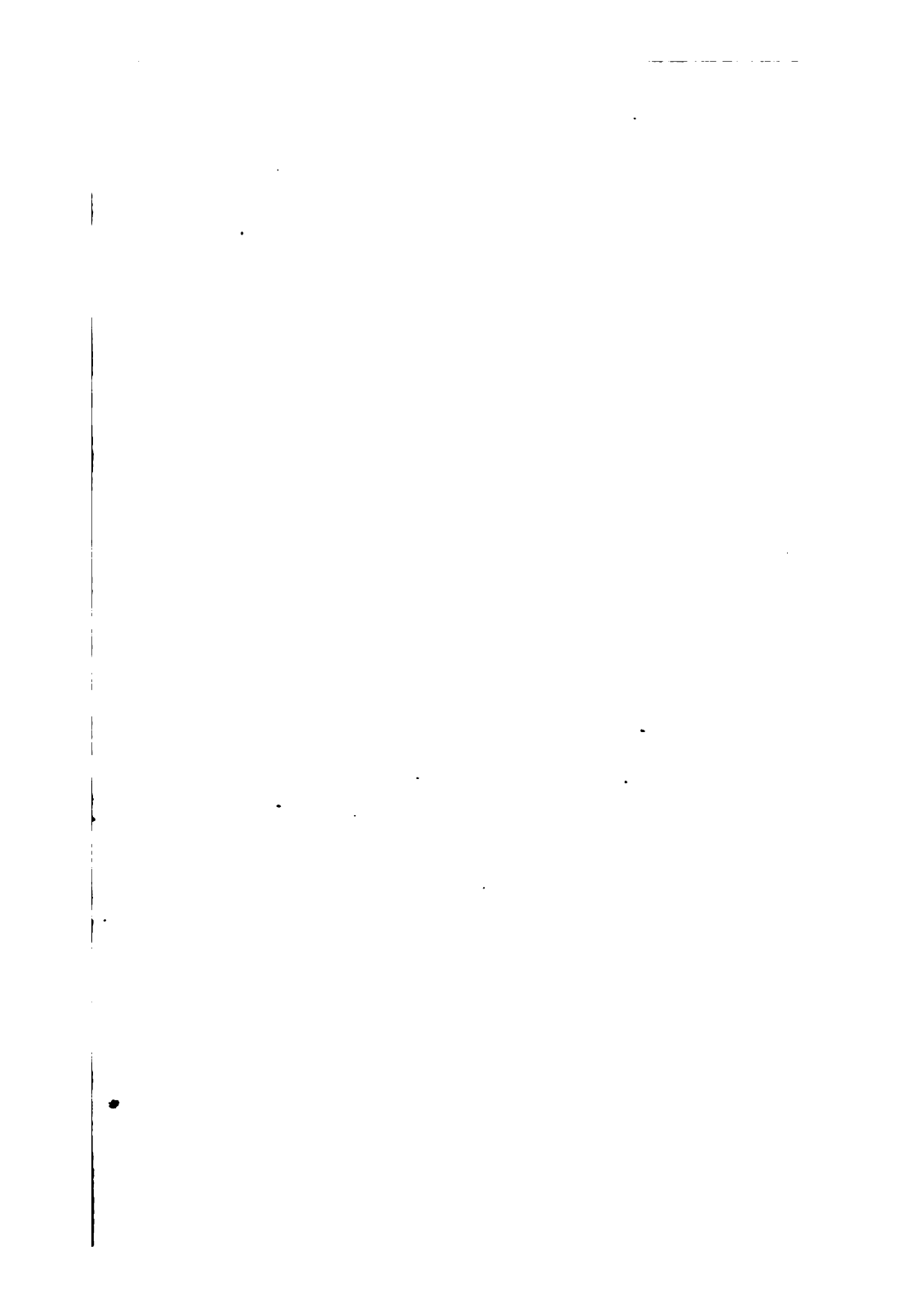

THE GIFT OF
Ken Carlson

HAREN DEN GRAA
EN ROMAN FRA DE DANSKE AGRE

AF

SVEND FLEURON

FEMTE OPLAG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

Til John Eulen 1928
fra Else.

HAREN DEN GRAA
ROMAN FRA DE DANSKE AGRE

SVEND FLEURON

- JAGTBREVE. Med Vignetter af Juul-Møller. 1906.
 I NATUREN MED BØSSE OG MED STOK. Illustreret af Juul-Møller. 1907.
 JÆGER-ANDAGT. Blade fra et Efteraar. Med Vignetter af Juul-Møller. 1908.
 EN VINTER I JÆGERGAARDEN. Fortælling i Skitser og Scener. Med Vignetter af Vilh. Th. Fischer. (1909). 4. Tusinde. 1919. Tyak Udgave 1912. Svensk Udgave. 1919.
 DEN GAMLE I SKOVENE. Knuds forunderlige Oplevelser. Illustreret af Luplau Janssen. 1911.
 I MARKEN. En Samling Rids. Omslagstegning af Møhl-Hansen. 1911.
 KALV — OG DET HALVE AF DYREHAVEN. Omslagstegning af Vilh. Th. Fischer. 1912. Tyak Udgave 1916.
 KALV — OG RESTEN AF DYREHAVEN. Omslagstegning af Gyda Petersen. 1913.
 DET RØDE KOBEL. Roman om et Kuld moderløse Ræver. (1914). 9. Tusinde. 1919. Luksusudgave, trykt i 200 Eksp. paa Papir fra van Gelder Zonen. 1919. Svensk Udg. 1915. Hollandsk Udg. 1920. Finsk Udg. 1920.
 DANSK FORAAR. Omslagstegning af Kr. Kongstad. 1915.
 DET TUDER OM NATTEN. Roman om den sidste store Hornugle Strix Bubo. (1916). 8. Tusinde. 1919. Svensk Udg. 1916. Tyak Udg. 1920.
 IB FIDELIUS ADULTAND. Roman om en Gravhund. (1917). 14.—19. Tusinde 1921. Svensk Udg. 1917. Illustreret Udgave, efter Malerier af Simon Simonsen. 1919.
 GRUM. Roman fra Sø og Mose. (1919). 12. Tusinde. 1919. Luksusudgave, trykt i 250 Eksp. paa Papir fra van Gelder Zonen 1919. Svensk Udg. 1919. Engelsk Udg. 1920.
 KALV OG DYREHAVEN. Roman fra Danmarks Nationalpark i tre Dele. Med Illustrationer efter Malerier af Søren Land. 1920.
 KILLINGERNE. En Familjekrønike (1920). 12. Tusinde. 1920. Svensk Udg. 1920. Finsk Udg. 1920. Engelsk Udg. 1920.
 * * *
 FØRER I DYREHAVEN, Danmarks Nationalpark. Med Illustrationer og to Kortskitser. 1914. 2. Udgave 1919.
 HARESKOVENE. Fører i Store og Lille Hareskov samt Jonstrupvang. Med Illustrationer og en Kortskitse. 1915. 2. Udgave 1919.
 SKOVENE OM FURSØEN. Fører i Frederiksdals Skove og Nørreskov. Med Illustrationer og en Kortskitse. 1915. 2. Udgave 1919.
 RUDE- OG GEELSSKOV. Fører i Skovene om Holte. Med Illustrationer og to Kortskitser. 1917. 2. Udgave 1919.
 SKOVENE OMKRING KØBENHAVN. Dyrehaven, Hareskovene og Skovene om Fursøen samt Rude- og Geelsskov. Med Illustrationer og Kortskitser. 1919.

SVEND FLEURON

HAREN DEN GRAA

ROMAN FRA DE DANSKE AGRE

TRETTENDE TUSINDE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN - KRISTIANIA
BERLIN - LONDON - MDCCCCXI

839.88

F62ha

1921

COPYRIGHT 1918
BY SVEND FLEURON COPENHAGEN
OVERSÆTTESRETEN TIL RUSSISK FORBEHOLDES

SAMTIDIG MED ORIGINALUDGAVEN ER UDKOMMET
EN SVENSK UDGAVE PAA LARS HÖKERBERGS
FORLAG I STOCKHOLM

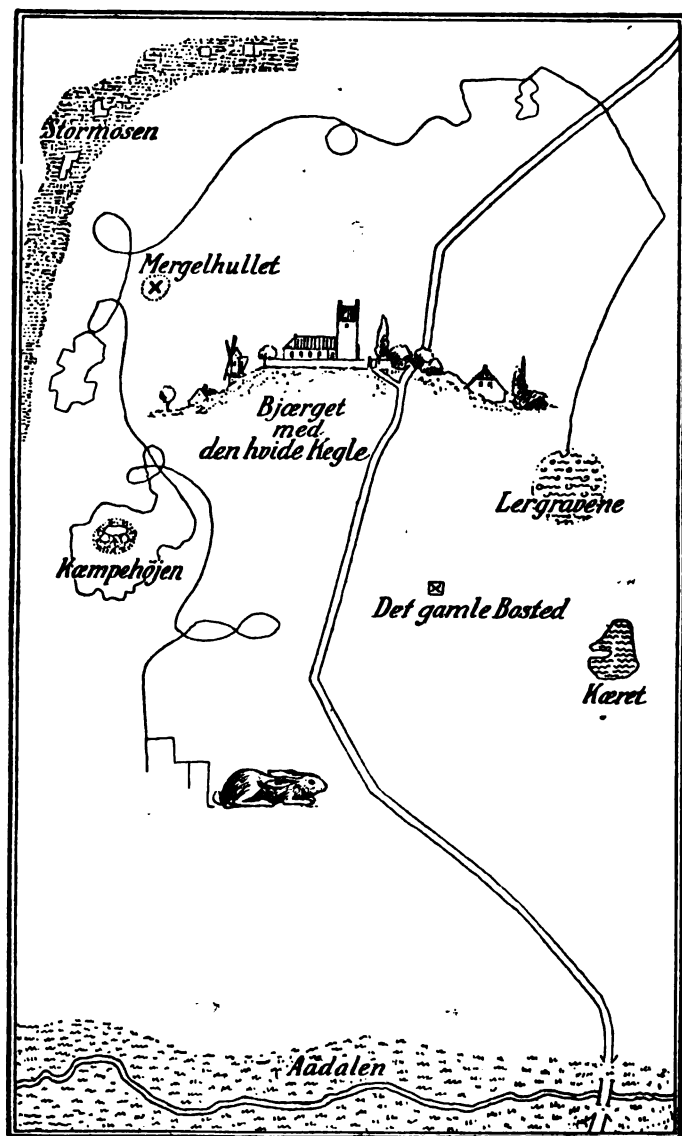
OYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KJØBENHAVN

GL
gift
Ken Carlson
10-15-93

INDHOLD

FAMILJEN LEPIDUS	9
JØSSE BEGYNDER I LIVETS SKOLE	44
GIRIK	66
SPJÆTTE OG LAB	78
I KÆRET OG I BJÆRGET	94
I FARE	107
KATTEN	128
I RÆVENS KLØR.....	135
HAREPISKEREN	145
DEN STØRSTE FJENDE	156
HELE BJÆRGETS MEUTE	168
I NOVEMBERNATTEN	187
LEPIDUS' DØD.....	198
UD I FREMTIDEN.....	212

*Han var en lille nysgerrig, egen-
sindig Fyr — en Filosof, der aldrig
gav Slip paa sit gode Humør!*

FAMILJEN LEPIDUS

SIDST i Marts blæser et Par Døgn's Vaarmildning sammen fra Sydvest; saa drejer Vinden atter om i Øst og bliver skarp .... Vejret er barskt og vinterligt i den tunge, skyede Morgen.

Det sneer ....

Men i Læet mellem en Bunke Lerhøje er der taaleligt.

En gammel Haremo'er sætter Killinger hér. I et af Skovle og Tipvogne endevendt og forladt Terræn har hun sin Barselseng.

Den er nede bag en af Højene, under en Bræmme tæt, vissengult Græs. En stor, vinterbrunet Perikumbusk og nogle høje, affræede Vildkørvelstængler dækker den.

Østenvinden suser fløjtende i de tomme Frøholdere og gnider de kantede Stængler vildt mod hinanden, den syder og koger i alt det visne Straa og faar de lange Bladstrimler til at snurre og blafre.

Det grunder op, det sortner og pisker ned med Hagl -- men Viben *viver* over Barselpatientens Hoved og krænger sig under Styrtene lykkedrukken rundt; saa stiger den paa standsede Vinger op i det graa Gry. Og Lærkerne trilrer til alle

Sider og i alle Højder, og to smaa Gulspurve — en taalmodig, erfaren Hun og en kry og fyrig lille Han, klædt i en Pragtdragt saa fager, som var den gjort af Skørtidslens første gyldne Kronblade — vimser tvittende rundt og ser paa Redeplads mellem Græstuerne.

Trods den bidende Blæst, trods Sneen og Haglbygen forkynder Fuglene Vaarbrudet. I ubevidst Henrykkelse over atter at føle sig som Hunner og Hanner glemmer de Sommerens Slid og Vinterens Savn og synger, som om Lykken over al Forstand aabenbarede sig for dem!

Leret, graagrønt Vand skyller op mod Barselsengen, for der er Vinteroversvømmelse i Sænkningerne mellem Lerhøjene. Der gaar formelig Bølger længere ude — og hver Gang en Bølge slaar haardt mod Bredden, skyder en stor Slamsky sig plumrende ud.

Den gamle Hunhare gør sit Bedste for at faa Situationen overstaaet i en Fart. Og hendes førstefødte, en løjerlig lille graabrun, pluskæbet Fyr, hiver allerede med en lydelig Snorken tappert efter Vejret.

Han bliver ikke som Kaninungen rullet i en af Moderbrystet udreven, lun og skærmende Ulddyne; vaad og ufølsom sidder han under den gule Græstot og lader sig slikke tør af sin Mo'er. Hans kuglede Hoved med den endnu uudviklede Snude, hans glansløse, ligesom fortinnede Øjne og hele sammenkrøgne, rystende Krop er endnu uden Opfattelse af at befinde sig i denne Verden. Han er saa nylig kommet ind i den, at han godt kunde bringes ud af den igen, uden at begribe, hvad der skete med ham.

Hunharen har imidlertid snart overstaaet den lykkelige Begivenhed og sætter sig saa over de nyfødte for at lune dem lidt. De forsøger straks at patte, og Kraften vokser hurtig hos de smaa haardføre Dyr.

Snebygen er ovre; det klarer en Smule, men det er stadig lige koldt. Hun bliver siddende over dem, til de er gennemtørre ....

Af en Hare at være er hun en usædvanlig god Mo'er: hun skænker sine nyfødte Puslinger en Times Omhu, før hun springer bort og sætter sig i Dagleje mellem Plovfurerne paa en nærliggende Mark. Hun veed noget om den Fært, der straalér fra hende, og som virker tiltrækkende paa Ræv og Hund; hun vil ikke udsætte sine hjælpeløse Smaa! Desuden trænger hun til Ro for at komme til Hægterne.

Solen gaar sin Gang bag det graasorte Skyhæng; Snebyger falder og spætter Jorden hvid — for faa Øjeblikke senere at blive til Pløre ....

De smaa nyfødte Harekillinger tager ingen Skade af Vejret. De fryser nok — fryser uden at vide af det, saa de ryster — men denne Rysten vedligeholder en naturlig Varme i deres Krop. Den pirrer ogsaa deres Nervesystem og faar Sanserne kaldt til Live, de begynder at se og høre og føle .... de er ikke længer i Moders Liv! Det murrer og suser over deres Hoveder, Blæsten purrer op i deres To og blafrer i deres Snipper af Øren. Hult og brummende synger den sin Daabssalme for dem og farer dem med livsskabende Kraft ind i Næserne. De aander Vejret til sig i fuldere og fuldere Drag; fra vaade, tunge Klumper bliver de til lette, elastiske Boldte. De

kan skutte og række sig og flytte sig fra Pletten; de mærker, de har Liv. Græsstraaene virrer foran dem, de stive Stængler og lange, hængende Blade bliver til i deres Øjne; den lille gule Hytte, de sidder i, skiller sig ud fra den graa Luft . . . en Muldvarp, som pludselig skyder sin Tue i Vejret, er det første Fænomen, de skuer. Langsomt vikler de sig ud af Føds lens Døs, langsomt vaagner de af Fostrets Dvale, til de paany synker tilbage i en styrkende Søvn.

Solen gaar sin Gang bag det graasorte Skyhæng; det bliver Middag og Eftermiddag og Aften . . .

Den gamle Haremo'er vaagner i sin Plovfure, hun føler sig saa let og flygtig. Sine Killinger synes hun i første Øjeblik at have glemt, hun tænker paa en Runkelroe, som er tabt af en Vogn. Den vil hun gnave. Da melder Mælken sig, den presser i hendes Yver; det er spændt, saa det gør ondt — og Ungerne kommer pludselig i hendes Tanker. Hun søger dem op og trykker sig over dem — og de tømmer Yveret og tager hendes Smerte, og hun føler, mens de dier, en øjeblikkelig Ømhed for dem. Saa springer hun væk og gør sig tilgode, lever sit vante Natteliv og hytter sin Pels for snigende Maar og listende Mikkell. Hun har glemt Ungerne — til atter Yveret ved Morgengry er fyldt og gør Moderfølelsen vaagen i hende.

Andendagen gaar — —

Det forrygende Martsvejr har omsider lagt sig; det er blevet stille med klar, kølig Luft

Under den rimede Græstot er de smaa Killin-

ger krøbet sammen for bedre at holde Varmen. De er nu begyndt at faa solide Fornemmelser. Snart i en Pote og snart i et Ben. De veed, at de har Mundskæg, og forstaar at vaske og pudse det med Forpoterne. De er sig nu ogsaa godt bevidst, at de har Mave; den hænger dér under dem — og naar det svier i den, vil Munden suge og Tungen labe.

I den sene Aften bliver Græssengen, hvori de putter sig, pludselig ulden og varm, og en lun Luft sætter sig over dem. Da borer de Braknæserne i Moderens To og finder den hede, mælkesprudlende Kilde, de dier og drikker — til Luftten i et Sæt bliver kold igen.

Paa Tredjedagens Morgen er Vejret fuldt af Anelser, og i den fjerne Horisont svømmer en varm, blaaligt slørende Dis. En vaarvakt Snegl, der er paa Vandring gennem Græsset, spaar den snarlige Vejrforandring.

Harekillingerne sidder bomstille og trykker sig mod Jorden med de smaa Øren ned langs Ryggen. Med undrende Øjne tager de den store, vinterbrunede Perikumbusk og den vandrende Snegl under Beskuelse.

De hører Vibernes Skrigen og Lærkernes Trilren; Kobrøl og Svinehyl lyder oppe fra Landsbyen og Vognrumlen og Hestetrav fra nærmeste Vej; en Hund sætter i en voldsom Gøen og Ekkoet af fem af Smedens stærkeste Forhammerslag slaar en Række klingrende Toner an mod deres Trommehinder; de hører dem nok, hører det alt sammen som en fjern, idelig snurrende Uro, men ingen af Lydene gør synderligt Ind-

tryk paa dem, de kender dem ikke og forstaaer ikke at skelne dem fra hinanden.

Vindens Hvisken i det stride Kamgræs over deres Hoved og den pludselige Skratten i de tørre Stængler, naar den gamle Hunhare bringer Lun og Mælk, udgør deres Opfattelse og Forstaaelse af denne Verden.

De har meget at lære og meget at blive kloge paa! — Nu gælder det blot om, at Forsynet har lidt tilovers for dem. Skal de blive Harer engang — eller skal de bare være Fyld i *den store Kværn* og snarest gaa i Kragerne og Rævene?

— — —

Da de er en fire, fem Dage gamle, kommer en af dem pludselig til at se ned ad sine Pusselanker.

Det er ham den førstefødte, den løjerlige, lille pluskæbede Fyrl

Pusselanken har hidtil bare villet viske ham om Snuden; nu vil den paa een Gang ogsaa afsted.

Han har til Gavns lært sin Græstue at kende og trænger ret forstaaelig til en Smule Forandring. Med det uskyldige Spædenoers Tillidsfuldhed skyder han sig som en Snegl hen over Jorden. Han træffer en lille Pude tætkrøllet Mos, og Mosssets lysende Grønsvær i alt det graa tænder Livsfrydens Funke i hans Øje. Op af Mospuden rager en af Vildkørvelstænglerne; han gnider Hage og Hals op ad Stænglen — og faar saa Kig paa en lille kruset Bladspire ved dens Rod. Han sætter sig og ser paa Krusbladet, der ligesom gemmer sig for ham ....

Bladspirens Farve er mere lifliggrøn end Mosssets — han veed ikke, hvoraf det kommer: men

jo længere han betragter Krusbladet, jo mere tørstig og sulten bliver han. Han maa hen og snuse til det og smage paa det. Det lugter lifligt og smager godt — og saa er der pludselig ikke mere noget Krusblad!

Efter den Begivenhed bliver han dristigere. Sjælden sidder han stille ret længe ad Gangen, men vover sig hyppigere og hyppigere ud af Totten. Han har kun meget lidt Begreb om at hoppe, er han ikke forsigtig, gaar han paa Næsen paa Grund af sine Bagbens uforholdsmæssige Længde. Det maa han se at vænne sig til! Ganske smaat gaar det ud og ind mellem det langstraaede Bunkegræs' sejge, filtrede Straa. Det er en Tykskov, han er inde i, et til Tider uigennemtrængeligt Dyb, der ofte ganske sætter Bom for hans endnu svage Kræfter. Men omsider slipper han igennem og naaer op paa Lerhøjens Top, hvor han træffer en lille Plads, som ligger bar og aaben hen.

Han titter frem af sit Skjul og ser midt paa Pladsen en vuggende Dusk Grønt, der sender ham den lifligste Duft i Næsen. Fortænderne faar saadan Lyst til at gnave i Dusken — og da en lille Markmus i det samme vimser frem af sit Hul og med mimrende Tryne giver sig til at oversnuse Bladkrøllet, maa han øjeblikkelig hen og gnave med. Han og Musen synes til at begynde med begge lidt betuttede ved hinanden, men bliver dog hurtigt enige om, at Mosten smager godt.

Saaledes skete lille *Jøse's* Bekendtskab med den første vaargrønne Gulerodsdusk!

Hele Aftenen tilbringer han med en evindelig Nuslen om i Nærheden af Gulerodsdusken — og

da han ved Morgengry kommer igen, har han sin lille Søster *Spjætte* med.

Paany rejser en Dag sit Kuppelhvælv over dem! Solopgangens Rødlys farver Skyerne og fylder Himlen med lange, lilla Striber. Et lykkeforjættende Skær lægger sig over Gulerodsdusken, og Lerhøjenes Vissentgræs blusser af en varm, guldenviolet Tone . . . .

Men Dagen er de smaa Langørens Sovetid!

Da Skumringen nærmer sig, bliver Jøsse igen saa livlig paa sig! Han mærker, hvorledes Øjnene paa een Gang faar saadant et mægtigt Synsfelt, han ser saa grant: der staar jo en ny, langt finere Dusk Grønt bare et Par Hop til Siden for den gamle; den maa være til at smage paa! Men Duf-ten fra den sender ham intet Krydder i Næsen, og da han snuser til dens Grøntkrøl, løber hans Tænder ikke det mindste i Vand — og han op-giver hurtig den første Tidsel, der maver sig ud over Bundgræssets nedliggede Filt. Han er alle-rede saa kræsen, saa kræsen! Han gaar til sin gamle Amme og træffer sin lille Bordfælle fra i Gaar — og de snuser i sig med Vellyst og æder begge af Vildgulerodens Vaargrønt.

Som Solen synker, bliver han et Øjeblik grebet af jublende Henrykkelse! Bedst som han sidder og gumler, gør han sit første veritable Spring; Musen bliver saa forskrækket, at den ryger i Hul; men han bliver ved; Spring følger Spring i hurtigere og hurtigere Tempo; tilsidst bliver han saa ellevild, at han springer over selve Busken!

Ovenpaa den Tur føler han sig et Øjeblik grebet af en ubegribelig Selvtillid: han sætter sig

paa Bagdelen, slipper Jorden med Forpoterne og rejser sig langsomt ret op i Vejret. Da han har faaet Balancen, skyder han sig videre op i Luften, saa højt som Stivelsen i Rygraden tillader ham at komme — og opdager nu med Stolthed, at han er lige paa Nippet til at være højere end Græsset.

Han er snart en hel Karl til at bruge sine Pusse-lanker . . . . og det underlige er, at naar Aftenen kommer, vil Pusselankerne altid ud at hoppe og springe. Han muntre sig — men kan bare ikke forstaa, at Spjætte ikke altid vil med. Naar *han* stikker i Rend, holder *hun* sig som Regel sky og forsigtig tilbage.

Den aabne Plads bliver snart for lille, han maa videre ud i Verden . . . .

Langt paa den anden Side Gulerodsdusken, hvis fine, sarte Bladgrønt snart er gnavet af, tykner Græsset sig paany. Han vover sig ind i det og opdager en graabrun Klump, der ligger saa fast, at ikke selv det stærkeste Blæststød rokker den det mindste. Klumpen taler ikke til hans Tænder og heller ikke til hans Næse, men dog øver den en mærkelig Tiltrækning paa ham: den store Kampesten har vakt hans medfødte Nysgerrighed!

I Aften maa han hen og mætte Nysgerrigheden — — han stryger sit lille Mundskæg mod Stenen, og den giver kolde Kuldefnys igen; han kysser den med sin lille bløde, mimrende Snude, og den river ham haardt og giver ham et Stød igen. Heller ikke hans Tænder vil den vide af, dens haarde, ru Sider frister ikke de skarpæggede Mejsler det mindste! Saa giver han den sine Pusselanker — og Stenen og Pusselankerne synes lige hen-

rykt over at faa Lov til at trykke sig ømt og inderligt mod hinanden. Han danser paa Kampestenens brede, flade Top, og da han træt sætter sig ned, skuer han for første Gang ud over den vide Verden: over et Mylder af Høje, der topper op rundt om, som var det kæmpestore, brune Græstuer.

Ugen gaar hurtigt .... Skumringen har atter sat Skodderne for Dagens Lys.

Under et varmt og gyldengult Stjerneskin funkler Lerhøjenes Skrænter af en mørk og fugtig Glans. Langs Græsstraene siver det, og fra Vildkørvlernes Stængler falder tunge, glimtende Draaber. Det er Grødevejr tilgavns — mildt og vaarligt vifter Sydvesten de smaa Harekillinger om Kinden.

Deres Moer har lige været hos dem og fyldt dem med det ægte Velværes Mæthed. „Den lune Luft“ var mærkbar klam og vaad, hun var kommet til dem og gik ogsaa fra dem tværs gennem Oversvømmelsen. Derved slukkede hun sin Fært.

Jesse har faaet noget af det klamme og vaade paa Mundskæget, og det er vel Grunden til, at han i Aften ikke føler sig oplagt til at prøve Dansestenen. Det er et Held for Jesse og hans mere fornuftige Søster!

Viberne støjer derude i Mørket; det ene *Vi-ib* mere kry end det andet gjalder gennem Luften — Natten er levende af de kaade, parringslystne Fugle.

Paa een Gang forvandles de glade, muntre Skrig, de bliver klynkende og langtrukne, og der kommer en ængstende Varseltone i dem.

Vibernes Klage flytter sig frem over Marken ....

Ophidsede og i Flok holder Fuglene sig tæt om en gammel, slunken Hunræv, som uden i mindste Maade at lade sig bringe ud af Fatning slentrer afsted langs Markvejen. Ræven har for et Par Dage siden kastet Hvalpe, og den skulde nu gerne se at finde sig noget stærkt og kraftigt at komme til Hægterne ved. En Rede Vibæg har den lige heldigt slubret i sig, men de har blot skærpet dens Appetit; nu haaber den at falde over noget rigtigt levende, noget, som er mere varmt og blodigt saftigt.

Den trasker ned til Lergravene og lusker om imellem Højene. Den er ogsaa oppe paa dem og gaar to Gange tæt forbi den Tot, hvori Harekillingerne sidder. Hver Gang, den kommer i deres Nærhed, aner den deres sarte, ubestemmelige Fært; den standser og vender og gaar rundt og snuser i Græsset. Men Killingerne, som mærker dens stærke, frastødende Stank, afkorter uvilkaarlig Aandedrættet og klemmer derved Luf-ten ind om sig. Ræven lister videre ud i Mørket ....

Det er første Gang, Skæbnen er ude efter dem; men Skæbnen er dem god!

— — —

Det gryer! Og som Dagen løfter sig, vokser Sydvesten sig stærk og spreder Nattens Dis og Taage. Uhindret jager den over de aabne Marker, naaer Lergravens Randgræs og folder det ud, saa der staar som en flyvende Manke ud fra Rygningens Hals. I vældige Drag tager den sin Aande, sænker sig mellem Dalene med Suk og

Drøn og staar atter med Hvin og Bulder op over Højene. Den hvisker i Græstoen og snurrer dumpt og tusindtunget i al det visne Straa.

En stor laaddenbenet Musvaage arbejder sig ind over Lergraven. I lange, jævne Tag klapper den de store Vinger op og i; Svingfjerhvælvet naaer næsten sammen under Brystet og presser med Kraft Luften bagud under Bug og Hale. Saa standser den paa een Gang og staar et Øjeblik paa stive, spilede Vinger. En hvidspættet Han kommer til og stiller sig musende ved Siden af sin brune Hun; — snart skilles atter de stolte Flyvere. I vide, rundtgaende Sving sejler Gemalen i Forvejen ud over Marken .... paa Træk mod Sveriges Skove.

I det samme svinger en Flok Krager lydløst ud af det graa Halvlys. De kommer fra den modsatte Side; Dagingens stærke Luftning har ydet Medbør og baaret dem lige herud fra Nattekvissten. De er tidige til Morgenmad og gider gerne se et godt Maaltid varmt! Deres svære Kropstykker føres afsted i svinglende Fart og ligger tungt i Luften. De sortkalottede Hoveder er idelig i Bevægelse for at give hvert af de runde, skarpsynede Øjne *sin* Chance, naar det skuer spejdende ned. Hadske og afskrækkende lyder nu og da en enkelts Morgenhilsen — og bare de har Formodning om at være i Nærheden af noget spiseligt, begynder de straks at trættes.

Det er store, graabrystede Krager med Vinger som Skovle og med stive, begsorte Haler, der staar som Kæmpespatler ud efter dem.

Jøsses lille Bordfælle, Musen, kommer skyndsomst ned fra Højen og forsvinder i sit Hul. Jøsse

selv har en Fornemmelse, der gør Pusselankerne saa spage; de er ganske enige med Rygstykkerne om at holde sig i dybeste Ro. Spjætte har skilt Ørene og lagt dem helt ned langs Siderne af Kroppen; hun er den, der syner mindst og derfor skuffer bedst. Broderen *Lab*, den tredje og sidstfødte Killing, som endnu aldrig har været udenfor sin Tot, er uden mindste Forstaaelse af Situationen.

Kragerne haster videre — til de faar Øje paa den hvidspættede Musvaagehan, saa slaar de Kreds i Luften om ham og følger hæst og hadefuldt skrigende deres store Konkurrent et langt Stykke paa Vej.

Den brune Hun faar imidlertid Fred til at muse. Paa spilet Fang, med Svingfjer, der syner som strittende Fingre, holder hun sig støt over samme Plet. I eet Væk ryster hun Stormstødene af sig, mens hun med nedadbøjet Hoved gennemforsker Bunden. Et Øjeblik efter daler hun ned paa en af Højene og gaar kluntet og spankulerer om efter Rejseføde.

Kragerne er borte, og Killingerne faar atter Skindet i de gamle Folder. Jøsses Pusselanker begynder ligefrem at tænke paa Dansestenen . . . .

Det er nu paa den Tid, den gamle Haremo'er skal give Die, Mælken spænder, og hun er fuld af Ømhed overfor sine Smaa. Hun er allerede paa Vej ind fra Marken uden Anelse om, hvad der venter hende.

Den store Rovfugl, der flakser fra Høj til Høj, har fanget Glimt af noget laaddent ovre mellem de gule Totter. Muligvis er det kun et Bedrag; men det *kan* ogsaa være et Hareøre — og som er-

faren Jæger vil den nu over og se sig ordentlig for.

Den gamle Sætter kommer saaledes til i rette Øjeblik! Med strittende Ryghaar og Ørene lagt langt tilbage gør hun sig vild at se paa, og idet hun løber rundt om den store Høg, passer hun sit Snit til Gang paa Gang at fare ind paa den — bagfra. Hun vælter sig over Fuglen og kradser den med sine Forben, saa at den i eet Væk maa gøre omkring og hvæsende vise Haren Klo og Næb.

Paa den Vis holder den gamle Haremutter modigt ved, den *Laaddenbenede* maa omsider tage til Vingerne og trække sig tilbage i Luften.

— — —
Ogsaa denne Gang vragede Skæbnen Hareungerne; Tilfældet vilde, at de fik en Chance. Kværnen, som malede Fyld til Naturens store Husholdning, kunde vel ikke bruge dem endnu.

Den gamle Hunhare har været hos Killingerne og givet dem Die; nu gør hun sig skyndsomst usynlig, inden Solen staar op. Hun søger sit jord-skrabede Leje ude paa en af Markerne, hvor hun veed, hun kan sidde i Ro. Hun blunder allerede og nyder sin Daghvile med en god Samvittighed.

Det bliver en blæstfyldt, men solrig Dag, fuld af spirende, svulmende Kraft.

Mulden er begyndt at dufte foraarsagtig frisk og liflig; Jøsse mærker, hvor Grønsværet er lunt, og hvor Luften om ham er solet og varm. Det gaar ham som hans Moer: han blunder, han sover allerede.

En høj, kildeklar Tonestrom holder ved ustand-

selig over hans Hoved. I lang Tid mærker han intet til Lyden; men endelig hører han den, drejer Hovedet om paa Siden og kigger efter Tonekilden med det ene Øje. Da ser han Himlen for første Gang; den er blaa med blanke, hvide Vaarskyer. Han tager Lærkens Klingerspil for Lyd fra den.

Men een Gang daler Fuglen lige ned i hans Tot. Tavs er den, da den kommer. Men da den atter løfter sig paa Vingerne og lader sin Sang risle og tone ned over ham, faar baade han, Spjætte og den altid søvnige Lab hver sin lille, ny Erfaring.

Lærken er en gammel, verdensklog Han, fortrolig med Jorden og dens Beboere. Den kender alle mulige Slags Knolde og Tuer paa Agrene, veed af dyrekøbt Erfaring, hvad der faar Lov at ligge hen, og hvad der hvert Maaneskifte bliver endevendt; den har gaaet i Livets Skole og lært alt det, som endnu er de smaa Langøren i Vente. Et Kuld ubehjælpssomme Harekillinger, der skjuler sig for Verden i en Græstot, er intet Nyt for Lærken — — men Spjætte skjalv ved Fuglens pludselige Dalen, og hendes Øjne blev dobbelt saa store.

Da Jøsse næste Gang bliver vækket, lægger han Mærke til et nyt Væsen, som i en skinnende Fjerdragt piler afsted langs Kanten af Oversvømmelsen. Det er vidt forskellig fra Lærken; men ligesom den kan det baade træde Jorden og Luftten. Engang imellem bliver det pludselig stort, breder Skindet ud og løber, springer og hopper paa Vinden. Jøsse ser det Time for Time og bliver snart fortrolig med dets Badutspring i Vejret

over hans Hoved; han lærer saa meget af dets Sprog, at han forstaar, det kalder sig *Vi-ib*.

Han kan ikke blive træt af at betragte det:

Tre, fire ilsomme Trip. Stands! Stræk Hals og se: ligger der ikke en Orm? Jo! Saa haps den. Et Trippeløb igen. Et Ryk og Hovedet lidt paa Siden: Sidder der ikke en Edderkop under det Blad? Jo! Naa, rask — et Hug — haps den. Men knejs mellem Fangsterne og spejd .... og gaa engang imellem op og slaa et Par Flugtkryds i Luften og skrig, saa alle kan høre det!

Ved Aften, midt under Solfaldet, ser Jøsse igen Viben paa ganske nært Hold. Himlens Blaa lyser paa dens Skuldre og Græssets Blankgrønt skinner paa Vingerne. Den har Kinder saa hvide som hans Moders Buguld og en lang, strittende Fjertop paa Hovedet.

Aldrig er den i Ro, pudser og piller sig; piler om, naar den træder Jorden; skraaler og tumler sig og gør Narrestreger, naar den træder Luften. Det er en Fyr, man ikke tager fejl af!

Men Dagen skal ikke gaa til Ende, forinden Jøsse har faaet endnu et Vidnesbyrd om, at der er mange levende Væsener til foruden ham og hans Søkende: han hører pludselig en ny Røst tæt ved sig oppe paa Højen. *Ti-ii! Ti-ii!* siger den.

Røsten, der har Myndighed og Kraft, er ikke evindelig som Lærkens Kviddervidder og ikke livssprudlende kry som den stundesløse *Vi-ibs*; nej, der er noget mere bestemt og ligesom bydende i Tonen.

Han faar dog ikke „Røsten“ at se!

— — —

Det var mange Oplevelser paa een Dag.

Var det nu Dagen, der havde været saa særlig begivenhedsrig — eller var det Ham, der var vokset og nu bedre forstod at lukke Øjne og Øren op?

Det skumrer allerede .... Aftenen er der igen!

Og det bliver en Foraarsaften med en stærk og gennemtrængende Klarhed i Luften; Himlen er ganske skyfri og fuld af alle Solfaldets Farvestraaler. Bagude ligger store Masser af blaat. Saa følger et fint, grønligt Skær, der forener det blaa med det violette. Men under *det* strækker sig det lange, gyldne Solbælte, der gaar fra bleggult og svovlgult over i det ildrøde — og i det Fjerne skærer en Række store Skoves dystre Konturer sig ud i den blanke, lysende Horisont.

Den sorte Muld bliver endnu sortere under Genskinnet — og hvor Hegn kroner Bakker tegner enligstaaende Trækroner deres fine, lune-fulde Fletværk mod Himlen, den første Stjerne blinker bly og varsomt frem .... efter veludført Dagværk har Sydvesten lagt sig.

Jösse mærker Tusmørkets Trolddom i sig, — Kroppen vil op og strække sig! Han mærker det i sine Pusselanker, de vil ud og føjte, hans Tænder begærer at faa noget saftigt at gnave i, og hans Øjne fortæller ham pludselig, at de ser saa langt og saa skarpt: der er ikke mere nogen blændende Lystaage imellem dem og de fjerne Græstuer paa de andre Høje.

Og som Solen synker og Jorden trækker sin Mulmdyne tættere og tættere om sig, bliver Hareungerne mere levende og tillidsfulde. De kryber af Græstotten og krydser sig frem hver ad sin

Vej mellem de stride Tuer, dukker sig under de store, springer over de smaa og jager i muntre, overgivne Hop over den aabne Plads med Tidslen og Gulerodsdusken. De naaer atter ind i Fjorgræs, i en Mylderskov af Stængler, som hurtig bremser deres Fart og slaar dem kolde Draaber Dugg i Næsen. I Aften maa de alle op paa den flade Sten og danse og nyde Udsynet over Lergravenes toppede Høje; paa den Vis bliver de med eet saa ualmindelig store og kan uhindret udforske Omgivelserne. Jøsse, der er den ivrigste af dem, faar Kig paa den gamle Vindmølle, der i ensom Majestæt troner frem nede for Enden af Lergravene; han bliver ganske svimmel ved med det ene Øje at stirre fra dens Rod til dens Top, han har aldrig endnu set saa høj en „Busk“.

Lidt paa den anden Side Dansestenen snoer en Sti sin smalle Saal videre frem gennem Græsset. Pusselankerne finder Stien lige saa hurtig som Øjnene, hør er jævnt at hoppe og let at komme frem, lyder det fra alle hans fire bløde Trædepuder! Stien fører langs Randen af Lergravene og munder hurtig ud i en Markvej, hvis brede Vejbane gør de løsslupne Poter endnu vildere end før.

Lab synes ganske oplivet i Aften — smittet af Broderens Eksempel og fuldstændig ør af alt det ny, han faar at se, følger han tæt i Haserne paa Jøsse. Spjætte har de derimod tabt; hun holder sig forsigtig inde i Græsset omkring Dansestenen.

Selve Markvejen skinner lysende klar og glimter med Billioner af Frostprikker. Det er ikke til at staa imod, naar man har saa mange Kræfter!

Det gaar afsted i Zigzag, med pludselige Kast

og Vendinger. Snart standser de brat og sidder med gispende Flanker og ser undrende Maanen gaa af *sin* Græstue i det Fjerne. Snart hviler de ud, visker sig om Snuden som Katte og børster forsigtig Knurhaarene.

Jösse, den pluskæbede — med *Dansebenene* — er den vildeste af de to! Foruden Springlysten er han jo begavet med en ualmindelig Nysgerrighed. Den sidder et Steds i Nærheden af hans Næse, saa han idelig maa hen og oversnuse og undersøge alt. Han har jo erfaret, at saadanne Undersøgelser undertiden lønner sig!

Han faar nu Kig paa en lang, dyb Rende i Mulmet. Opdagertrangen griber ham, og i smaa, varsomme Hop lister han ned ad Agerrenen uden at begribe, hvad han vil dèr. Øjnene siger: vi kan daarlig se! Men Poterne vil afsted. De er rent ustyrlige; Muldens vinterbundne Fryd og Kræfter ligefrem kryber op igennem dem.

Lab følger ham kun en to, tre Hop, — saa faar han Betænkeligheder og kiler skyndsomst hjem ad Markvejen.

Jösse vover sig stadig videre frem ad Agerrenen, skønt Nattemulm og Aftentaage staar dampende op om ham. Det er saa kildrende blødt at gaa hør i Renen, den løse Jord gynger og fjedrer under ham, den viger og skrider og føjer sig lindt under hans Poter . . . . det er alligevel noget andet end Dansestenen! Og Mulden lugter liflig; den har Vildkørvlens Spirenyt og Vissentgræssets Høduft i sin Aande — blandet med en Anelse af Krydret i hans Moders Mælk.

Tæt og inderlig slutter Renen sig om ham; hans Rygstykker, som ellers ikke altid ytrer Glæde ved

at komme udenfor den skjulende Tot, føler en usædvanlig Tryghedsfornemmelse, de forsvinder jo dybt nede paa Bunden. Løse Smaasten glinser frem paa hans Vej, og hvide Kvikrødder, som Ploven har vendt i Vejret, staar i overdaadig Fylde frem af Furens Sider. Der ligger ogsaa fuldt af Knolde og Jordklumper, som paa sine Steder truer med at spærre ham Passagen, og som han kun ved Hjælp af de følsomme Knurhaar slipper for at løbe paa.

Men eengang, da han kravler over en mægtig Knold, faar hans Øjne pludselig vidt Udsyn, hans iltre Danseben overgiver sig paa Naade og Unaa-de, og han *maa* sætte sig til at filosofere, mens han skuer ud over Pløjemarkens muldduftende Land. Pløjningerne er som et uhyre Mylder af Harerygstykker, hvis skinnende Lød i Vaarnattens Lystaage udstraaler en fed Glans!

Saa er han ude af Agerrenen og sidder foran en ny og endnu dybere Rende med blinkende Vand i Bunden. Efter en grundig Udforsken og en sørgelig Erfaring med Hensyn til Vandet, der er væmmeligt koldt og vaadt, har han stiftet et intimt Bekendtskab med sin første Grøft.

Grøften, der løber paa tværs af Agerrenen, følger han et langt Stykke. Rygstykkerne er noget urolige; hér er saa aabenlyst at færdes — og da pludselig en høj, tyk Pæl skiller sig ud af Mulmet og ligesom træder ham stift og højtidelig i Møde, kaster han sig angst og angergiven plat mod Jorden. En lang, lang Tid bliver han liggende; men da Pælen stadig ikke rører sig og heller ikke er fjendtlig paa anden Maade, bliver han atter tillidsfuld og vover sig frem. Som et

Stykke særligt tæt Mørke opfatter han Pælen, indtil han faar den hoppet rundt nogle Gange og snuset til den, — saa har han *opdaget* den.

Paa lignende Maade opdager han ogsaa en Skelvold med et lille, sort Uhyre af en Tjørn paa. Skelvolden gaar paa tværs af Grøften, han følger den og naaer op paa en Stump Nykløver, hvis mange friske Spirer han gør sig tilgode med. Han er nu næsten løbet i Firkant og er ikke fri for at være vildfarende . . . .

Men Nykløveren er saaet med Radsaamaskine, og til Held for ham fører dens Rækker netop i den fjerde Firkantssides Retning; rent instinktmæssig følger Poterne en af Rækkerne — og saaledes naaer han atter heldig ud paa Markvejen, ved hvis øverste Ende Lab og Spjætte tager imod ham, som kunde han være en ny Kolumbus.

Nu har han nok for i Aften; Maanen staar højt og der bliver saa underlig tavst og tyst omkring paa Markerne. Det er vist bedst at gaa i Tot! — — og de kryber saa alle tre sammen under en lille Vidjebusk i et nyt og tættere Leje.

De slipper ogsaa godt over Natten! Hunræven kommer for Tiden ikke ad denne Kant; hun finder saa megen Jagt andet Steds og har desuden fornylig været heldig at tage en stor, hvidspættet Musvaage, der sad ganske udmattet bag et Hegn med to døde Krager i sine Kløer. Ræven er ikke vant til Overflod — saa det Kup lever hun foreløbig højt paa.

— — —

De smaa Harekillinger kan sagtens; Kværnen mangler ikke Fyld, den maa aabenbart have meget andet at male!

Dagningen er i Gang ....

I det lysende Skær af gulgrønt og blegrodt ruller Jorden sig af Nattesvøbet ude i den østre Horisont. Langsomt vikler den sig fri af Dis og Damptaager, faar sine Bakkeaaase strakt ud og sine Skove rejst. Træklynger dukker op rundt om paa Højderne, kalkhvide Mure titter frem af Dalenes Graa —: Gaardene og Landsbyerne bliver till

To lange Skylag aabenbarer sig pludselig i Horisonten. Den gryende Dag pløjer dem frem af Himlen og giver dem Form og Masse. Nu ligger de dér .... flydende som et Par graa Sten-øer ude i den gulgrønne Lyssø.

De tre Smaafyre under Vidjebusken har længe haft Dagens Komme paa Fornemmelsen; de er hoppet ud paa en lille aaben Plet, hvor de hver for sig fodrer mellem nyopskudte Skørtidsler og frodige, lifligtluftende Døvnælder. Jøsse fører an og har lokket de to andre med sig. Han har haft let ved det denne Gang, for „den lune Luft“, der ellers Aften og Morgen plejer at sætte sig over dem og give dem Die, har ikke ladet sig se et helt Døgn, saa de er baade sultne og tørstige.

Medens de nyder Velværet ved Solopgangen, tager en sort Skygge pludselig Solen fra dem og overrasker dem ved et skarpt, sultent Kra. Spjætte, som har rejst Ørene og sidder og pudser Knurhaarene fri for den vaade Dugg, er den, der først aner Uraad; hun faar i en Fart Pusselan-kerne til Jorden og de forraadende Ørestropper klemmt ned langs Ryggen, Lænden skyder hun i Vejret og bliver fra levende Killing til en lille

død Jordknold. Jøsse gør som hun; Lab er knap saa hurtig i Opfattelsen.

Det skarpe Kra kommer igen. Killingerne forstaar af Klangfarven, at Røsten varsler ondt; den fylder dem, mere end nogen anden Lyd de har hørt før, med en sælsom Uro og Ængstelse. Pulsene hamrer og deres smaa Flanker gaar, og gennem de følsomme Øreflipper, der søger Skjul i Haarene, kan de mærke, hvorledes Toen bævrer.

Solopgangens Rødlys ligger nu i al sin Glans over deres Kroppe og faar Øjnene til at funkler frem som Kvarts i Kampesten — indtil Skyggen paany gaar tilvejrs og glider mellem dem og Solen.

Kra-ah! Kra-ah! lyder det atter. Ikke slet saa glubsk som før, Klangfarven er blødere og udtrykker en glædelig Overraskelse; men Killingerne fornemmer tydelig et Pust af Nattens kolde Kuldegys; de klemmer sig inderligt og fast mod Jorden, gør sig saa bitte, at de ikke engang er Jordknolde længer, men bare smaa uskyldige Forhøjninger.

Skyggen bliver et Øjeblik borte i Luften ....

Da kommer der ligesom ved fælles Aftale Liv i deres Pusselanker; længe har Bentøjet protesteret mod at sidde uvirksomt under dem, nu gør det sin Pligt og fører i et Vips de smaa Langøren ind under Pilebuskens Skjul. Men Bentøjet har næppe faaet anbragt hver sin lille Ejermænd i Dækning, før Luften udenfor fyldes med Stormens Brus; de hører en usædvanlig Støj af store Vingers Blafren og ser den ene Skygge glide over sig efter den anden. Kra! Kra-ah! skralder det

ned over dem, og det ene Kra gjalder mere glubsk end det andet — Luften har ikke Plads for andre Lyde end Kra!

Morgenrøden er veget for Solskivens Gyldenlys, og Dagen løfter sig paa alle Sider om dem; nyfigen titter den ind gennem hvert snørklet, lille Hul i deres grønne Løvhytte.

Hvad der i Øjeblikket foregaar derude, veed de ikke videre om; de bare putter sig og lytter: pludselig hører de Harepoter boltre sig og hugge haardt mod Jorden. Snart bener Poterne bort, og snart kommer de i fygende Fart springende nær med Krageskrigene hængende i Haserne. Nu er de lige i Kanten af Ungernes Skjul, og de hører en dump Blæsen og Pusten, som de kender.

Den gamle Hunhare, der saa længe har forsømt sine Smaa, har endelig faaet Yveret fyldt; hun har hørt Kragernes Kampskrig og indfinder sig nu for at værge sit Afkom. Kragerne er kommet paa eet for dem højest ubelejligt Tidspunkt; dersom de var kommet i Løbet af Dagen i Gaar, eller i Aftes, saa værsgo — da havde hun ganske svedt ud, at hun havde en lille Jøsse, en lille Spjætte og Lab; da løb hun og tænkte paa ganske andre Killinger. Men nu — nu flammer atter Moderømheden vildt og opofrende i hende; i Stedet for en sølle Hare, der plejer at smøre Haser, finder Kragerne en lille Tiger, der ikke betænker sig paa at springe paa.

Men de vingede Røvere er begavet med en djævelsk Snuhed, de kender den Kunst at arbejde sammen og ved fælles Hjælp at gøre stort Bytte. De er vant til at kunne gøre det af med Ugle og Høg og til at tage Kampen op selv med

den store, laaddenbenede Musvaage — de skal nok pudse Haremo'er, nu da de veed, hvor Killingerne er. De vil anvende deres sædvanlige Taktik, søge at trække hende bort og opholde hende, mens saa nogle Stykker, der bliver tilbage, bryder ind og plyndrer Boet. Men hun er dem for gammelklog og lader sig ikke narre.

Det kra-er og fnyser derudel! Der er Krager i Luften og Krager paa Jorden, de omringer hende, omringer Løvhytten, i hvis Kant den gamle, frygtløse Mutter staar oprejst og med aaben Mund og fægtende Forben værger for sine Smaa.

Jesse veed ikke, hvordan det kommer, men jo nærmere Larmen og Uroen naaer ind paa ham, jo højere skriger Poterne, at han er jo gal, om han bliver siddende her; han skal betro sig til dem, de skal bære ham til et fredeligere Sted, hvor han kan faa sin Dagsøvn og Drøvtygning i Ro. Hans lille Hjerne har en svær Kamp at bestaa med de ivrige, flygtige Pusselanker; men paa een Gang, da Moderen — idet hun trækker sig tilbage for de sorte Marodører — med sine store Baghaser maser ind i Lejet til ham, lader han Pusselankerne om at frelse sig.

Hans Eksempel smitter, Killingerne flyver fra hinanden i alle Retninger, smutter over den aabne Plads ind i Græs og Kløver, vilde Kra og Kra-ah lyder efter dem; men saa stort er Virvaret og saa pludselig sker Opbrudet, at det virker ganske overraskende paa de ophidsede Røvere. De er for længe om Forfølgelsen, for længe om at slaa ned, og kan ikke i Øjeblikket blive enige om at samle sig om en enkelt af de flygtende; Killingerne faar Forspring og bliver borte for

dem i Grønrug og Nykløver og i den udstrakte Lergravs tætte, visne Græs.

Saa flyver Kragerne tilbage til den gamle Sætter i den Tro, at der er flere Unger i Boet, de kredser om hende og slaar ned paa hende; men hun har Løvemod, den Gamle — hun danser en vild Krigsdans med dem, hvorunder de baade faar Fnys i Synet og rivende Forpoter i faretruende Nærhed af Vinger og Ham. Hver Gang en sætter sig, farer hun paa som en Kat — Kragen maa op og skyndsomst træde Luften med Vingernel Og mens hun saadan tumler med Pakket, løber hun og trækker Kragerne med sig langt bort fra Pilebusken.

De mest erfarne iblandt Fuglene, der ser Spillet tabt, optager tavse og ligeglade deres afbrudte Morgentræk; de yngre og mere ophidsede behøver derimod en passende Tid til at faa Nerverne i Ro. I en forbavsende Fart tynder det ud i Flokken — og da den sidste pludselig opdager, at den sidder mutters alene og skriger „til Angreb, til Angreb“ foran en gammel, vildtudseende Hunhare, bliver den saa betuttet, at Stemmen knækker over og bliver til et ynkeligt Kra-æ-æ-æ!

Men Killingerne piler afsted, de smyger og snor sig, putter sig bort i Græs, i Grøft, under Tue og Tot. Spjætte piler bedst; saadan at forstaa, at hun er den af Killingerne, der sikrest har paa Fornemmelsen, *hvordan* hun skal føre sig, og *hvor* hun skal rende. Med Ørene langs Ryggen og sammenkrøget, saa hun næsten bare fylder som en Mus, lægger hun Vejen gennem Græsset, hvor Stænglerne staar højest og tættest. Lab, som i Kampens Hede har faaet en Rift af en Krage-

klo tværs over Panden, er blevet saa lyslevende og sprællende vaagen, at han ikke længer er i Tvivl om, hvad han har faaet Øjne, Øre, Næse og Bentøj til; han smutter fra Skjul til Skjul som en Græshoppe, skønt han langtfra er helbefaren og kun har gjort en enkelt Langtur gennem Græsset.

Men den, der løber ivrigst og stærkest, er Jøsse; han lader staa til ... han løber og løber og lader de vævre Poter selv om at finde Vej og strække ud.

Og Poterne følger en ældgammel i dem boende Naturlov .... en Lov, der ligger hemmelig skjult i hele lille Jøsses Person: de løber i Ring! Men just dette er Jøsses Redning, hans Held: saa viselig har Naturen indrettet det, at netop paa Grund af denne Lov kommer han omsider, uden at vide af det, til det eneste Sted i hele Verden, hvor han er kendt.

Nu er Bataillen til Ende; Kragerne har hans Moder listelig trukket med sig bort.

Han kender Stedet igen: den dybe Agerren, den brede Markvej, Nykløveren med Rillerne — og Dansestenen! Se, dér finder han Pladsen med den afnavede Gulerodstop, og dér ligger Lerhøjen, bag hvilken han er født — og dér ser han Pilen staa og svaje! Han hilser den med Fryd. Alt det meget andet Græs og Straa, han har faret igennem, har virket paa ham som Draaberne i et Hav, han har bare opfattet det som en tæt, skjulende Enhed; men ikke en Blomst, ikke en Knold har talt til ham. Nu er han atter hjemme — og han dukker sig i Vissentgræsset og sætter sig tilidsfuld til at vente.

Og som det gaar Jøsse, gaar det ogsaa Spjætte og det lille Murmeldyr til Lab; alle løber de i Ring og ender, uden at vide af det, før eller siden paa Hjemstedet. Snart pusler den gamle Haremis frem, de hører hendes Signal: en ejendommelig lydelig Klapren, som hun frembringer med de lange Øren — og de tager imod hendes Æmhed og befrier hende for al Smerte ved at die og tømme hendes Yver.

— — —
Nu kendte de *Krageskrig*, som de i Forvejen kendte lidt til Storm og Sne og Rævestank!

Krageskrig var i Følge med sorte Skygger, med snærtende Svingfjer og Uro og Støj; Rævestank vidste de knap saa meget om.

Spjætte havde forøvrigt gjort den Opdagelse, at Bentøj er godt og meget vel lader sig bruge til noget. Den Opdagelse trængte *hun* til! Det var ikke altid nok at dække sig, at være sky og forsigtig i sin Færd; man maatte virkelig ogsaa i givet Tilfælde kunne rende.

Jøsse havde ved denne Lejlighed endelig fattet, at Verden ikke var lutter nyspiret Gulerod; han skulde være varsom med sin Springen badut, han havde Fjender, der vilde ham ondt — og Rygstykkerne havde sikkert Ret, naar de saa ofte havde følt sig tilsidesatte til Fordel for Dansebenene. Temmelig nedslaaet satte han sig derfor ifølge nedarvet Vane til at filosofere og grundig overtænke Sagen. Han naaede hurtigt til det Resultat, at Pusselankerne havde klaret sig storartet!

Hvad Murmeldyret Lab angik, var han saa

betuttet, at han hverken vidste ud eller ind. Og saa var han dog den, der burde have gjort den sikreste Erfaring; han havde jo været i Ilden — og fra Flængen over Panden blev det idelig banket ind i Hjerneboksen paa ham: at Krageskrig ikke alene var i Følge med Uro og Støj, men ogsaa med Næb og Kløer.

Men det var ikke saa let at gøre Lab kloget!

Dagene blev lysere og Nætterne mildere . . . . .

Blæsten blev til Stille og Varme. De laadne Lerhøje grønnedes af blødt, blankt Græs. De graa Pytter fik et blaat Skær, og den lille morsomme Lergravstudse begyndte at slaa sine høje, klare Triller. Saa godt som i hver Pyt laa en lille „Trille“ og flød — med alle fire Ben strakt fra sig! Det byggede varmt og mildt — og faldt saa pludselig ind med Sol imellem. Høj, blaa Himmel skiftede med tæt, grødegivende Dis.

Jösse og hans Søkende sad nu ikke længer sammen, men hver for sig under sin grønne Græstot. De maatte tit skifte Plads, for hvert Sted, hvor de satte sig, var der noget under dem, der trængte sig paa og skubbede dem væk. Jösse saa' en Morgen, at dér, hvor han havde siddet om Natten og haft det højst ubekvemt, var en stor, kraftig Mælkebøtte skudt frem. Det var den og dens Pælerod, der havde pirket til ham hele Natten! Nu brusede dens fligede Bladgrønt frodigt op gennem hans simple Straalejes gamle, stive Madras, og sendte ham sin sødmefyldte, krydrede Urteaande lige op i Næsen.

Jösse syntes godt om Plantens Duft, hans Tæn-

der skyndte sig at bide i den — og dermed havde atter Jorden vist sig lille Jøsse bevaagen; den havde givet ham en ny, rigt mælkende Pattevorte!

Inden Aften var der grønt af den Slags Planter om lille Jøsses Seng.

Moderen saa' han mindre og mindre til; det var som om hendes Ømhed for Killingerne havde kulmineret under Kampen med Kragerne. Nu da de kunde æde selv og ved egen Hjælp omsætte Planternes Saft, fik de ogsaa prøve paa at klare sig. Mælken flød sparsommere og sparsommere fra hendes Yvere; hun blev derfor glemsommere, flygtigere og letsindigere. Og pludselig opdagede hun, at hun ikke havde Tid til at ofre sit Sæt Killinger for megen Pleje; hun havde jo den Pligt at aflevere Jorden tolv til femten smaa, nye Hærer hvert Aar.

I alle de Sommere, hun havde levet, havde hun heller aldrig svigtet, men trolig hvert Aar fire Gange beriget Verden med Børn; hun havde sat Kuld i Marts, i Maj, i Juli og i Oktober, ja, et Aar, hvor Vejret længe havde vist sig sommerligt og mildt, havde hun forbavset de stedlige Jægere med at fortsætte sine Bedrifter helt ind i December.

En Dag, da Jorden flimrer af Sol og Vaargrøde, bliver Killingerne overraskede ved at høre Skratten i Kørvelstænglerne. De lugter „den lune Luft“ — og Jøsse og hans Søkende nusler frem fra hver sin Tot. Skønt de i den sidste Tid kun har drukket Planternes Mælk, har de dog endnu ikke helt glemt Moderens. De finder hen til deres Ophav, men opdager saa, at der i Følge med

hende er en anden Hare, som straks ved Synet af dem lægger Ørene tilbage og slaar haarde Smæk med Bagpoterne.

Det er *Lepidus*, deres Fa'er, en gammel snu og ondskabsfuld Ramler! Han er grov i Hovedet med store, udstaaende Øjne og en uforholdsmæssig bred Ryg og Bag.

Lige siden Killingerne kom til Verden, har han tilbragt Nat efter Nat med at løbe om i det vaade Græs med sine lange Ben; han leder efter sine egne Børn for at omkomme dem. Saa vanvittig skinsyg er han!

Nu ser han endelig Smaafyrene for sig; de er nærgaaende og frække .... den troskyldige lille Lab begynder nemlig straks et fortroligt „Fingersprog“ med Ørene! Han farer ind paa dem, kradser dem med Forbenene, saa det flyver med To fra deres Krop — og han fnyser vildt og larmende ud af de store, mimrende Næsebor og jager dem en frygtelig Skræk i Livet. Hans Raseri veed ingen Grænser, hans Skinsyge tiltager .... Killingerne føler sig til Mode som hin Morgen med Kragerne.

Saa flyer de og flygter — og han efter dem! De dukker sig i Græs og Grøft og smutter i Ly mellem Tjørn og Sten. Fjernt fra deres Fødested i Lergravene jager han dem; han giver dem *sin* Lærdom med paa Vej ud i Livet: duk jer, skjul jer, vis jer aldrig om Dagen, sky alt hvad der rører sig paa Jorden og i Luften; alle er mod Jer, ingen er med Jer — ikke engang Jeres eget Ophav!

Jøsse løb og Spjætte løb og Lab fulgte efter det bedste, han kunde .... dette var Ragnarok!

Men for gamle Faer Lepidus begyndte atter Livets Lyst.

Jesse endte ude paa en knoldet Mark. Mellem to Knolde, der laa og gned sig tæt op ad hinanden, gemte han sig.

En stor, svær Mand gik paa Marken og pløjede med et Spand kraftige, bredbringede Heste. Andre Plove fulgte bag efter, trukket af lige saa stærke og bredbringede Heste.

Det var Bonden *Jens Tyrbag*, som var ude at vaare med sine Sønner.

Jesse var altfor medtaget til at anstille nogen Betragtninger. Ellers havde han maaske i gamle Jens Tyrbags furede, vortede Fjæs genkendt visse Træk, der kunde minde om hans eget bøse Ophavs. Han bare skyndte sig at faa sig gemt — og puttede sine graa Rygstykker ind under Knoldene. Først da de var vel forvarede dér, kom han lidt efter lidt til Besindelse; Skjulet gav ham Tryghed og lukkede hans Øjne og Øren op. Dér sad han saa og opdagede Hestetraad og Plovjærnsskuren og Mennesketale.

En stor Hund af ægte Skt. Bernhardsrace laa henne i Læet under Gærdet. Den var paa Størrelse med en sommergammel Kalv og havde et Hoved med et Gab som en Løve. Den vogtede Muleposerne og sin Herres luvslidte, grøntskinnende Frakke — Klenodier, hvis Værdi den tilfulde forstod. Time efter Time holdt den Vagt med halvlukkede Øjne og det store Hoved hvilende paa Forlabberne. Naar en og anden Vibe buldrede dens Næse for nær, krængede den lang-

somt det rødrandede Øjenlaag op og viste et svømmende, søvnigt Øje.

Af Natur var *Kora* bidsk og havde ogsaa i sin Tid været tilbøjelig til at gaa paa og vise Folk sine Tænder og sin Forparts Vægt; men under Faer Tyrbags myndige og haandfaste Opdragelse var den blevet from som et Lam.

Pløjningen gaar sin Gang, og Arbejdet glider vedholdende og støt. Ingen unødvendige Ord og intet Stands ved Forpløjningerne — bare et Prr. og et Hyp til Bæsterne.

Kora rejser sig og strækker dovent de solvarmede Lemmer og dasker saa en lille Vending ud paa Marken. Hun tager lange, sindige Skridt, og under vældige Sving med den svære Bagkrop fejer hun stort om sig med Halen. Hun gaar meget nødig udenfor det banede og interesserer sig mest for Muldskud og Gødningsbunker.

Jøsse lugter Bæstet, der nærmer sig fra Vind-siden, og han faar samme Fornemmelse i sine Rygstykker som hin Nat, han mærkede Rævens Stank. Nu bare rolig! hviker Rygstykkerne.

Kora gaar og roder. Snart er hun nede i Renen og snart inde paa Agren. Hun er ogsaa henne om Jøsses Knolde og faar Fært af ham — og saa paa een Gang bliver der bælgmørkt i hans Jordkælder, en fugtig, iskold Snude sænker sig ned over ham.

Det giver et Sæt i Jøsse; men de tunge Knolde, der ligger fast om ham, gør hans Rygstykker til-lidsfulde og holder dem fangne. Og om det nu er Pusselankerne, der er for udasede, eller om det er Fader *Lepidus* Maade at tage Tingene paa, som han endnu har i frisk Erindring — — i Ste-

det for at smøre Haser begynder han i smaa, raske Sæt at fare op i Næsen paa Hunden. Han fnyser og sprutter som en lille Kat, og under en lydelig Smækken med Ørene kradser han løs med sine spidse Forpoters skarpe Negle.

Jesse skuffer, Jesse narrer for første Gang i sit Liv og finder det yderst selvfølgelig, at den store Flab efter denne alvorlige Trudsel indstiller sine Voldsforsøg og trasker af.

Kora er saa godmodig, naar det gælder det smaa, og hun krummer aldrig et Haar paa en Mus eller Rottes Ryg; hendes bidske Natur giver sig kun tilkende overfor det, der er større og stærkere end hun.

Noget hjælper det jo ogsaa Jesse, at Koras strænge Herre, der under alle Forhold helst ser Tingene paa Plads, raaber „Uhj, Hund“ — og beder Kora „skrubbe hen og lægge sig“.

I Luntetrav sætter hun tilbage til sine Muleposer, løber med halvaaben, savlende Mund og synker dybt ned i Haserne .... den buskede Hale bærer hun som en lang, udstaaende Krog efter sig.

Resten af Dagen forløber i Knold-Fred for Jesse.

Aftenen kommer, og Solfaldets rene, skære Farver lægger sig over de vaarberedte Marker. Brisen tvinger sig lindt gennem Grønrug og Græs og sætter Sus i Voldtjørnene og Gærdepilene. Lærken daler og trykker sig i Natteleje i Nykløveren, fra hvis hemmelighedsfulde Stængeldyb tunge, sorte Skarnbasser en for en aabenbarer sig, for brummende at tage Start og jage bort paa Vingerne. De gule Føfodsblomster lukker sig ...

Jens Tyrbag og hans Sønner spænder fra og rider hjem. Dyb Stilhed falder over Agrene ....

De sorte Gaardtage bliver eet med deres Haver, og Jordens Mulm tager alle Klumperne i Favn; kun et hvidt Kirketaarn øverst paa Bakken samler de sidste Lysstraaler om sig.

Nu da alt er tyst, og Jøsse ser saa skarpt, faar han sin vante Tillidsfuldhed og Levefryd tilbage; han vover sig ud af sin Jordkælder, netop som en stor, dagmødig Humlebi kravler ind for at tage Skjule i Besiddelse for Natten.

Ubevidst leder Ringbevægelsen ham atter tilbage til Lergravene, hvor han ude i den radsaaede, lille Kløveragers Dyb løber først paa Spjætte og siden paa Lab, for hvem intet usædvanlig er hændet.

— — —

Fra den Dag saa' Killingerne ikke mere til deres Mo'er.

JØSSE BEGYNDER I LIVETS SKOLE

DER var noget forskrækket og forbavset over Jøsse!

Saa snart han røg af Tot og Markens andre Skabninger fik Øje paa ham, teede han sig, som var han yderst overrasket og forfjamsket. Det var dog kun eet af de mange Fif, han havde suget ind med Modermælken.

En god Portion Snuhed var Jøsse medfødt, og han havde desuden arvet Hurtighed og en aldrig svigtende Aarvaagenhed; Spjætte havde faaet Skyhed, Forsigtighed og List, mens den robuste Lab nærmest var blevet spist af med en passende lille Blanding af samtlige Dele. Men dem *alle* havde Naturen skænket herlige Vuggegaver: Munterhed, Livlighed og en uforlignelig Appetit!

De var endnu knap en Maaned gamle og lignede nærmest smaa Jordknolde. Af Hovedet saa' man bare Øjnene, der sad som to, stærkt røgfærvede Sten prikket ind paa Siden af hver sin Jordknold. Det lange, karakteristiske Hareansigt med det dybe Skaar i Snuden manglede endnu ganske; de kunde godt gaa for smaa velskabte Unger af en Bulldog.

Men for hver Dag voksede de: Mundskæg, Tænder, Krop, Øre, de korte Forben, de lange Bagben .... det lille Hareansigt med!

Deres Omgivelser voksede dog i endnu stærkere Grad; dem kunde de ikke følge med — Markens, Engens og Grøftens Grøde, Sæden og Planterne skød i Vejret. Rugen gemte allerede Viben, og Vinden slog Krusbølger gennem den, saa svær og mørk var den! Vaarsæden drog over de ringtromlede Marker sin lyse, skære Begyndertone; naar Solen skinnede, laa Agrene i gyldengrøn Glans. Viberne rugede trygt omkring i deres Skød, Muldvarpen tuede sine sprøde Jordbjærge og Jøsse, der var meget solkær, skrabede sig ofte Dagsæde midt paa dem.

Langs Hegn og paa Gærde revnede og sprak det sammenføgne Jordfog fra Snestormene i Vinter, den stivnede Skorpe løftedes i Vejret af de underværende Dynger af Grønt. Endnu var der Fjorgræs og Brunjord at skimte; men Dag efter Dag blev det nyskabte Grønne tættere og mægtigere; foruden Vildkørvel og Løvetand kom der nu ogsaa Knopurt og Burre, ja, Syre og Ærenpris til. Al Vildfloraen rejste sig af nye Frøkim eller paa sine gamle Fjorrødder . . . . paa Kæmpehøjen, hvor de hemmelige Urter groede, sprang en stor Skt. Hansurt med tykke, stive Blade ligefrem ud af en Sten!

Før havde Jøsse kunnet hoppe over det alt sammen; nu maatte han under det eller igennem det, han kunde ikke saadan fare omkring alle Vegne, men maatte ofte taalmodig kravle afsted i korte Sæt ligesom Spjætte. Og det kostede Mas og Anstrængelse; han lærte at sætte Pris paa Stier og Skel.

Men Jorden, der saadan tog ham i sin frodige Favn, Skjule, der gemte ham for alles Blikke,

blev ham, som Foraaret skred fremad, kærere og kærere; Dagene var som en Drøm, Nætterne som et lifligt Eventyr! Det var en Fryd at leve, at mærke sig som Hersker over al det rodfæstede og pladsbundne. De mange dejlige Urter, han traf paa sin Vej — se, stod de ikke dør i deres fortryllende Lækkerhed og bød sig til, stod de ikke saa fristende overstraalet med Solfarver, at hans lange Gnave-tænder løb i Vand! Vortteurt og Svine-mælk og, uhm, den skøre Mælkebøtte .... Rødkløveren, Sneglebælgen og den vilde Ært .... blommegule, æblerøde og drueblaa Lokkefarver, altsammen Frugter for ham!

Og, skønt den ene Ulykke væltede ind over ham efter den anden, blev han gladere og gladere ved Livet!

Han *kunde* ikke for det: hans Sind var nu een-gang stemt i Dur! Der var Levefryd i ham; intet Had nagede ham, ingen Sorg pinte ham .... Levefryden krydrede hver Urt, han aad, og krib-lede ham i Poterne, saa tit han blev jaget op og maatte springe.

Han og hans Søkende holdt endnu stadig til i Omegnen af den store Lergrav, der laa ubenyt-tet hen med sine mange Toppe og Dale, som var den et oprørt Hav, der pludselig var stivnet til Jordland. I Sænkningerne mellem Højene, hvor nu al Vinteroversvømmelsen var borte, laa det vaade Blaaler og krympede sig under Solens Brand. Kun Tidsel og Følfod og den krydrede Potentil mægtede at slaa Rod hørnede. Men paa Højenes Top, hvor den fede Muldafskrabning laa spredt ud, troned i yppigt Flor alle de fra Agrene forviste Vækster: hør satte Agerkaalen Kæmpe-

skulpe, Snerlen blev til Kaprifol, Bynken til Poppel og Skræppens frøhængte, teglrøde Top ragede som en lille Landsbykirkes Taarn mod Sky.

Fra Lergravene vovede Killingerne sig videre og videre ud i Landskabet ved at følge langs Grøfter og brede Hegn; herfra underlagde de sig de tilstødende Marker og Enge, og hertil vendte de tilbage, saa tit de paa deres Opdagelsesrejser havde mødt svær Modgang. Hør sad de og lod deres mange smaa Erfaringer modnes, mens de lærte en lille Hares fornemste Kunst: gennem de lange, lydhøre Øren altid at føle sig i tæt Kontakt med Omverdenen.

Og hernede blev ogsaa den Tingenes Tilstand til Vished i dem, at der foruden dem var mange andre, som havde deres Gang i Marken, og at der langt borte, oppe paa Bakken, hvor den store, hvide Keglesten knejste, boede en stor Koloni af stærkt lugtende, støjende Væsener. Al Ufred og Larm kom derfra! Det gik over Jesses og navnlig over Spjættes Forstand, hvordan de deroppe holdt det ud med hinanden — bare en enkelt af dem var nok til at sætte en frygtelig Benskræk i Hareungerne.

I den sene Skumring, naar de vovede sig nær det store Stenbjærg, hørte de vrede Vuvuf og ynkeligt klagende Mirøeh og Miræeh. Der blev raabt Buh og bræget Møø i eet Væk — indtil pludselig det hele Stormvejr løste sig op og blev til Pust, der lidt efter lidt døde bort i Natten.

De kom ellers ikke meget sammen, de smaa Langøren! Af Natur var de Eneboere og sad om Dagen altid hver for sig og ofte langt fra hinan-

den. Kun fra Tid til anden, mest silde om Aftenen eller i det aarle Gry, hændte det, de traf sammen. Jøsse løb paa Lab eller paa Spjætte, ja, en og anden Gang paa begge. Da tog Lab og han sig nogle ordentlige Legeture sammen, mens den mere forsigtige Spjætte i Reglen saa' til.

Men naar Modet var løbet af Pusselankerne, satte de sig alle tre hen i fortrolig Klynge — og nu underholdt de sig med hinanden ved et Tegnsprog, med Hale og Øren.

Jøsses Hale var en Krebs hale, til at smække op og i, hvid paa den ene Side og sort paa den anden . . . . kort, flad og buttet.

Labs og Spjættes var lige saadan.

Naar det kom over dem med Fryd, eller de rystede af Ivrighed og Harme, besørgede Halen Korrespondancen. Gjaldt det derimod om at tolke Sindsstemninger af mere sammensat Natur, maatte Ørene tages i Brug.

Et Øre frem og et andet tilbage betød: jeg finder mig godt og lader mig Maden smage! Det ene Øre rejst, det andet paa Hæld betød: jeg er tvivlraadig og veed ikke rigtig, hvad Vej jeg skal tage! Begge Øren i Vejret og lagt en Smule bagud, gav Udtryk for den mest komplette Ligeledthed. Samlede, men halvt fremadhældet, gav derimod Begreb om Forbavselse eller sagde saadan noget som: Din Idiot! Endelig, begge Øren rejst lodret op som to strittende Horn, betød: Der lurder overalt, vær opmærksom, pas paa!

Jøsse var den, der kunde sin Races Tegnsprog bedst, og han kunde variere det langt rigere end de andre Killinger. Men han var ogsaa altid paa Farten og støjede om hele Natten; han saa' og

hørte meget og havde derfor altid en Bunke at snakke om.

Spjætte fandt sig en Græshytte og gav sig Skjullet i Vold, og ud kom hun aldrig uden for at fodre. Lab skulde have andre med sig for at faa Poterne i Gang; af sig selv fandt han kun sjælden paa at foretage Udflugter. Men Jøsse maatte springe, han maatte suse afsted. Lig en Trolldmand i Æske var han altid parat til at fare ud, bare der kom en og pilfingerede ved hans Laag.

Af saadanne Pilfingre havde Agrene mange — blot paa en Uge skulde han gøre nogle Erfaringer.

Gennem en halvskyet Himmel og en fugtmættet Luft pøser Solen Varme ned. Køerne i Staldene brøler, de kan lugte Græsset. Efter Aprils barske og kuldefyldte Overgangsvejr kaster Maj og Skærsommeren sig endelig over Landet; Kløveren ranker sig, Græsset blankes, Kastanie, Birk og Bøg springer ud, og Bierne, der længe har sultet og frosset, faar den tilfredse Sommertone i Brummet.

De smaa Tornsangere, som siden Ankomsten har maattet gemme sig i Hegn og Krat, spreder sig over hele Sognet. Belliserne aabner deres hvide og Mælkebøtterne deres gule Kalke, Sommerfugle springer af Puppe om Kap med Blomsterne, og Biller skabes i Tusindevis hvert Minut. De forsigtige Stære, der længe har set Tiden med Æglægningen an, mager sig i Træerne og paa Kasserne. Vibeparret ude i Vaarsæden fik under Foraararbejderne ødelagt deres første Rede, Skaderne stjal det andet Læg Æg fra dem, nu faar

de en voldsom og uimodstaaelig Trang til for tredje Gang at give sig den upaalidelige Jord i Vold.

Ogsaa den uskyldige, lille Jøsse fylder Skær-sommeren med et eget Velvære. Skønt han har Erfaring nok for, at han skal være forsigtig med at vove sig ud om Dagen, giver han dog efter for sin Lyst. I sit simple Graaværk troner han midt paa Grønmarken, ja, saa solkær bliver han, at han uden mindste Hensyn til Sikkerheden lægger sig helt om paa Siden; hans hvide Bryst og Bug maa ogsaa have nogle Solstraaler med. Der ligger han da i Nykløveren og lyner!

Som han er paa Lyksalighedens Højdepunkt, melder hans Øre om en kendt Lyd, der er ham fjendsk. Pusselankerne faar lige Tid til at bringe hans brungraa Rygstykker i Skjul, idet to langhalede Fugle slaar ned paa Pladsen, hvor han ligger. De glinser paa Hoved og Hals som et dybsort Muldskud fra Mosen, men paa Vingerne og langs den vippende Hale skinner de som Kærrets blæstblaa. Et blændende Snehvidt spænder en Trøje om deres Skuldre og Krop — og det sorte, hvide og blaa mødes i skarpe, rene Kanter.

Jøsse kender godt Skaderne fra sine tidligste Killingdage. Dengang byggede de paa deres kuplede Redel Højt i Toppen af en Poppel ved nærmeste Gaard var Pindeværket rejst. I Uger før Jøsse blev til, havde Hannen været baade Lastdrager og Tømrer. Siden maatte den være Haand-langer og Murer og tætte Redens Bund med Ler. Det var derfor, den var kommet til Pytvandet neden for Jøsses Lerhøj, hvor den fandt passende Materiale. Dengang havde den gjort ham for-

skrækket ved at vrinske som en Hest; men den havde aldrig haft Held til at opdage ham.

Efter sin Oplevelse med Kragerne havde Jøsse ikke altid følt sig lige hyggelig til Mode, naar Skaden var i Nærheden; noget i dens Væsen mindede ham idelig om de graa Røvere.

Skadereden er forlængst bygget færdig; Parret skal til at ruge og færdes derfor tidlig og silde sammen. De opfindsomme Fugle eftersøger alt, stikker Næbet ned i Musehuller og roder op i Tuer.

Jøsse sidder velforvaret i sit Skjul; han er næsten kommet til Rette med sin daarlige Samvittighed, da et Par tynde, sortskællede Ben spankulerer ind i Kløvertotten til ham. Det svage Grønllys i hans lille, tætte Urtehytte, der virkede saa dulmende paa hans ængstede Sind, viger pludselig for et Bundt blændende, hvide Solstraaler.

Da blusser den gamle Tvist mellem Poter og Rygstykker op — og Tvisten bliver ikke af lang Varighed. Begge Langhalerne falder nemlig øjeblikkelig over ham, de rusker ham eftertrykkelig i Ørene, hugger ham med Næbene og kradser ham med Tæer og Kløer.

Saa giver han da instinktmæssig de vævre Poter fri, han mere flyver end smutter af Totten. Bentøjet hamrer Jorden bort under ham. Urter og Blomster farer forbi, mens han løber alt hvad han orker. Bag sig hører han Skadernes hadske Forfølgelsesskrig, som vrinsker ham i Ørene, at Jagten gælder ham, ham, ham . . . . dér har han jo ladet sig forlede til at gaa ud af sin Seng om Dagen og aabenlyst vise sig for sine Omgivelser!

En Susen lyder bag ham — og pludselig stryger et Par sorte, hurtigt klappende Vinger hen over ham; han hører den dumpe Blafren af Vindens Pres mod de spændte Fjerfaner. Et Øjeblik efter er Vingerne der igen og stryger ham tæt hen langs den ene Side; han føler Smækket af en stiv, snertende Svingfjer mod sine ømfindtlige Knurhaar og en skarp, hvislende Skingren smerter i hans ene Trommehinde. Idet han bøjer af til Siden i et Spring, kovender Skaden oppe i Luftten og kaster sig igen under et pludselig Styrt ned forbi hans Snude, saa tæt at han lugter den hvidspraglede Aadselfugls stinkende Svælg. Det gælder hans Øjne . . . . af alt, hvad der er hans, vil Skaderne først have dem. Han maa ikke kunne se deres senere Færd!

Der ligger en Skelvold i Nærheden; han skimter taaget dens grønne Stræk. Til den ene Side knejser Vaarsædens lave, strunke Spireskov, til den anden Side rækker Volden sin Vildflora ud, Men lige i Grænsen, hvor Parterne mødes, løber en aaben Rende, en hel lille Landevej for alle Markens Dyr, for Biller og Myrer og Markmus og smaa forskræmte, enfoldige Harer. Oh, her er jævnt og dejligt at hoppel

Han suser afsted . . . .

Vilde, krydrede Kamiller, yndefuldt dinglende Hejregræs og hvidblomstret Vildkørvel sætter Voldstrækket frem paa sit Bord. Han ser det, han sanser det under sin vilde Fart — værre er lille Jøsse altsaa endnu ikke faren!

Han skulde have gemt sig i Skelvolden og være krøbet i det første, det bedste Musehul; men Potterne er saa overgivne, de skal sagtens klare den!

Han kommer ud paa en flad, aaben Mark ....

Skaderne følger ham. Med raske, snurrende Vingetag sætter de Fart i Kroppen og staar saa bagfra paa standsede Planer i en gyngende Bue ned over ham, styret af de stive, langfannede Halefjer. Skelvoldens Ukrudt hindrede dem i at udfolde deres pludselige Overfaldstaktik; her kan de genoptage deres afbrudte Angrebsmaade for Alvor. En efter en slaar de ned og river Uld og Skindtrevler af ham med Næbene. Jøsse faar vældige Rifter i Pelsen og en stor Flænge i det ene Øre. Og hvad værre er —: Poterne begynder pludselig til hans store Overraskelse at tvivle om, at de kan smutte fra disse snare Forfølgere.

I sin Fortvivlelse standser han et Øjeblik og rejser sig paa Bagbenene for at se sig om efter Skjul. Skaderne flagrer om ham i korte Kredse og fanger graadigt Jorden for at gaa paa ham med raske Hop; men da griber han til det Middel, som hjalp ham overfor den store Hund: han skuffer, han narrer, han fnyser sine Forfølgere ind i Synet og kradser efter dem med Klørne. Og til sin store Overraskelse ser han, hvorledes Modstanden øjeblikkelig virker.

Skaderne viger tilbage og holder Raad om, hvorledes de skal ordne Angrebet. Skulde de have taget fejl? Er han maaske ikke nogen Harekilling, men en Rotte, siden han stiller sig saa drabelig an?

Den flygende Vaarblæst, der har været Jøsses Jordemoder, og som hin Dag, hvor han blev sat vaad og nøgen paa den kolde Græsbund, gjorde sit bedste for hurtigst mulig at tørre Toen paa hans Krop, er desuden med ham; Skaderne maa

ustandselig dreje og vende sig for at faa den lange Hale fri af Vinden. Men Byttet frister dem; lad ham nok saa meget være en skarptandet Rotte, de skal nok lamme ham — ja, selv om han skulde være en Kattekillings!

Med skingrende Vrinsk anfalder Hanskaden ham forfra, mens Hunnen lister sig bagom. Da sætter han igen afsted i lange, jagende Spring med Skadernes rasende Krigshyl efter sig . . . .

Men nu sker der noget, som hverken Jøsse eller hans Forfølgere har beregnet: i Farten er han smuttet ned over et Engdrag, og midt i Engdraget ligger et Kær, hvorom Viberne boer.

Vi-ib kommer mod ham. Tumlende og svinglende haster den over Marken med lange Slag ud til Siderne. Fuglen er fnysende vred, og Fjertoppen stritter, hver Gang den skriger sit gjaldende *viv-vivviviv!*

Det glimter sort og hvidt for stakkels Jøsses Glugger, eftersom Viben vender Ryg eller Underside til. Nu er den nær, Jøsse fornemmer Vingeblafret og Blæstens Buldren og Svirren i dens spilede Svingfjer . . . . det gyser i ham: nu faar han nok en Fjende til!

Men Viben er i dette Tilfælde Jøsses Ven! Fornylig har Skaderne tømt dens Rede for Æg: lavt trak de hen over den nyspirede Vaarsæd; Vibehunnen rugede med Brystet fasttrykket mod de tangmønstrede Æg, saa fandt de hende og fik hende op. Og under kluntet Flagren havde den ene af de Langhalede holdt Vibeparret hen, mens den anden plyndrede Reden.

Den hævnerrige *Vi-ib* gaar nu resolut paa Skaderne! Overlegent kaster den sig fra Luften

ned over dem, kommer buldrende paa sine brede, letbevægelige Planer og krydser i hvinende Sving deres Bane. I pludselige Styr og under voldsomme Stigninger tumler den sig om Æggetyvene og giver dem nok at bestille.

Imens smører lille Jøsse Haser; han skynder sig over Engen, hvor de sorte Skyggerids fra Vibe og Skader fuldstændig forvirrer ham .... finder ned i en Grøft og hen til en Tjørn, mellem hvis tornede Grenfilter hans mishandlede Rygstykker længselsfuldt putter sig. Øjnene gløder, Flankerne skælver .... de rystende Poter er krøbet langt ind under ham; men fra det Fjerne hører han uafsladelig sin Hjælpers højt klingende, uforknytte Kampskrig *vi-iv-viv-viviviv!*

— — —

Efter Turen med Skaderne, som den lille tapre Vibehan gjorde til en ny, erfaringsrig Oplevelse for Jøsse, rykkede han fra første op i anden Begynderklasse.

Han havde nu en Række rare, skikkelige Dage, hvis Timer gik glat uden mindste ubehagelige Tilskikkelser. Saarene heledes og Flængen i Øret voksede sammen. Han blev saa forsigtig med at blotte sin Person, at han ved Gry og Skumring, naar han tog sit Foder, aad i Smug med indtrukken Hals og nedlagte Øren; og Sanserne sad som paa Stilke, var altid vaagne og opmærksomme, især overfor det, der kunde komme paa ham gennem Luften.

Græsset blev blødere og saftigere ....

Alle Agre grønnedes. Vi-ib blev mere tavs, — nu rugede dens Mage for tredje Gang!

Altid saas Lærken med rejst Top! Jøsse havde den om sig hele Dagen. Han saa' den gaa mod Sky med jublende Triller og atter dumpe ned, tavs som en Sten; saa gemte den sig for ham eller sneg sig forborgent gennem Græsset — alt-sammen med *rejt* Top!

Tit hang den lavt paa hurtigt klappende Vinger, buede som Maanens Segl, lige over hans Tot og viste ham sin lange Halevifte med de to hvide Styrere. Saa sang den for ham, for Rugen og for Nykløveren!

Nat efter Nat bragte nye Fugle med fine, sommerglade Toner .... en Middag vækkedes han af en lille, snar Flyver, der blev ved at stryge Myg over hans Hoved. Tvit-tvitvit kvidrede Svalen og viste Jøsse, hvad den mente, der kunde have Interesse for ham: det dybe Hareskaar i dens Hale.

Snart kom ogsaa Gøgen, Troldfuglen i den danske Skærsommer, sky og stundesløs strøg den langs Hegn og Hæk, gol sit gu-kuk, gu-kuk i eet Væk, eller skrattede som var den ved at revne af Latter.

Og Nætterne blev lyse og Luften varm; naturligvis — saadan maatte Tilværelsen være!

Jøsse har nu forladt Lergravene og holder til ude paa det aabne Felt, paa Agrene og Engene, mellem Skellene og Hegnene. Himmel maa han have paa alle Sider om sig og Himmel over sig — langt, langt maa han kunne se.

En Dag hen paa Eftermiddagen, da han sidder inde paa Naboens Mark, hvor han holder til paa et Stræk Hvede langs et Voldgårde, hører han

Hvedestænglerne hviske lydeligere og lydeligere; han letter sig en Smule og vinder — og vejrer ogsaa god Tid i Forvejen Hund.

Under sit Bekendtskab med Kora har han haft Lejlighed til nøje at indprænte sig Hundefært. Færten er knap saa skarp og stikkende som Rævens, men til Gengæld mere fyldig, fed og kvalmende. Hans fintmærkende Sanser er heller ikke længe om at fortælle ham, at den Lugtepeter, der kommer nu, ikke i nogen Henseende staar tilbage for Kora.

Sjask, sjask! Nu hører han den .... det er en svær, tungtgaaende Køter, med vældig Bringe, bredt Gab og Poter som Hestehove.

Den kommer sluskende langs Gærdet med sit store Hoved famlende ned over hver Tot. Trægt og sindigt gaar de stive Ben og planter Klørne dybt i Jorden. Var den kommet med Fart, havde det gyst i Jøsse; denne langsomme Søgen derimod har ingen videre Virkning paa ham.

Hunden fjerner sig og nærmer sig — han tager sig slet ikke af den! Saa pludselig sænker et stort, savlende Gab sig vejrende over hans Skjul. Det kommer ham stadig ikke ved, synes Jøsse; hvad skal dette store Gab med ham, saadan en bitte Tingest!

Paa en Jagthund vilde Opdagelsen af Jøsse have fremkaldt et lille Nervechok, *Tramp* tager Opdagelsen med fuldkommen Ro. Han kender ikke til Nerver!

Jøsse er en Rotte, og Rotter er til for at ædes ....! *Tramp* faar Glubskhed i Øjnene og aabner for Skuffen ....

Da ryster Jøsse med en Kraftanspændelse sin

Tillidsfuldhed af sig, han farer Bæstet op i Næsen og afleverer et Par sviende Rifter.

Men den Leg gaar ikke. Med et Smask sætter Tramp Tænderne i Græstotten, river den op og ryster den — Jøsse redder sig kun ved et behændigt Smut i alleryderste Øjeblik.

Det gjorde Av paa Jøsse, men det gav Lære .... da Tramp var halvblind paa det ene Øje og Gærdets Plantevækst høj og tæt, slap han ubemærket væk.

Tramp tog Uheldet med største Ro; den Slags var han vant til med Rotter, det var ikke enhver man fik!

— — —

En Uges Tid senere fandt en anden Flab Jøsse, og ud af *den* stod der Mikkels ramme, frastødende Stank. Men nu havde Jøsse lidt Erfaring at bygge paa. Til Held for ham prøvede han slet ikke paa at *bluffe*, men reddede sig rettidig i en Ruf; han smuttede bort i Natten gennem et dyngvaadt Rugstykke.

Hvor var han klog nu —: han kendte Krageskrig, Skadehug og Hundefært!

Ja, mere: han vidste, at den fede Os og den stikkende Stank var i Følge med et Gab hvide Tænder!

Kørne kom paa Græs — og Roen i Kløverens frodige Duske forsvandt mere og mere af Markerne. Med Kørne fulgte Brøl og Brummen, Mennesketale og Spanderaslen. Og naar Kørne blev malket — Morgen, Middag og Aften —

mødte Gaardhundene frem sammen med fede, mælkeforvænte Katte.

Da lyttede han efter Viberne, der med plag-somme *Viv* kundgjorde hvert Skridt af Menne-skets kære Rovdyr; ingen Kat eller Hund kom hans Tot for nær, uden at Vibeskrigene i Tide havde vækket ham.

Ufredelige var Viberne, de taalte ingen andre end sig selv paa Agrene. Endog Jøsse kunde de være efter — jo, han havde ogsaa nylig i den Henseende gjort en lille Erfaring!

Engang imellem gæstede han Lergravene, og en Morgen, da han sammen med Lab tog sig en Rundtur paa Dansestenen, pilede Viben med halvløftede, ligesom skærmende Vinger frem imod ham. Det friske og kry var gaaet af dens Stemme; i Stedet havde den lagt sig efter et lang-trukket, ildelydende Skrig.

Jøsse tog sig ikke af Fuglen, men hoppede ned og gav sig til at græsse langs Kanten af en Pyt.

Der var sumpet og dyndet og vaadt langs Pyt-ten; men Græsset var rigt og fint. En Lerklump opad nogle Græsstraa kildrede ham pludselig ul-dent i Næsen. Og saa var den varm; det plejede Lerklumper ellers ikke at være! Nu rejste Klum-pen sig, fik Ben . . . . Ben, der pilede over Dynd-bunden ligesom Vibens. Et Stykke fra ham blev Vibeungen til Lerklump igen . . . .

Dens Moder klynkede; men nu kom Faderen hastende til, jog i stejle Bueslyng ned over Jøsse og skreg ham sit stolte, *vi-iv-viv* ind i Øret; han havde Fuglen over sine Rygstykker og foran sin Næse, han hørte Buldret fra dens Fjerfaner og Vingearme og skyndte sig i Skjul.

Ja, ufredelige var Viberne; men alligevel lærte han snart at blive Ven med disse Skraalhalse og drage sig deres Aarvaagenhed til Nytte. Nat og Dag var de lige sikkert paa deres Post. De meldte Kat og Ræv og Hund og Høg — og Menneske!

Paa Viberne kunde han forlade sig, naar han træet og mødig efter sin Nattefærd satte sig hen til Hvile og Blund .... de var hans allestedsnærværende Spejdere.

Han var nu atter vendt tilbage til Jens Tyrbags Marker; de var frodigere end Naboens, og paa dem sad han ligesom mere i Fred. Kora, der var Markhund hør, havde han forlængst gjort sig fortrolig med; hun havde ikke Tramps glubske Væsen og Natur; Jøsse var klar over, at af hende havde han intet at frygte.

Kun ugerne rørte Kora mere end det allernødvendigste paa sig, og da Sommeren nu fyldte lidt for meget Sol og Varme i hendes Pels, traf Jøsse hende næsten aldrig mere i Marken. Men han vidste godt, hvor hun var! Hun holdt til under et Stræk tætte, mørke Graner, der skaffede Stendyngen, hvori hun boede, Læ for Regn og Blæst — hør laa hun og gispede i Skyggen hele Dagen.

Nej, saa interesserede Bondens anden Hund unægtelig Jøsse i langt højere Grad. Det var et Kryb at se paa i Forhold til Kora, men af et ganske andet Temperament.

Ogsaa *Fille* var en Hunhund — Jens Tyrbag kunde i det hele taget daarlig taale noget maskulint om sig — et bitte Skidt med Pattegrisehoved, Ræveøre, fire Pindeben og Posthornshale! Dens Krop var trind som en Pølse, for den var en af Landsbyens Dejligheder og altid med Hvalpe.

Fille viste sig aldrig i Marken i den kolde Aars-tid, saa laa den hjemme i Sofaen eller sov i en gammel Høkasse ved det varme Komfur. Først naar Sommeren kom i Luften, og alt det sjaskede og sølede var blevet fast og tørt, tog den Revanche. Den var ingen Støver og Vildtfinder af Betydning og foretrak afgjort at grave i et blødt, let tilgængeligt Muldvarpeskud frem for at stikke Snuden til Blods paa et sammenrullet Pindsvin. Ufarlig for Jøsse var den lille Køter dog ingen-lunde.

Jøsse har danset lige til Majsolen tryllede ham om fra en Snurretop til en Jordknold. Nu blunder han sin Formiddagslur i en Kløvertot, vaagner og falder atter hen, er væk en halv Snes Aandedræt og vaagner saa igen: et Øjeblik er han ved fuld Bevidsthed, han ser den grønne Mark overtrukket med Dagens blændende, hvide Skær .... en Bi brummer ind om ham og bliver tavs, den taber Mælet i en Blomst .... en Trille højt oppe: Lærken! .... en Prusten i det Fjerne: naa, Hestel Med halvvaagent Øre hører han, at Bien faar sin Brummen igen og blunder atter ind.

Han sover, men ikke som Mennesket sover, ikke som Rovdyret sover: borte i sig selv og ude af denne Jammerdal — nej, Jøsse blunder let som Blomsten i Græsset!

Næste Gang vækkes han af Viberne — og en Lyd, hans Erfaring ikke straks kan gøre Rede for, nærmer sig hurtigt gennem Græsset. Han dukker sig end mere; men Nysgerrigheden faar Overhaand, og han letter et Øjeblik forsigtig, med tilbagelagte Øren, Hovedet op.

Det er Fille med Ræveørene og Pindebenene,

som standser et Stykke fra ham og staar med stive Øjne og løftet Forben, mimrende med sin spidse, keglede Rottetryne. Saa sænker den Snu-den ned i Kløveren — og nu mærker Jøsse, at den famler sig frem nøjagtig ad den Vej, han i Morges har traadt. Han er ved et Tilfælde gaaet i Rundgang og har været henne og muntre sig ovenpaa et stort, nyt Muldvarpeskud, der blev skudt i Vejret, ligesom han skulde til at gaa i Leje. Hunden kan nøjagtig finde hvert Sted paa Muldskuddet, hvor Jøsse har plantet sine Danse-ben ....

Han vover sig igen med lige Overkanten af det ene Øje op over Græstotten og ser Fille, hurtigt trippende og lydeligt snøftende, paa Vej ned imod ham. Kampen mellem Rygstykkerne og Pusselan-kerne begynder og er saa voldsom, at Rygstyk-kerne dirrer. Men endnu *holder* han; Bentøjet siger, der er Tid nok!

Filles gaar derimod i Staa; hun har ikke Stø-verens Næse og bliver derfor hurtig tvivlraadig, og det hjælper hende ikke, at hun forsøger et lille Svinkeærinde ud til Siden. Hun maa igen til-bage til Muldvarpeskuddet, hvor Anelsen damper ganske anderledes tydelig op.

Fille snuser og snøfter og tager saa fat med Pindene — jo, dér er Fyren sikkert nede: en Muldvarp træffer man jo i Reglen ogsaa mere under end over Jorden!

Da skriger Jøsses Poter, at nu skal han nytte Chancen! Hans Rygstykker protesterer ganske vist, de paaberaaber sig Dagen, Lyset og Ska-derne; men Poterne maner Tramps Gab og Mik-kels Fjæs frem .... og i en Haandevending er

Jesse bragt til det Punkt, hvor det hedder *tryk* eller *løb* — og paa det Punkt bliver Jesse aldrig klogere.

Men han farer ikke frem som Troid af Æske, springer ikke op med et „huhej, hør er jeg“; nej, hans Snuhed er vakt, hans Smule Hjerne begynder at komme med i Legen.

Med Ørene langs Halsen og med skuttet Lænd lister han sig forborgen som Lærken gennem Græsset; det kribler jo nok i Poterne, de *vil* strække ud; men stadig er det alligevel Rygstykkerne, som faar deres Vilje. I Smaahump flytter han sig langs Jorden, indtil han er udenfor Hørevidde — saa gaar det afsted med Bulder og Smæk.

Først vælger han sit nye Dagleje paa en yndig lille Plads mellem et Par Knolde, hvor der er spildt megen Udsæd, og hvor Vaarspirerne derfor staar tæt, men føler sig siden mere tiltrukket af en Ujævnhed nede i selve Agerrenen, hvor Rygstykkerne rigtig kan putte sig.

Fille har jævnet Muldskud en halv Times Tid, men ikke gjort anden Erfaring end, at Muldvarpe i det hele taget sjældent er at træffe — heller ikke *under* Jorden! Fille tripper af, men løber saa lige paa det Sted, hvor Jesse nylig har siddet. Lejet er endnu varmt, og den nedliggende Straapude bærer det nydeligste Aftryk af Jøsses runde Bagdel. Da faar den lille Køter Bjæf i sin Hals! Støve, saa det har Art, kan den ikke, men den kan altid sladre lidt — og nu gaar det løs med Trynen i Jorden frem gennem Kløveren. Det eneste, der rager op, er Posthornshalen!

Jesse hører Bjæffene; han letter sig i Sædet og

følger anspændt med Øjne og Øren Fille, der kommer anstigende. Og han mærker, hvordan Hunden kan finde enhver af hans Snørkler og Sving, og ser at den hurtig naaer hen til Knoldene, hvor han først havde tænkt paa at sætte sig. Forsigtig er han listet til sit Skjul; han veed, at han har brugt alle mulige Forholdsregler for at dølge sin Vej. Tyst har han hoppet, ingen har set ham — og dog: Sporhunden kan følge hans dulgte Stier og er over ham, bedst som han sidder. Det er ham foreløbig ganske uforstaaelig!

Men nu maa Rygstykkerne ud af Agerrenen, der hjælper ingen Kærmo'er .... han skynder sig frygtelig, jager gennem Vaarsæd og over Pyt — med Bjæf om Ørene og Hundepust efter! Det løse Jordstøv fyger ham i Øjnene; han naaer en Grøft og svipper over, lige som Hunden er ham tæt i Haserne.

Da holder Bjæffene pludselig op; Poteklask høres ikke mere, og den ubestemmelige Fornemmelse af Fare er gaaet af Luften, han sagtner sine Spring og sætter sig sluttelig til at „lave Kegle“. Højt rejser han sig paa Bagbenene og kigger tilbage — hvor er Fille?

Fille gik paa Hovedet i Grøften — og fik et frygtelig Mas med at komme op af det mudrede Vand.

Men *det* med Grøften blev en stor Erfaring for Jøssel!

Han gjorde en anden og nok saa vigtig: det gik efterhaanden op for ham, at han lod Fært efter sig i sit Spor — og for Fremtiden løb han derfor aldrig lige hen til det Sted, hvor han vilde sætte sig; først løb han et Stykke forbi,

vendte om og løb atter frem, lavede saa nogle Løkker og Sidehop, indtil han i et stort Spring endte paa det Sted, hvor han vilde blive. Paa den Maade skuffede han sin Fjende og sikrede samtidig sig selv god Tid til — mens Fjenden var optaget af at udrede hans Løkker og Sidehop — at kunne underkaste ham et grundigt Studium.

Se, det var Snuhed! Mennesket kaldte det Instinkt; Jøsse var klar over, at det var mere: det var et Resultat af Kampen mellem Rygstykkerne og Benene, et Udslag af hans medfødte Naturintelligens.

Fiffet med saadan at „gemme sig i Seng“ lykkedes naturligvis ikke straks, flere Forfølgere end Fille maatte til for grundigt at banke det ind i ham. Men Jøsse fik efterhaanden Kunsten lært — og han blev Virtuøs med Alderen!

Fille havde i hvert Fald faaet lidt Motion. Hun var grundig mør efter Turen, som endte saa sørgelig langt udenfor hendes sædvanlige Enemærker.

Hvad hun rendte efter, havde hun ikke det fjerneste Begreb om! Da hun derfor var blevet tør og var kommet lidt til Hægterne, følte hun sig helt stolt over Begivenheden: for første Gang i sit Liv var det jo endelig lykkedes hende at træffe en „Muldvarp“. Hun følte sig smigret, Køterfiffgheden sagde hende, at hun havde haft et sjældent Held: det var da ikke hver Dag, man kunde støve efter Muldvarp *oven* paa Jorden!

Saa Fille fik alligevel en Oplevelse ud af det.

GIRIK

AGERHANEN *Girik* var Markens trofaste Elsker og lykkelige Tilbeder; han ænsede kun det aabne Felt ....

Hvor Agrenes Stræk tavlede bølgende Bakker, hvor Engdrag og Mose som bugnende Blomsterkurve fyldte Sænkningerne op, hvor Hegn og Gærde skiftede med Grøft og Skel, og Pil og Poppel om et stormslidt Slaaenkrat var Egnens eneste Trævegetation — dér holdt *Girik* og hans Slægt til.

Naar det skumrede ved Aften og Duggen drev, naar Nedgangssolen, gemt bag fjerne Skove, luede Horisonten op og skød sit Brandskær ind gennem Sæd og Kløver, naar Pindsvinene i Gærderne rejste Trynen i Vejret og Sneglene i Grøfterne begyndte at glide ud, da skingrede *Girik*, højt og myndigt, sit ejendommelige Samlingskald ud over Markerne.

— *Ti-ii*, galede han .... *ti-ii!* Jeg er *Girik*, saml Jer, Puttehøns, nu kommer Natten, lad os lune os i Flok!

Men naar Dagen gryede, naar den skabte sit første Vildrosenblad af en lille drivende Sky øster i Horisonten, naar Sneglene krøb i Hus, og Pindsvinene i Gærderne atter rullede sig sammen, da galede han sejrstolt Solen op:

Ti-ii! Ti-ii! Jeg er *Girik*, kry og stærk efter Natens Blund, følg mig, Putter, jeg skal føre Jer til Morgenfoder i Hvedeagren, til Middagshvil i Rørerne, til Sandbad paa de soledede Lerskrænters Skraaning og til kvægende Drikke ved Risling og Vanding . . . . ti-ii, ti-ii!

Girik havde Ret til at føre saadan kaalhøgen Tale —: han kendte Agrene, han kendte Sognet! Hans Rige strakte sig fra Aaen derude i Vester til den hvide Kegle højt paa Bakken i Øster; i Nord gik hans Grænse helt op til *Kæmpehøjen*, og i Syd kunde han flyve over alle Lergravene.

Til *Kæmpehøjen* kom han i de bygevaade April-dages ravgule Gry; hør paa Toppen af de runde, regnslikkede Sten lød der paa den Tid af Aaret altid Galen for hans Øren. Her tog han sin Vaartørn med de andre Kokke for en sortspættet graa lille Tingests Skyld; hun trippede uroligt om Højen, mens de sloges — med lang Hals og blanke, skinnende Øjne! Hør paa *Kæmpehøjens* mosklædte Sider, hvor Vorherre dyrkede Ukrudt og drev *sin* Frøavl i god Forstaaelse med baade Myrer og Markmus, havde han taget mangt et Baske-tag med gamle, nidske Kokke og vundet sig Mage og Brud.

Men i *Kærhullet* midt i Engbunden, hvor den sidste Rest Startuer og Kærminder var flygtet hen, hvor Spidsmusen pilede under Skørisen om Vinteren, og Hjertegræsset ved Midsommer bævrede og skjalv, kom *Girik* paa de varme Sommermidage i Spidsen for sine Kyllinger og sin Vaardags Brud.

Det lille Kær, hvis sprælske Surhed Bonden

Jens Tyrbags Flid og Vindskibelighed aldrig fik kuert, var Giriks Fristed og eneste Vildnis, hvor han i Fred for Menneskene kunde nyde sit Riges oprindelige Natur.

Hør mundede de gulerodsrøde Drænrør ud, hør nynnede og rislede de læskende Kilder, hør kunde de Smaa komme til Vand og faa Drikke.

Under de bredhovede, men tyndhalsede, altid rystende Startuer, hvorover Myggene dorskede, var Lysskæret dæmpet og undergrønt, Starsivene flimrede og skrattede, og langbenede Frøer hoppede om i Gangene, der snoede sig mellem Mjødurternes Stængler. Det lille Kær gav Begreb om det fjendske, som lurer paa enhver lille Agerkylling overalt paa de store Marker og Enge .... den overtrampede Sti med Aftryk af Poter var en af *Jit-Jits*, den morderiske Væsels, Veksler.

Kæmpehøjen og Kæret var to af Grænsepælene i Giriks udstrakte Rige. Til *Aaen* dørude langt i Vester kom han kun en sjælden Gang i Senhøstens Dage, naar Luften var fuld af Jægernes Hagl, og store, lovende, lydige Kyllinger, trods hans ivrige Kalden og Protest, pludselig lod sig overtale til at gaa ud af Flokken og stryge bums til Jorden.

Paa saadanne Dage, hvor Skjulet i Roerne og paa de nøgne Marker ligesom svigtede, hændte det Girik, at han paa een Gang blev vild. Da kaldte han Konen og Resten af Kyllingerne om sig, og naar de saa atter hørte listende Fjed i Stubbene, røg de op i Tide og gik til Vejrs som Trækfugle. Højt oppe under Skyerne gemte de sig, — til de endelig kastede sig mellem Birk og Graapil et Steds langt ude i Aadalen.

Men den sidste Grænsepæl i hans store Rige:

den høje, hvide Stenkegle øverst paa Bakken yndede han mindst af alle at se. Paa Afstand — det gik an! Men nærvæd virkede den som et Fugle-skræmsel paa ham ....

Til den Grænsepæl kom Girik i Midvinterens barske Dage, naar Snefog havde blændet hans stærke Syn, og Isslag havde halvstækket hans Vinger. Saa tiggede han hær, forsulten og forskræmt, paa Mødding og ved Stakke et Spildkorn eller bare en Flis af en Kærne. Han fik den, han havde faaet den indtil nu — men hvilket Mas havde han ikke haft for at undgaa Menne-skenes kloskarpe Hjælperel!

.... Den gule Opgangssol i den tidlige Morgen er endnu ikke blevet hvid.

Duggen skyller over Eng og Ager, graaner Sæd og Græs og gør Skelkant og Grøftvold ufarbare. Tætte, hvide Dampe stiger fra Moser og Kær og driver i lange, ujævne Bølger hen langs Bakkerne.

Lærkerne synger allerede Dagens Pris, og Gøgenes Raab lyder fjernt og nær; der sidder en og svajer ude paa Enden af en Gren i en dyngvaad Pilebusk.

Langs en Ren i Vaarsæden kommer Jøsse anstigende; han har været ude at morgenfodre efter en længere Natteronde gennem *sit* Rige.

Han humper afsted i smaa, korte Hop med alle Sanser paa Stilke. Af og til standser han og sætter sig paa Halen, rejser Ørene og beføler Luften. Før det nærmeste Forland er saadan gennemlyttet, vover han sig ikke videre paa sin Vej.

Oppe paa Toppen af et Muldskud paa Skelvol-den staar Girik! Hans duggraa Halsdun flimrer

af sorte Bølgelinier, og i de røde Skulderfjer, som bærer Hvedestraaets modne, gulhvide Farvetone langs Ribberne, spiller Opgangssolen mod dobbelt rødlig Glans. Paa hans vatrede Bryst springer som et Skjold af dybfunklende Pragtfer frem, de lyser, naar han drejer sig, som en Klynge af Engnellikerodens rustbrune Blomster.

Betaget sidder Jøsse og sluger ham med Øjnene, men er dog ikke rigtig sikker paa, om ikke Fremtoningen muligvis skulde være en ny Slags Skade — skal han gemme sig, skal han fly?

Girik hopper op paa Muldskuddet og rejser sig strunk i Vejret paa sine Tæer. Saa slaar han sin skræpperøde Halevifte ud og sætter den flot opkrammet mod Sky; han ranker Kroppen under de lidt sænkede Vinger og drager Vejret dybt — og nu skingrer han under en vældig Kraftanspændelse sit myndige Samlingskald ud over Hovedet paa Jøsse:

— Ti-ii, galer han .... jeg er *Girik* — og du er en lille Hare, der knap har Begreb om at gaa paa Benene!

En Sitren gaar gennem Jøsse; han genkender Røsten fra hin Aften i Lergraven. Og Girik bliver ved for ligesom at indprænte ham den: Ti-ii, ti-ii, ti-ii ....

Gøgen i Pilebusken skinner rødgult ud af Øjnene, den slæber Vingespidserne langs Grenen, og frem af en stor Pose Luft, der svulmer under dens Svælg, slynger den sit Gu-kuk, saa det giver Ekko langt ovre fra Bakkerne. Hvidt, varmt Sollys falder over Vaarsæden —: den store Dag er endelig staaet op.

Ad Markstien kommer en Pige trækkende med

en Ged. Efterhaanden som hun nærmer sig, synker Giriks Hals gradvis ind i Kroppen, hans strunke Ben forkorter sig, Lænden skydes i Vejret og Halen bøjes ned: han bliver eet med Muldskuddet.

Jösse ser paa Girik og gør uvilkaarlig det samme; ikke pludselig, nej, umærkelig langsomt foregaar Forvandlingen .... mens Bondens Datter gaar forbi.

Jösse hører Girik tiere og tiere og kommer til at kende ham fuldt saa godt, som han længe har kendt Viben og Lærken.

Girik lever et smukt Familieliv i Engifte — og det er nu paa den Tid, hvor han er mest glad ved sin lille Mage; han spankulerer altid om hende, rækker Hals og ser sig spejdende rundt. Hans sortspættede Høne piller Frø og Fintgræs, soler sig eller løber sorgløst med indtrukken Hals rundt efter Fluor og Orm. Hun gør sig rigtig til Gode! *Han* under sig knap en Bid og tænker ikke paa Hvile; han vaager over hende og er altid paa sin Post med Hovedet højt.

Naar Jösse tager sit Aftenfoder, ser han pludselig Giriks Krognæb og røde Kind staa frem over en Sten eller Grøftevold, mens et lille, brunsort, skarptseende Øje ufravendt og uden at blinke betragter ham. Jösse kan tro sig ene i Nykløveren, men paa een Gang rejser en Jordknold sig i Vejret, den skyder Ben ud under sig, den faar Hals:

— Girik!

Dér er han igen; strunk og ubevægelig staar han, spejdende med sit runde forskende Øje!

En anden Jordknold, der ligger klods ved Siden af Girik, rører sig derimod ikke; uden at lade sig

forstyrre bliver *Girikke* ved at nyde Velværet; hun fortsætter sit paabegyndte Toilette i det varme, soltørre Sand, eller hun slænger sig sidelængs hen og lægger sig til Hvile paa den ene Vinge.

De to er altid sammen og meget intime .... vil *hun* ned i en Grøft for at finde en Orm, bliver *han* oppe paa Grøftekanten imens og staar og knejser med Fjerene spruttende fra den stive Hals.

Saa en Tid taber Jøsse Agerhønsene af Synel

— — —

Girik havde fundet et Redested til sig og sin lille Høne; det var nede for Foden af Diget mellem Marken og den lave, fugtige Kæreng. Og da nu Majdagens Frodighed bunkede et Mylder af solblanke Græsstraa om Løvetandens smørgule Blomsterbøtter, begyndte *Girikke* at lægge Æg.

Hun lagde dem i Dyng, det ene ved Siden af og ovenpaa det andet — og Dyngen voksede og voksede med et Æg hver Dag. Æggene havde en lidt jordslaaet, svag, græsgrøn Tone og blev eet med Bladskederne og Straaene. Omsider var Kuldet fuldlagt med atten i Dyngen; den havde formelig Top paa!

Da det sidste Æg kronede Dyngens Top, var *Girik* træt af sin fyrige Skraben ud og Galen op; af den hidsige lille Bejler blev der en trofast, stræbsom og paapasselig lille Mage, som kun havde Redens Velfærd for Øje. Han, der før havde danset gejl og parringsglad paa den byggevaade, aprilgrønne Tilje, trissede nu om, mæt af Elskov og Strid.

En Trang til at hvile var kommet over ham. Det udfordrende i hans Stemme var væk; han galede ikke mere, men klukkede sagte . . . . . af hele Marken var bare Reden tilbage for ham!

Paa Diget stod Stolperne, der bar Kærfoldens Hegnstraad. Og i Kærfolden gik Kvier og Plage paa Græs; de rakte de gumlende Muler ud over Hegnstraaden og græssede Diget af. Da fik han nye Fjender at klare sig mod! Men han foer tappert paa dem — og ingen Kvie eller Plag kunde nærme Snuden til den Tot, der gemte Reden, før han, baskende og kradsende, med en hæsblesende Skingren røg op i Mulen paa dem.

En Morgen kommer Jøsse, fro og livsglad som sædvanlig, hoppende langs Dige volden. Han har gjort en Opdagelse, som kan blive af uhyre Betydning for ham. Ude paa Marken, oppe for Enden af et Skel, har han fundet en næsten tilgroet Stendynge, et gammelt Bosted med megen Krat og Slaaenvækst om. Der bor ingen Mennesker i Dyngen, for ingen Hund farer ud og gør truende op! Skulde det hælde, at nogen kommer ham tæt paa Livet, er der hér et Skjul, hvor han trygt kan tage Pusten og hvile ud. Han føler paa sig, at Nysgerrigheden ikke vil lade ham i Ro, før han ved første Lejlighed har set sin nyeste Opdagelse nærmere efter.

Vejret er straalende med høj Himmel og drivende Fjerskyer; en velgørende Varme strømmer gennem Luften.

Han er naaet ned forbi en Pilebusk — da Girik paa een Gang ryger frem af en Græstot.

Girik er Fyr og Flamme. Fjerene sprutter om ham, og Nakketoppen staar rejst. En nærgaaende

Mus har han i Gaar Aftes heldigt bragt ud af Verden, og en Snog, der maaske heller ikke havde de reelleste Hensigter, er ekspederet væk nu til Morgen. Nu staar Turen til Jøsse, den fjottede Langben, der med sine konfuse Bukkespring let kan skræmme den kære Ægtehalvdel af Reden.

Girik farer i Hovedet paa Jøsse, galer op og giver ham baade Negle og Vinger at føle, og da Jøsse skyndsomst vender om, faar han i Tilgift et Næb, som plukker store Uldtotter ud af hans Bagdel. Jøsse stikker i Rend .... ind i Sæden, bort fra Stedet .... og er ganske mismodig over Medfarten hele Resten af Dagen.

Forleden Viben, nu Girik — han skulde da ogsaa altid rende!

Sommeren blæste ham sit Velvære i Næsen, Luften var fyldt med Søvn og Mad. Bare det at sidde og hvile i det soltørre Leje var en Fryd for Pusselankerne!

Det var heller ikke mere saa fristende at rende. Alle farbare Stier var spærret med Stængler og Straa, Markerne var blevet til Skove, saa tætte, at han møjsommelig maatte klippe sig Vej med Fortænderne. Selv om han satte sig paa Halen, kunde han ikke mere se ud over Vaarsæden; han maatte rejse sig helt op og balancere paa de yderste Taaspidser, hver Gang han trængte til et saadant befriende Kig.

Og hvad værre var: de flade Vandinger rundt i Agrene, som han saa ofte med Forkærlighed søgte for at plukke sig en Mundfuld af de hemmelige Urter, der hjalp for Mavekneb og anden Gebrækkelighed — de var blevet til Lunde af Starsiv og

Padderokker, som end ikke hans Fortænder magtede at trænge igennem.

Det blev flere Ugers Tørke og varmt og herligt Vejr! Han, som ellers ikke trængte til Drikke, sad ligefrem og blev tørstig i de lange, varme Dage. Han længtes mod Aftenens svale Pust og Duggens Draaber, der gjorde alt saa friskt og vaadt.

En Eftermiddag blev det særlig galt. Forledt af Spjætte sad han i Kanten af Kløveren, hvis vældige Stængelskov holdt paa Varmen. I den blyblaa, disede Luft kunde han formelig lugte den stærke Varme, som flimrede for hans Øjne og trak hans Næsebor sammen .... han var urolig og kunde ikke sove .... Luften ynglede jo mere Varme for hvert Aandedrag.

I Horisonten bunkede Skyerne sig sammen; en dyndsort Mosebræm rullede frem og flød ind over hele Giriks Rigel Et Øjeblik blev alle Farverne saa klare og rene .... den grønne Jord klædte sig i sit mest irgrønne Skrud, Vibens Vinger lignede snehvidt, idet den vendte — og Jens Tyrbags smudsiggule Længer skinnede som var de nystøgne. Saa sortnede det med eet — og vældige Braadsøer pløjede Rugen!

Lærkerne dalede paa alle Sider om ham, Myg i Sværme slog ind i hans Kahyt, Kær og Heste løb rundt i Tøjret — og ud af Vaarsæden kom Girik ængstelig pilende, netop som de første tunge Draaber faldt. Girik løb midt ud paa Markvejen og kiggede prøvende med Hovedet paa Sned opad. Var det bare Dug eller var det Regn? Saa blev Draaberne større, og den ene jog i Hælene paa den anden; de blev til Straaler, og Horisonten

stod som en graa Væg. Girik skyndte sig i Ly under en stor Burre, han havde kun een Tanke: Reden, Æggene, Magen! Men Jøsse rundede Ryggen — — nu kom det, vidste han; han havde længe følt Vejret i sig.

Da lyser det første Lyn Kløverkahytten op; det kipper i ham, og han trykker sig i Sædet. De lange Øren dingler ham slapt ned om Halsen, og der er slet ikke Tale om, at Pusselankerne vil rende.

Tordenvejret bryder løs; han faar sin Majdagsdaab. Han opgiver ganske at slikke Poterne tørre, han er glad, blot han kan holde Kroppen fri. Draabe efter Draabe triller af Ulden, saa der staar store Pøse under ham, og han hvert Øjeblik maa flytte sig i Sædet. Kun bag Ørene føler han sig en Smule vaad, men det frisker!

Den varme, bløde Regns Trommen paa Bladene hører omsider op . . . .

Da stiger en kvidrende Lærke og udløser Tryk- ket i hans Bryst, han kigger i Vejret og aner en Snip blaåt; det sorte er langt borte bag *Bjærget* og den hvide Kegle; alt er vaadt omkring ham; men Marken dufter lifligt, de fine, flygtige Dufte har Regnen lænket til Jorden — og Myggeflokken, som har spist ham, mens det tordnede, danser paany.

Han maa ud og have Luft og sætter i et Hop ind i Vaarsæden, hvor han guffer i sig af de nye, friske Havrespirer. Hør tørrer Vinden og Solstrefene hans Pels.

Efter den Skylle groede det endnu vildere om Jøssel Det knoppedes og sprang ud, blomstrede

— som fæg det med Gnister fra selve Regnbuen for hans undrende Øjne!

Og Rugen højnede sig og fik sorte Knæ paa de grønne Stængler; selv paa Taaspidserne kunde han ikke række halvvejs til dens Top.

Rugen var selve den grønne Jord, der løftede sig om ham og gjorde ham lykkelig og tryg. Blæsten, som gik i Aksene og dukkede dem ned og svippede dem op, naaede kun i svale, velgørende Pust ned i Dybet, hvor han sad mellem smaa vilde, bleggule Stedmoderblomster og tynde, blaa Forglemmigejer. Ingen Myg sværmede hér, og Solen hverken bagte eller brændte, men skinnede med grønne Straaler paa ham, vuggede sit Lys i Streger og Pletter over hans graa Skind og lullede ham trygt ind i Dagsøvnen.

Viben vi-vivede over Hovedet paa ham, og Lærken trilrede og sang; han nød Køernes Brøl og Menneskenes Raab: det kaade og ængstende var gaaet af dem, inden de naaede ind til ham.

Oh, hvor han lurede her i Rugen, og hvor han voksede, mens han lurede!

SPJÆTTE OG LAB

SPJÆTTE hed hun, — for der var flere Spjæt end Spring i hendes Poter! Endnu havde hun aldrig forsøgt et ordentligt Harehop: saadan eet som begynder pludselig og uden Tilløb .... som udføres fra oprejst Stilling, alene ved de spændstige Bagbens Fjederkraft .... og som ender et Steds ude paa Marken. Hun inagtede ikke den Slags, havde vel heller ikke videre Brug derfor, hun holdt sig til Smaahoppene — til Spjættene!

En sky og frygtsom lille Tingest var Spjætte, der i al sin Væremaade ligesom røbede Forstaaelse af sin komplette Værgeløshed. Hun kom aldrig udenfor sin Græstot om Dagen; først naar Skumringen svøbte Jorden, listede hun frem og begyndte stille og forsigtig sin Nattesyslen. Men hun gik sjælden langt, og saasnart hun havde spist, gemte hun sig bort igen.

Hun var aldrig i Tvivl om, hvor hun skulde sætte sig. Naar Maven var mæt og Øjet sløvt, fik hun med det samme en vis Afsky for alle hvide, røde og gule Blomster og foretrak de mindre spraglede Flader, følte sig ligefrem tiltrukket af graa Bark, brun Jordsmon og vissent Græs.

Lige saa letsindig og overstadig glad som Jøsse var, lige saa snusfornuftig og betænksom var hun — og kun sjælden lod hun sig forlede til at tage

Del i hans vilde, lystige Krumspring. *Hun* skulde ikke af bare Kaadhed lade sig henrive til nogen af hans Uforsigtigheder.

Grundforskellen i Spjættes og Jøsses Karakter havde da ogsaa tidlig givet sig tilkende. Hos Jøsse førte Pusselankerne det store Ord, de vilde ud og springe og hoppe; han *holdt* derfor ikke. Men hos Spjætte var det Rygstykkerne, der afgjorde Situationerne; de paaberaabte sig deres Værnelighed og vilde udnytte Skjulet, de tvang Poterne til at sidde fast. Derfor undgik hun baade Skade og Ræv, og derfor fandt næsten aldrig en Hund hendes Tot — og frem for Broderen kunde hun i flere Minutter ad Gangen lukke af for sin Fært. Saa snart hun mærkede Puslen i sin Nærhed, tog hun et dybt Aandedrag og sad urørligt, gjorde sig lugtløs og saa bitte, at der skulde et Slumpeheld til at finde hende.

Spjætte gav sig blindt og inderligt hen til den Jord, hun var sat paa; det var, som hun allerede fra Fødslen af følte sig lænket til Jorden, den hun engang, naar hun selv blev Moder, skulde betros sine Killinger!

Den flygtige Jøsse kendte ikke videre til denne Trang, som han først skulde faa udviklet gennem dyrekøbt Erfaring.

Men af den Grund blev ogsaa han mere opvakt, fik større Kendskab til Verden og erhvervede sig Evnen til at handle efter Overlæg. Mod fik han ogsaa — ikke det dumdristige, selvopofrende Mod, som Hundyret kender, naar Mælken spænder — nej, Mod til, naar det kneb allermest for ham, at sætte Livet ind: for at redde sig *selv*.

Jøsse maatte gøre Erfaringer, leve Livet ud til

dets yderste Grænse og ingen Lejlighed forsømme til at sætte det paa Spil. Det laa i hans Natur, fordi han var en Hanhare!

Lab var ganske vist ogsaa en lille Han, men af et tungere Gemyt og ikke nær saa aarvaagen og skarpsindig. Sit Navn skyldte han Poterne, der var store og flade; de sad som Skrubben paa sit Skaft ude paa Enden af noget langt, tyndt Bentøj og blev under Springene klasket haardt og tungt mod Jorden ....

Den Sans, der var hans Søster medfødt: til yderste Øjeblik at udnytte Værneligheden, var ogsaa han saa nogenlunde i Besiddelse af; men Korrespondancen mellem hans Poter og Rygstykker duede ikke. Han ejede ikke Jøsses Fart i Beslutningerne og navnlig ikke dennes fine, skarptmærkende Fornemmelser, var heller ikke i Stand til sikkert at afgøre, naar han skulde trykke og naar han skulde fly. Det lykkelige Nu, hvor Chancen var *hans*, lod han ofte ubenyttet!

Havde Agrene huset Ræve, i samme Antal som de husede Hunde, var han gaaet i dem forlængst — og var *han* kommet ud for Skaderne, var det ikke blevet med Forskrækkelsen. Nu levede han stadig, mest fordi Skæbnen havde været ham saa overmaade god og aldrig rigtig havde sat ham ud for en Prøve. Han slumpedes sig gennem Tilværelsen uden i videre Grad at faa Lejlighed til at udvikle sin Erfaring; om Dagen sov han — og om Natten interesserede han sig nærmest for sin Mave. Han gjorde ingen af Jøsses mange forskellige Opdagelser, havde knap rede paa Hegenes Retning og Grøfternes og Stiernes Kryds paa de Marker, hvor han holdt til.

Han var som Harer er flest; *Kværnen* vilde tage ham forlods, hvis *Kværnen* tilfældig havde en lille Harekilling Behov — og det havde *Kværnen* altid nu i Sommertiden.

Paa Jens Tyrbags Ager, gemt i Vaarsæd eller Kløver, sidder Lab og Spjætte Dagen lang.

Sjældnere og sjældnere træffer Jøsse paa dem; men det hænder dog engang imellem, naar han faar Lyst til at se sit Fødeland Lergravene igen. Saa munter Jøsse dem op, smitter dem med sin Livsglæde, og de tager sig alle tre en lystig Tagfat paa de jævne Flader, som Køerne har afgræsset, finder sig ogsaa nogle Dansesten eller løse Muldskud, hvori det er morsomt at skrabe med de ivrige Poter.

Jens Tyrbag, som gerne selv i det aarle Gry flytter sine Heste, morer sig en og anden Gang over de tre Smaafyre. Især har han bidt Mærke i den mindste af dem —: naar den Fyr bliver hid-sig eller føler sig fortrædiget ved Fadet, kan han pludselig finde paa at lange Lussinger ud.

Det er Lab, Bonden ser — kun eet har lille Lab at rose sig af frem for sine Søkende: han synes i særlig Grad at have arvet sin Fader Lepidus' Grobian-Tilbøjeligheder! For hans Levemulighed er disse Krigeranlæg uden videre Værdi; paa den anden Side kan de ikke frakendes en vis Betydning i Tilværelsen.

Som Sommeren skrider frem, bliver Killingerne efterhaanden fortrolige med Fader Tyrbag; de finder ud af, at han maa høre til hérude ligesom Køerne og Hestene. Fra deres Skjul omkring paa hans Agre gør de mange Iagttagelser, lærer at op-

fatte Tøjrekøllens Slag, Mælkespandens Raslen
og de livsglade Malkepigers hvinende falske Sang.
De lærer at kende Menneskets træskoklaprende
Fjed og den forskellige Klangfarve i Hundenes
Gøen.

Spjætte sover fast; hun lader de mange Lyde
gaa ind af det ene Øre og ud af det andet; hun
farter jo saa lidt omkring og har endnu kun haft
saa faa Oplevelser, saa hun kender ikke videre
til Verdens forskelligartede, underlige Tale.

Jøsse veed aldrig af, at han saadan rigtig sover!
Alle de Lyde, han kender, taler til ham, og alle
dem, han ikke kender, føler han straks en ejen-
dommelig Trang til at stifte nærmere Bekendts-
skab med. Men om Dagen kan han nu heldigvis
dy sig!

Lab — ja, Lab hverken sover, naar han sover,
eller er rigtig vaagen, naar han er vaagen; han
føler sig nærmest jævnt sløv og søvrig altid. Al-
ligevel er han ikke uden Begreb om, hvad der
foregaar omkring ham! Men han har foruden sin
Slagsbrodertilbøjelighed et Par andre grimme
Fejl: han snorker — og han kan ikke selv høre,
at han snorker!

Sommermaanen staar endnu hvid og rund paa
Himlen, men Hvælvet blaaer og Jorden dukker
frem af Halvlyset. Det gaar mod Gry og Mor-
gen .... mod Dag!

Jøsse er paa Sokkerne; han har været nede i
Lergravene og muntret sig med sine Søkende og
kommer nu i Følge med Lab langs et Skel mel-
lem Korn- og Brakjorden.

Der ligger et gammelt Bosted oppe for Enden

af Skellet! Det har engang været et Hus, med Vinduer og Skorsten, et Hjem for et Menneskepar; nu er det en sludfyldt Rønne.

Havegårdet med Slaaen og Vildblomme, med Hyld og Syréen og Fuglekirsebærtræ staar fremdeles; men selve Haven har Ukrudtet taget, den er sprunget i Bynke, i Nælder og Græs.

De Kampesten, Bonden roder frem af sine Marker, kører han hér i Bunke. Og alt andet Skrammel faar en Plads med: rustne Komfurplader og hullede Kasseroller og Plove af sær gammel Model. Humlen pynter Skramlet det bedste, den orker, og Snerlen trækker sit grønne Kniplingsværk derover, mens Kornblomst og Valmue kappes om, hvem der kan dække mest under sit kulørte Draperi.

Paa den aabne Mark giver det gamle Bosted Læl! Sluden er vel nok til Huse inde i Rønnen; men mellem Stenene i Bunken er der godt at være. Hér boer *Jit-Jit*, den morderiske Væsel.

Inde i Haven staar en Burre mellem Bynken og Græsset; dens stive, rødtribede Stængel rækker sig som en Flagstang højt over Nælderne og runder sin øverste Spids i en Knap. Knappen er Begyndelsen til den store Kæmpeplantes Blomst! Med sine mægtige Bladplader holder den sig Naboerne fra Livet og skygger for sin Rod, saa den kan holde Tørrer ud.

Jesse og Lab hopper ind under den ....

Et af dens store Blade hænger gulnet ned i en Tjavs, det har den ofret for helt at gøre det af med nogle hensygnende Konkurrenter. To gule Snegle sidder klistret til Undersiden og sover.

Et smaragdgrønt Skær fylder Luften derude;

men under Burren er der dæmpet og morgengraat. En lille Edderkop firer sig ned fra Loftet og varer Jøsse, at han ikke skal sætte sig til Dag-sæde hér!

Han løber videre .... af Nysgerrighed og Op-dagertrang; han har ikke faaet nok hin Nat, da han for første Gang besøgte det gamle Bosted; tværtimod, der kan jo være meget mere derinde at gøre sig bekendt med.

Men Lab bliver under Burren; Lab er mæt og søvnig nu — og Burren byder ham jo tilsyneladende det herligste Skjul. Under *den* sidder han dækket mod Regn, der er ham en Pestilens, og mod Krage, der er hans eneste Erfaring; jo, han hygger sig rigtig og gaber allerede.

En stille Sommerfred, de lyse Nætters højtidsfulde Ro, hviler over Landet; det drømmer og sover endnu. Faarene sidder i Klump, og Køer og Heste ligger tavse rundt om i Tøjreslagene; men Klaringen fra det nære Dagbrud gynger som en Kæmpedugdraabe over dem.

Da klager Viberne sig og melder og varskoer; de holder sig tæt i Flok og slaar uophørlig ned over en lille, væver Lækat, der farer over Afgræsningen bag ved Kvæget i korte, skarpe Zigzag ...

Jit-Jit er paa Morgenjagt med en Iver og Fart, som man kun træffer hos den øvede, højt trænede Arbejder. Lydløs er enhver af hendes Bevægelser! Kun i Ny og Næ lader hun sig til Syne og altid i Smut; hendes lange Krop bliver i Farten til en Streg, der skyder sig gennem Græsset — og naar hun kroner Muldvarpeskuddenes Høje med sin brandrøde Pels, er det, som jog der et Solstrejf hen over dem! Som Falkens er Jit-Jits Taktik:

Pludselig viser hun sig, lynsnart springer hun paa, ingen Betænkning, ingen Pardon yder hun sit Offer!

Kun sjælden færdes hun ude om Dagen, men desto mere i Morgen- og Aftenslumringen. I Forhold til sin Størrelse er hun utrolig stærk — og besjælet af Mod og Myrdelyst! For Tiden har hun Unger, og da Ræven, hendes store Konkurrent, næsten tager alt, er Tiderne sløje. For fjerde Gang i dette Gry er hun paa Hjemvejen med Bytte til Ungerne.

Da hører hun Labs monotone, bibrømmende Snorken — og standser i et Ryk. Med hævet Forkrop og ivrigt spejdende Øjne lister hun fra sin Veksel gennem Nælderne ind under Burren. En Mus, en Muldvarp og en halv voksen Vibeunge hænger hende i Flaben, og da hun faar Syn paa Lab, skyder det ægte Væselssind op i hende.

Hun vil tage Harer, vil hun, hun vil tage store Kalkuner, hun vil endog med Glæde ryge i Halsen paa et helt Lam — og med Foragt slænger hun den sølle Vibeunge, Mus og Muldvarpepølse fra sig.

En tør Pind i Kvaset knaser under hende ....

Lab vaagner, synes, han sidder godt og er fast bestemt paa ikke at flytte sig af Pletten.

Jit-Jit giver ham ingen yderligere Betænkningstid; hun springer paa og planter sin skarpe Tænder i hans Nakke ..... Lab udstøder et langt, ynkeligt Skrig og sætter afsted med sin Morder, paa Ryggen; men Livet hænger løst ved den lille Fyr, han ved knap et Ord af det, før det er forbi.

Det er mod Væselens Natur at nøjes med lidt,

den skal helst svælge i Overflod og altid have mere og mere. Dybt inde i Jit-Jits Bevidsthed lurder en Mindelse om, at hun i det Øjeblik, hun sprang paa, har set en anden Harekilling lynsnart jage forbi. *Den* maa hun have med. I lydløse Hop farer hun afsted i den Retning, hvor Jøsse er flygtet .....

Jøsse er inde og opdage.

Han har til største Glæde for sine tøjlesløse Pusselanker truffet Bunke ved Bunke af store, skarpkantede Sten, som der netop skal hans behændige Bentøj til at danse paa, og flere indviklede, stærkt snørklede Stier, som han skal have i Erindring under et Kispus! Og endelig faar han i Kanten af Nælderne Kig paa et lifligt duftende, krydret Stykke Grønt, som hans slugvorne Tænder i største Skynding er begyndt at gnave i.

Det lille Grønt er den gamle Haves sidste Rest Kultur: en standhaftig Petersilledusk!

Han er endnu i fuld Nydelse, da han for første Gang i sit Liv hører de hæse Toner af et Hareskrig. Han lytter anspændt, men kan ikke finde ud af, hvad det er, og er derfor paa Vej hen for at tilfredsstille sin Nysgerrighed — da han ser et langt, gulrødt, underlig listigt lille Dyr komme sig i Møde. Det bevæger sig i Hop ligesom han — og den Omstændighed gør ham tillidsfuld.

Nu er det saa nær, at han begynder at fornemme dets Fært; det lugter stramt; vammel Os og skarp Stank forraader det. Hans Mistanke bliver endelig vakt og skyndsomst smutter han i Dækning i en Græstot.

Jit-Jit hen og rundt om Græstotten ..... og

det bliver hun ved med! Hun gør derved sit uerfarne Offer raadvild; Jøsse kan ikke finde ud af, hvorfra Faren truer.

Da han paa den Vis er gjort mør, spaltes Græstotten pludselig. Med fuld Kraft springer Jit-Jit ham i Nakken; men han er Lækatten for hurtig, hun faar kun fat i Skindet og naaer ikke at fæstne sit Bid. Jøsse sætter i et Kæmpehop, og Pusselankerne hvirvler ham over Jorden ... bort, bort ... mens Jit-Jit, halvt ridende, halvt løbende hvirvler med. Jøsse skriger, men er uden Øre for sin egen Røst; alt i ham sanser i dette farefulde Øjeblik kun Slaaenbuskene oppe paa Havegærdet.

Forleden Nat har han netop opdaget disse Slaaenbuske, og de har talt til hans Erfaring. Nu kaster han sig i deres Favn, for at finde den Redning, de har lovet ham.

Og Slaaenbuskene skuffer ikke lille Jøsses Trol. Mens han vild af Angst tumler om mellem deres tornede Filter, knuger de hans fæle Rytterske saa inderligt til sig, at hun bliver revet af og slaar en Kolbøtte ned ad Havegærdet.

I det samme dukker en gammel Hunræv med højtrejste, stærkt fremadrettede Øren frem paa Vekslen. I dens kløgtige Øjne spiller det af Forundring og forventningsfuld Glæde ..... her kan der maaske gøres et Kup? Træt af Hvalpesjovet laa den og snuede i en Høbunke, da de ynkelige Toner fra den døende Lab paa det lifligste vækkede den. Den sprang op og jog i Retning af Lyden; der kom flere Hareskrig til — og nu staar den hær med sin spidse vejrende Næse lige for Ansigtet af den forstumlede Jit-jit.

Den forvovne lille Lækat lader sig imidlertid

ikke gaa paa, men stirrer Ræven stift i Øjnene; Synet af Arvefjenden, dens store Konkurrent, øger dens Rovbegærlighed og Myrdelyst. Den har heldig nedlagt sit første Bytte, den har smagt de første varme Draaber Blod og nu — nu kommer denne *Rænke* og vil berøve den Chancen for ogsaa at nedlægge det andet.

Ræven er forundret. Dens forventningsfulde Glæde over i dybeste Stilhed og alene med sig selv at skulle faa Lov til at hjælpe en stakkels Hare af en Klemme i Hegnet, er ved dette uventede Møde pludselig røget i Lyset. Den kan ikke faa det i sit Hoved, hvor de Hareskrig dog kom fra ..... den ser jo ingen Hare!

Lækatten er ikke fri for at tillægge Ræven Andel i det Uheld, der har ramt den, og gør sig kampklar; den sidder halvrejst og gnistrer og knitrer .... men Rænke skuler ondt i sin brandgule Pels, der skinner gyldenviolet i Solopgangsløset.

Der forløber nogle Øjeblikke i spændt Forventning .....

Ulven vog man. Og Ulvens Død blev Rævens Brød. Saa vog man Ræven. Da formerede Væselen sig og fuskede med Held i Mikkels Haandværk, blev dristigere og rovbegærligere end Moder Naturs oprindelige Bestemmelse var.

I ingen Henseende staar Jit-Jit tilbage; hun har det saadan, at hun fra Tid til anden maa drikke sig en Rus i Blod, saa hun maa lægge sig ned og sove.

Og saa er der jo endelig det, som bliver afgørende for hendes Handlemaade: den stivørede Hund nøjes vel ikke engang med at frarøve hende

Byttet! Den vil vel gøre Indbrud i Boet; den vil maaske æde Frokost paa hendes Unger?

Og hendes ophidsede Moderinstinkter og umættelige Rovbegær indgaar hurtig en inderlig Forbindelse med hinanden; nu vil hun slaas — slaas om det saa skal være med en Grævling — — og som en pludselig Brand slaar hun op af Græsset.

Hun faar Tag i Rævens ømmeste Sted, lige i den sorte Brusk om Næsen — og som hun har Rænke fat her, tumler hun sin langt større Modstander ligesom en Vogterdreng tumler en ringnæset Tyr. Ræven fnyser og hvæser .... den staar med ynkelig opskudt Ryg og Halen mellem Benene, ude af Stand til at røre sig.

Jit-Jits smaa gnistrende Kuløjne luer af Vildskab og Gridskhed, hun udstøder en Række korte, gennemtrængende Hvin, mens hun oprejst paa Bagbenene haler baglængs af med Miklen.

Et lille Vandhul, som Tordenskyllerne har fyldt til Randen, er imidlertid nær .....

Da kommer der et Glimt af Haab og Skadefryd i den forpinte Hunrævs fortvivlede Øjne — her rækker Tilfældet den en hjælpende Haand!

Med en Kraftanstrengelse tager den to, tre lange Spring fremad og svinger Lækatten som en Snabel foran sig gennem Luften — saa dypper den sin lille, forvovne Fjende ned i det mudrede Vand.

Men Jit-Jit holder fast .....

Nu gælder det om, hvem der kan holde Vejret længst!

Gang paa Gang jager Ræven Hovedet i lige til Dyndhullets Bund, uden at Klemmen om dens Snude løsner sig det mindste. Dog Vandet køler

og stiller Rænkes Smerte, og nu trækker den sin lille bidske, dumdristige Angriber saadan rundt i Mudderet, at Væselen faar Flaben fuld og endelig maa slippe.

Begge Parter har mistet Kampiveren!

Jit-Jit forsvinder i Græsset; hun har foreløbig nok med at faa sig slikket tør og ren. Ogsaa Rænke finder det raadeligst at søge afsides; — med ligesom et Uhyre af en Brems ude paa Enden af Næsen lusker den af ind i et Sædstykke!

— — —

Men Jøsse gik af med Profitten: mens hans nidske Forfølgere, gule af Misundelse, drabelig sloges, smurte han skyndsomst Haser, foer tilbage langs Skellet og ind i Kløveren, hvor den fornuftige Spjætte forlængst var gaaet til Ro.

Sommeren blæser ned fra Himlen .... Rugen skinner, Kornet glitrer og bølgeblank er Havren og Græsset! Fra de tætlovede Haver om de nære Bondegaaarde lyner nykalkede Gavle og blomstrende Sirbuske; i det Fjerne groer Landsbyernes Løvmasser sammen og staar i Vejret som store, sorte Høje. Langs Horisonten drager Varmedisin sin blaa Bræm, og frem af den skyder røde og hvide Kirketaarne.

De danske Agre ligger i Midsommerpragt med Guldskær over alt det Grønne .... fra Bakkestræk og Dalstrøg vælder Rigdommens Overflod op.

Kløverklyngerne dufter, saa selv Bierne er ved at faa Kvalme af Sødme; i Engene bugner Høet i tophøje Stakke — og langs Aaer og Moser fylkes

Kvægrækkerne. Der malkes, saa selv Kattene bliver lede ved Mælk!

Svære, kraftige Hopper med Lød, der skinner af Solbrand og Havre, hilser med lydelig Vrinsken deres trinde, kaade Føl. Lam bræger fra Vænger, og Kvier og Kalve bag Pigtraadsfolde. Fluebrummen og Myggesummen groer ud af Luftten, der er fyldt af de smaa talløse Væseners uskrømtede Tilfredshed. Det yngler og groer, det blomstrer og sætter Frø .... Sommerrusen besætter det altsammen!

Varmen sitrer i Kløveren, hvor Spjætte sidder. Hun har fundet sig en lille Fordybning dybt nede paa Bunden af Stængelskoven. Over hende vugger Sommerblæsten et Skovtag af hjerteformede Blade.

En uhyre Humlebi støjer rundt i Marken den Formiddag. Snart er den foran hende og snart et langt Stykke bag. Den store Humle søger nok Marken af, som alle Humler gør!

Dér er den igen! Spjætte hører tydelig dens stive Vingers Surren og Knitren .....

Der er dog noget mistænkeligt ved det Insekt! Jo nærmere det kommer hende, jo villigere erkender hendes Øre, at de vist har taget fejl. Nej, det er ingen Humle; nu er hun klar over, det maa være en Skarnbasse — en meget klodset Skarnbasse, som kravler om og skælder i en misfornøjet Tone under forgæves Forsøg paa at flyve tilvejs.

Skarnbassen er en Slaamaskine, der ruller Kløverageren rundt ....! Dens slidte Tandhjul smækker glubsk og haardt de brede Tænder i hinanden, Akslerne snurrer, Krumtappene hamrer og

de skarpslebne Knive knitrer og skærer. Den vandrende Le kapper Græsset af Roden — og kommer en rugende Agerhøne i Vejen for den eller giver en betuttet, lille Hare sig sin Værnelighed i Vold, hugger den dem midt over.

Nærmere og nærmere æder den sig ind paa Spjætte ....

Mange Farer har Spjætte allerede været udsat for og heldig klaret ved bare at sidde stille. Hun stoler paa sin Jordtro, hun holder. Ræven kan liste sig hendes Tot paa Fodsbredde nær; hun holder. Hunden, der farer om i Marken, kan i Farten med sit ene Forben strejfe Haarene paa hendes Ryg; hun trykker endda. Katten kan sidde i Græsset lige udenfor og lytte Marken efter om sig, dens Halespids kan krympe sig ind over hendes Nakke og kildre hende ned om det ømfindtlige Mundskæg — det anfægter hende ikke, hun bliver fremdeles siddende, gør sig blot saa flad som mulig.

Maskinen har været Agren flere Gange rundt; nu i denne Omgang ligger Spjætte for. Allerede mærker hun Jorden ryste under Hovslagene; men *den* kender hun, de skræmmer hende ikke. Et Øjeblik senere er Knivenes Raslen lige bag hendes Ryg ....

Det lysner stærkere og stærkere i Skjuleet om hende; de bløde Skyggetoner viger, og graa Møl og spraglede smaa Natsommerfugle haster væk. Det lange svajende Rajgræs mellem Kløverstænglerne staar et Øjeblik og danser over de skærende Knivsægge, saa vakler det og raver tungt til Hvile sammen med hele Dyngen. Taget, nej, hele Huset styrter ned over Spjætte; men hun lader styrte! Med alt fra Hage til Hale klemmt fast mod

Jorden og Øjnene halvvejs ude af Hulerne trykker hun sig ned i sin lille Fordybning. Og Fordybningen redder hende — den rullende Guillotine gaar med en glubsk Slubren hen over hendes Ryg.

Der bliver aabent og sollyst om hende; hun venter et Øjeblik paa, at Vinden skal bringe det hele i Lave igen — saa endelig farer hun op og styrter af ind i et nærstaaende Rugstykke.

Sad ikke ogsaa Jøsse i Kløvermarken — og hvordan klarede han sig?

Jøsse klarede sig storartet! Han var altfor flygtig til at komme i Spjættes Situation. Hans Jordtro duede ikke! Dybt ind i Kløveren søgte han aldrig mere, den var ham for høj, for tæt og for mørk. Han holdt sig til Yderkanterne.

Og saa snart Maskinen begyndte paa sin første Ronde, blev han hurtig klar over, at den hverken var en Humlebi eller Skarnbasse, men snarere en væmmelig, ilter Hund — og saa stak han af. I lette, elastiske Spring med skuttet Lænd og Ørene lagt langt tilbage langs Ryggen løb han ad Markvejen hen til den dybe Grøft, han kendte. Nu midt paa Dagen, mens Solen brændte, stod alt saa diset og taaget for ham, han maatte holde sig til Grøftekanten for at være sikker paa sin Vej.

Uden andre Genvordigheder end Vibernes nærgaaende Forfølgelse, naaede han ud og fik sig gemt bort i en Tue Stargræs paa en Pynt i Kæret.

Store Opdagelser havde han gjort den Dag: opdaget en ny „Hund“, en hel Bunkø Dansesten samt Petersillen. Og saa havde han jo da ogsaa opdaget *Væselen!*

I KÆRET OG I BJÆRGET

KÆRET laa i Udmarken i en Sænkning mellem Bakkerne!

Siv og Padderokker kantede Bredderne og fra Bulkene væltede Startuer deres Straalestraa i Vejret, mens Røllike og Tusindblad mættede Vandet med en tyk, sejt Grøde. En enkelt lille Poppel og lidt Pil stod ved den gamle Vanding; Faar og Plage havde søndergnavet Barken, og Kvier og Stude flænget i Vedet med deres Horn.

Engfloraen fylkede sig i Midsommerdejlighed om Kæret: mellem Hjærtegræs og Baldrian rejste krasuldede Kaaltidsler deres Begyndelser i Vejret; og paa Vandfladerne laa Sødgræssets Vifter og flød. I Sumpene knejste Irisen, og Kattehalen løb i Top, og langs Plovfurerne, der til alle Sider lagde det lille Vildnis i Lænke, krøb Agermynten frodig ind over den sorte, fede Muld.

Mynten gav Stedet sit Præg; i store, busklignende Klynger bugnede den ud over Jordknoldene og fyldte Luften over Kæret med sin søde Aande. Med Duft af moden Sommerfrugt, af Sol paa Eng, af Tordenbygens varme, kvægende Draaber strømmede dens vidtforgrenede Stænglers Krusblade over. Fra dem tog Mosekonen den krydrede Urtevisk, der satte Eventyrsmag paa hendes Bryg!

Jösse var begyndt at sætte Pris paa Kæret, der laa saa dejligt for sig selv; det havde været en af hans første store Opdagelser, siden han for stedse havde lagt Lergraven bag sig. Naar Vildændernes Flokke i den sene Skumring stod Aaen ind, kom han tit herved for at gnave sig lidt Esp og Pil og for at lugte til Gøgeurterne og Krusemynterne. Og naar Menneskene trængte ham ved deres støjende Færd, yndede han at ride Daglarmen af herude, hvor Landfoden stak en Taa længst mulig til Søs. Godt gemt i en Startue nød han hær sin Søvn, varmet af Solen og svalet af Smaabelgernes friske Pust.

Den anden Del af hans Natur, det eftertænk-somme og filosofiske, fik her i Agermyntens Land Ro til at udvikle sig; han voksede indadtil, tyggede Drøv paa Stoffet.

Der hændte ham lidt af hver Slags her i Kæret!

Snart kom Lammene en lille Vending ud og snusede til hans Tot; de fik Fnys og Forben! Saa viste Fille sig og støvede om efter Viber; hun fik Bagben! Jösse kendte hende nu og vidste, hun blot skulde have nogle Puds og Smut, saa var *hun* færdig. En Dag, den lille Bondekøter trængte ham saa haardt, at han ikke kunde klare Pynten, satte han hende en ligefrem Skræk i Livet ved uden Betænkning og lige for hendes Næsetip at gaa paa Hovedet i Baljen.

Vand var noget væmmeligt vaadt noget, — se, det vidste Fille! Nu gjorde ogsaa Jösse den Erfaring; men han havde intet Valg, han maatte ud i Friskheden!

Han gjorde forresten een Erfaring til ved samme Lejlighed: Vand havde det ligesom Grøfter

og Hegn; det skilte! — Fille blev siddende og hyle paa den anden Side.

Stundom fløj ogsaa Skaderne, der nu havde faaet Unger, en Tur ned til Kæret, hvor de gik Breddernes inddrevne Sneglehuse efter — Jøsse havde været en Lækkerbidsken for dem endnu! Og store Rovmaager paa stive Vinger, og snare Høge med gridske, spejdende Øjne jog ogsaa en og anden Gang tæt forbi hans Tot; men ingen saa' ham og ingen fandt ham, han forstod nu at gemme sig godt!

Det skete en Eftermiddag, at en stor, blaarygget Fugl med Kærbølgernes Solflimmer ned over Brystet, umeldt af Viberne, lynsnart strøg ind over Kæret. I pludselige Stigninger, i bratte Vendinger og hvinende Fald, jog Falken efter en ulykkelig, hæst rappende Vildand . . .

Andens to smaa, dunede dyndplettede Ællinger søgte netop Skjul og Ly i Jøsses Tot, mens den Gamle vovede Livet for dem. Da hun saa', de var reddede, styrtede hun sig i Vandet og blev borte for Falken som en Dykker. Men Jøsse skjalv, saa hans bitte Harehjærte dikkede, og han annammede de ubudne, brednæbbede Væsenner — — ellers vilde han nok have sin Tot i Fred og plejede at fnyse ad Andemo'er, naar hun kom anstigende med sin Ruse af Ællinger.

Han var nu saa stor som en lille Kat, men havde endnu stadig lidt af Killingeulden siddende bag Ørene . . .

Hvordan saa' han ellers ud?

Graa var hans Bundfarve — graa som de af-froede Stængler og Græssets visne Straa! Men

over den graa Bunduld lagde brune, gule, sorte og hvide Dækhaar en ejendommelig spraglet, men dog sælsomt afdæmpet Farvetone. Der var ligesom Muldstænk hen langs hans Ryg, og Siderne var som Stykker af den nylig pløjede Stubmark. Paa hans Laar gik Grøftevoldens Novembertone igen, og over Pande, Næseben og Kinder groede ligesom visne Kærstræks og Skelhegns graabrune Totter. Kun Ørene kunde forraade ham, naar de rejstes! Paa deres Bagside var der den blege Glans af Fuldmaanens Sølv; om Dagen laa de trykket ned langs hans graa Trøje, kun om Natten færdedes de frit over den kløgtigt hvælvede Pande. Maanens Glans sad paa dem, for Maanen saa' ham altid med Ørene rejst — men de endte hver i sin kulsorte Snip som et Mærke af de mørke Nætter.

Han var nu heller ikke saa helt grøn længer, men forstod nogenlunde at skønne og lægge en vis Dømmekraft for Dagen. Han begyndte ogsaa at kunne flytte sig, saa det havde Art: hverken Kora eller Fille var mere i Stand til at løbe ham ind!

Det var om Natten han tog sin Motion og gav de bløde, laadne Poter frit Spillerum. Fra tidlig Aften til aarle Gry støjede han om, lyttede og lugtede sig frem — for straks ved den mindste mistænkelige Lyd at sætte Farten op og gøre sig usynlig i Tide.

Nat efter Nat kortlagde han sit Land; de lange Springben var hans Passer — og ved Hjælp af dem og sine fine Sanser stedfæstede han Hegn og Grøft og Kær og Skel.

Og han gik grundig til Værks og nøjedes ikke

med blot at mærke sig, hvor Hegnet begyndte og Grøften mundede ud; nej, hver en Ting maatte han kende i sin fulde Udstrækning; han maatte sætte sin Næse mod hver Sten, hver Tue, maatte træde med Poterne paa hver Kvadratdecimeter Jord.

Hele sit lille Rige maatte han kende til de mindste Detailler. Han bed Mærke i *det*, der havde sin særlige Betydning for ham: Menneskebo-stedernes Beliggenhed i Forhold til Skel og Ager og i Forhold til hinanden, Gennemskæringerne i Hegnene, Overkørslerne over Grøfterne og Spangene over Bæk og Aa. Og Menneskevejene og Menneskestierne ikke at forglemme! Han gennemreknoscerede og maalte det grundigt ud alt-sammen, og fik det paa sin Maade tegnet ind i Hjernen.

Spjætte kendte kun Jens Tyrbags Mark; Jøsse kendte snart det meste af Sognet!

Paa disse sine Natture kom han under Vejr med alt, hvad der var foregaaet paa Markerne om Dagen. Hør var der spredt Møg, og dér var der stænket med Ajle; hør var Jorden Ager efter Ager pløjet op, hør havde Harven revet eller Tromlen glattet.

Og han lærte Menneskenes Markredskaber at kende! Nysgerrigheden drev ham hen til hvert eneste eet. Til Ploven, der var kørt i Fure for Enden af Ageren eller laa paa Siden og sov i Maanelyset; til Harven, der i Reglen sov med sine Tusindben boret i Jorden; til Tromlen, der altid sov i samme Stilling, som den gik.

Voldene og Grøfterne var hans Veje! Men han løb hverken ovenpaa eller nede i dem, knap nok

langs dem. Han var godt nok kendt med, at netop i disse laadne Skjul lurede Ræv og Væsel. Alligevel forstod han at drage sig dem til Nytte, de ledte ham sikkert paa natlige Ture, naar han rundede Stenbjærget om den hvide Kegle og krydsede om mellem de mange spredte Udflyttergaarde.

I hver eneste Gaard boede en Hund — og i *Bjærget* boede der mange; tit om Natten satte han sig i lang Tid til at lytte for af Hundenes forskellige Gøen at komme under Vejr med deres Væsen og Temperament. Han vidste, hvor hver enkelt Gøpeter boede, men kendte af hele Sværmen endnu stadig kun Tramp, Kora og Fille.

Blandt de ukendte lagde han særlig Mærke til een. Den havde en egen skingrende, hadsk og ilter Stemme, der aldrig som de andres flyttede sig rundt i Gaarden, men stadig stod fast paa eet og samme Sted.

Den var Lænehund i en Stendynge, der laa for sig selv lidt udenfor Bjærget, og paa Markerne dør i Nærheden var Jøsse i Fred for Hund, hvor han saa end satte sig!

Jøsse maatte vidt omkring om Natten, for han skulde have en meget kraftig og forskelligartet Næring og behøvede en Mangfoldighed af Urter, hvorefter mange var rene Lægemidler mod de Sygdomme, der ogsaa maatte henregnes til hans talrige Fjender. Han var meget kræsen og aad kun de allerfineste Bladspirer, hvorfor ogsaa Græs og Sæd meget hurtigt voksede fra hans Bid.

I største Skynding tog han sit Foder; foer i raske, energiske Hop fra Græsningssted til Græsningssted, fandt i en Fart de Planter, han syntes

bedst om, huggede i en tre, fire Bidder Munden fuld, kastede saa Ørene tilbage og stak Snuden op i Vinden, mens han tyggede og gumlede i sig.

Gæde det pludselig stærkt fra en Gaard eller lød der Raab og Støj, slog han i samme Nu, men kun for et kort Sekund, de lange *Løfler* i Vejret, standsede Kæberne, drejede Ørene i Retningen og lyttede.

Og han behøvede blot faa Sekunders anspændt Opmærksomhed for at blive klar over Uroens Natur, om den var alvorlig for *ham*, om den kunde tænkes at bringe Fare . . . . . saa smækkede han atter de lange forraadende Lytteredskaber hen langs Halsen og fyldte Munden paany.

Det gjaldt altid om med Sanserne at være i Rapport til de nærmeste Omgivelser!

Var han saa mæt, gik det videre under grundig Rekognoscering for hvert tredie, fjerde Hop. Han standsede paa Bakkernes Top og ved Vejenes Skæringspunkter og sad der i lang Tid oprejst paa Bagdelen. Med stive Øjne og spidse Øren lyttede han Landet af og lod Snuden undersøgende suge Luften til sig.

Solfaldets afklarede, gulrøde Straaler gød sig over Markerne! Paa alle Gærde og Grøftevolde begyndte Blomsterne at lukke sig, og langs Hegn og Sædkanter lagde sig sorte Skygger. Kærene skinnede; Rørstænglernes Blomsterhoveder virrede næppe med Duskene . . . . alle Sommerdagens Blæstpust var langt borte.

Valmuerød og med en Straalepels om sig hang

den før saa hvide Sol over fjerne Skove, og idet den sank, skød den Ham: et Skær af Violet bredte sig ud til begge Sider om den.

Bjærgets lille Kirkeklokke gav sig til at dinge og ringe, og Kvæget stemte i med dybe Brøl og Brum.

En hvid Kat med kulsort Hale gled som et Stjernes kud over den flade, mulmslugte Brakjod; saa forsvandt den pludselig — ind i Hveden!

Fra Stendyngerne larmede Menneskene op om Kap med Grammofoner og Harmonikaer; men ude hos Jøsse paa Sognevoldens Top hørte man kun Svalernes Aftenkvidder, de smaa Agerkokkes Galen og fjerne, tonende Kukkuk.

Dér sad han paa sin Podeks med de korte Forben let hvilende paa Jorden, parat til at gøre sig usynlig i et Spring; de rejste Øren skrævede en Smule og vendte Tragterne ud til hver sin Side; saaledes fulgte han med Verden og anstillede i Ro sine dybsindige Betragtninger. Hans mimrende Snude midt i Mundskæggets Brus forraadte de Indtryk, Lydene gjorde paa ham: den krængede sig i Vejret, saa Skægget strittede, naar Hundeglam fjernede sig og Vogne rullede væk; men nærmede Lydene sig, gik det den og Mundskægget som Ørene, de begyndte mere og mere at hænge.

Tættere og tættere faldt Natten om ham. Skarnbasserne satte med Basbrum gennem Luften, og fra Sæd og Kløver steg hvide, lydløse Spøgelsemøl som Vingefrø op i Luften og lod sig føre langt, langt bort. En kølig Brise strøg Jøsse om Knurhaarene.

Nu tav Grammofonerne, og der blev tyst i Bjærg-
get; Haverne lukkede sig om de kalkede Gaarde,
og det mørknede om den hvide Kegel; Jøsse hørte
Menneskene komme ud for at harke og sige God-
nat til Jorden for Natten.

Da sætter han i et Flugtspring fra Sognevol-
den ned paa Markstien og lader en rum Tid de
kære Poter slaa Gækken løs. Han gør høje Hop
og pludselige Kast og Vendinger. Saa standser
han saa brat, at Haarene staar ham i et Fygevejr
om Ørene! Han følger Markstien et Stykke og
springer af ved et Skel, som fører til Agre, hvor
han veed, der gror „Nyt af Aaret“. Viben sætter i
sine Klageskrig, da han viser sig paa Brakjorden;
han skynder sig hen i Skjul under Sædkanten og
løber videre i Slagskyggen midt i Bunden af
Dalen.

Grønne og strunke, som er de gjort af stivnet
Saft, dukker de spæde smaa Runkelroer frem af
Jordmulmet foran ham; de blanke, krusede Blade
og den brunrøde Rod sprøjter ham søde Sukker-
draaber helt ned i Halsen. Hans store Spisekam-
mer byder paa en hel ny Lækkerbidsken, og han
svælger i Mavegodt og Nydelse!

Ærtemarkernes filtrede Krattykninger, i hvis
Dyb Marktudserne og Frøerne gemmer sig for
Storken om Dagen, frister ogsaa hans Tænder
med deres lange skulpede Frugter og gør ham
saa kræsen, saa kræsen!

Ja, han er rig, den lille Jøsse — saadan som
det dog alt sammen trives og groer alene til Gunst
for hans forslugne Mave!

Mat og dunkelblaa hvælver Himlen sig over
ham, og frem af Stendyngen i Øst, hvor Tramp

boer, kravler hans gode Ven, den store, røde Sommermaane forsigtigt frem.

Sommernatten er saa lys og saa lun! Mange sære Toner lyder omkring ham. De kommer fra Myggenes Myriader over Hegnenes duftende Hyld og fra det dugsprængte Sædhavs Dyb, hvor Frøer, Spidsmus og Græshopper klukker og piber og spiller. Nu er det rigtig *hans* Tid — nu kan han gøre sine Opdagelser, samle sine Indtryk og sine mange hemmelige Urter!

Jøsse er mæt. Ad en Heksesti i Kornet kommer han muntert hoppende med alle Skærsommernattens Streger i Hovedet. Han naaer ud paa en Markvej og giver sig til at løbe om Kap med Hjulsporene. Og inden han veed af det, befinder han sig ud for Enden af et Gærde, Vejen svinger brat og fører lige ind i Bjærget.

Nysgerrigheden griber ham!

Den drog ham til den første Tromle, den første Harve, den første Plov, som laa og flød paa Marken. Betænksom sætter han sig og vejrer derind, hvor alle Dagens Lyde boer.

Bjærget er dødt, tavst og stille, som et Bjærg bør være sidst paa Natten. Bred og aaben ligger den knudrede, solstivnede Vej; han kan følge den ind mellem to Haver, hvor blomstrende Hyld lyser Vejbanen op. Saa svinger den igen. Hvorhen — det er det Jøsse til at begynde med gerne vil undersøge.

Med Hjærtet hoppende i Livet om Kap med Pusselankerne lader han sig drage afsted; Ængstelsen sidder ham i Halsen; men Nysgerrigheden trækker i hans Bagben .... frem .... frem!

Det er hans første egentlige Udenlandsrejse, til det fremmede og ukendte. Han gaar paa, han maa gaa paa!

Bjærgets mægtige Stenhobe skinner frem mellem Buskene og Træerne. Han lugter kendt Lugt, som han husker fra Markens Møgbunker. De store Stenhobe runder sig om en aaben Plet midt inde i Bjærget, her er jævnt, her er Plads, han maa prøve et Par Dansetrin. Duften af Petersille fra Haverne driver i tunge Skyer ud til ham under Hækkene. Og der er mange andre Krydderplanter, mærker han; men nu opdager han noget hjemligt: han ser et Kær blinke.

Kæret er det eneste i Bjærget, der har Stemme, Vandet ejer Tunger, der triller Lyde ud af Struben i eet Væk. Trillerne bliver klarere og stærkere, de daarer ham næsten, spiller ham til sig .... der er noget saa trygt og tilforladeligt i de Triller, der bobler frem af Vandet hele Kæret rundt. De kommer fra Bjærgets egne, indfødte Tudser!

Han er allerede ude paa en af Gadekærs-Vængerne og ser Kalve som paa Marken. De er meget smaa og ligger ned. En liflig Urt, en Nellike, der har forvildet sig herud fra en af Haverne, staar og dukker sig i Græsset mellem Smaafyrene. Jøsse har længe haft dens fine Krydder i Næsen og kaster sig over den.

Nellike er en stor Delikatesse — men medens han sidder og gumler, mærker han paa een Gang en ru, vaad Mule støde mod sin. En nyfødt Kalv, der er lagt herud i Tøjr, tager i sin Uvidenhed hans varme Snude for det længselsfuldt ventede Moderyver. Jøsse tænker, Mulen maaske er ude

efter Nelliken og hugger derfor endnu ivrigere i sig .... saa mærker han noget, der varsomt giver sig til at sutte paa hans ene Øre: den lille Møe troer henrykt, den endelig har faaet fat i en Pattel

Naa, den Slags er jo Markens Begivenheder, der ikke videre kan forskrække Jøsse. Han trækker blot sit Øre til sig, gør det stift og dasker Møe om Næsen med Lappen — saa snupper han Resten af Nelliken i een Mundfuld og hopper udenfor den lille Kalvs Rækkevidde. Møe lægger mistroet Hovedet om paa Siden og falder paany i dyb Søvn.

Alle Porte og Lemme staar paa vid Gab, den lyse Nat vandrer uhindret ind og ud. Jøsse opdager, at Stenhobene bestaar af mange mindre Stenhobe, hvorimellem Menneskene har deres Stier og Veksler, som Lækatten paa Gærden har sine. Han vælger den bredeste af Stierne, der løber ind gennem en stor Aabning midt i en af Stendyngerne, og naaer hen foran en stor Port ...

Kvalm, tung Luft, som Trækvinden bestandig har sit Mas med at slæbe ud, faar hans Pusse-lanker til at gaa i Staa. Han lugter Hund, Kat, Ko og Hest. Længe sidder han og lytter. Dumpe, vedholdende Snorkebølger trænger gennem smaa Aabninger i Stendyngen ud til ham sammen med andre naturlige Lyde af Kvæg og Mennesker, der underholder sig med Tilværelsen i Søvn. Men omsider faar Forsigtigheden Overhaand over Nysgerrigheden; han forstaar, han gør bedst i at flytte sig.

Han følger Hovedvekslen mellem Stendyn-

gerne et Stykke videre frem — og for hver Gang han sætter sig for at lytte og overveje, mærker han nye lækre Krydderdufte: lugter Timian, Kaal og Frugttræbark . . . . Sager, som faar de lange Gnavetænder til at løbe i Vand.

Men snart mindskes Krydderduften — og da han næste Gang sætter sig, er han paa et Sted, hvor Vellugt og Stank tager Basketag med hinanden.

Da skriger det pludselig voldsomt og ynkeligt oppe paa en af Møddingbunkerne. Skrigene bliver til Fnys og Hvæs — og nu tager en Gaardhund sig paa at opretholde Nattero og Orden. Den skælder paa Kattene, og Kattene skælder paa den . . . . mens Jøsse skyndsomst stryger tilbage over Sprøjtepladsen ud paa Marken.

Lidt besippet er han, men jubelglad, en stor Oplevelse har han haft: han har været *inde* i Bjærget!

YDERST i Bjærget boede *Tramp*, en stor tigret
Grand Danois!

Han havde Mani for at kyse Heste, lagde sig paa Lur i Vejgrøfter eller bag Havehække og brød saa pludselig frem med rejste Rygbørster og truende Gøen. Han var ogsaa af den Slags, der væltede sig ind paa Cyklister! Naar en Cykle nærmede sig Gaarden, vendte han Halen til og stod tilsyneladende ligegyldig og gloede ned i Vejkanten — men i samme Øjeblik den intetanende Rytter var ret ud for ham, gjorde han omkring og foer paa med et glubsk Brøl. Dersom Cyklisten saa hoppede af, blev han ræd og fortrak skyndsomst ind i Gaarden.

Han var en Hader af alt, hvad der løb rundt; kun Møgbør og Mælkekærre satte hans onde, lumske Sind i mere harmoniske Svingninger! Rullede Mælkekærren af Gaarde hoppede han paa Bagbenene om den — og hver Gang Møgbøren trillede fra Kostalden ud paa Møddingen, førte han en vild Krigsdans op.

Jøsse kunde høre ham, hvor han saa end satte sig; — over hele Sognet lød Tramps tørre, hult drønende Tøndehvælvsrøst!

Tramp fulgte kun med Folkene i Marken i Fintvejrs. Men han gik aldrig med længere end

til selve Arbejdsstedet, dør stillede han sig op med ludende Hoved og aabent Gab og den lange, røde Tunge hængende ud af Halsen. I halve Timer kunde han staa saadan og dvaske, mens Fodmesteren malkede eller flyttede Kvæg.

Kun naar Karlene skulde sprede Møg, blev han aktiv!

Hans Speciale var Rotter — aldrig var han livligere, end naar en Stak skulde ryddes. Saa følte han sig rigtig i sit Es som Løve .... med den armtykke Køterhale buet flot i Vejret stillede han sig parat til i et kluntet Hop at presse de stive Forbens spilede Kløer ind under hvert Neg, der blev løftet. Paa saadanne Dage foraad han sig, stoppede sig til den Grad med Rotter og Mus, at hans Bug gik i eet med Brystkammen, saa Maveskindet var trommestramt udspilet.

Takket være Tramps Svaghed for Rotter og hans idiotiske Had til alt, hvad der kom med Fart, havde han endnu Jøsses fulde Opmærksomhed. Jøsse kunde ham ellers ud og ind og vidste godt, at denne store Brølhund nærmest havde faaet sit i Kæften.

Nej, saa var der en anden Os, som i betydelig højere Grad var begyndt at fange Jøsses Interesse. „Osen“ hed *Kasper* — og var en lang, benet Køter med et svært, dybskaarent Bryst og med en høj, klangfuldt skingrende Røst.

Kaspers Skind havde en underlig høbleg, visentgul Lød .... lige fra Snuden til Halespidsen, over Ryggen som om Bugen, ja, endog paa Laarenes Inderside, bar Haarlaget den samme triste, enstonede Farve. Hunden var som et levende Stykke af sin Gaards svagt okkergule Længel

Der var to Naturer i Kasper! Hans Mo'er var en Lænkehund af Broholmerracen; hans Fa'er en søgte Støver, som gerne havde set sit Snit til at bide Fjerkræ og Lam. Han havde Moderens Skind, lange, hængende, underlig firkantede Øre og gode, men søvnige Øjne; han ejede ogsaa en Del af hendes Temperament: stod han f. Eks. længe stille ad Gangen, sank Hovedet dybere og dybere mod Jorden, indtil han tilsidst faldt i Søvn. Han kunde sove baade staaende og gaaende.

Men naar Mørket faldt paa, fik han sin Faders Sind og blev livlig og glubsk .... Jøsse hørte ham idelig fare ud af Porten og gø op! Om Nætterne listede han altid om, var snart i Gaarden, snart i Haven, snart paa Møddingen; han gik sine Ronder med Mellemrum og dukkede pludselig frem mellem Stakkene. Rotter rørte han aldrig; det var, som han vidste, det vilde være uoverkommelig at holde Gaarden fri for dem; men Ræv og Væsel, der vilde ind til Fjerkræet, og Harer, der vilde i Kaalen, taalte han ikke — straks Vinden bragte hans Næse Bud om deres lydløse Færd, foer han frem og skældte ud. Ved Fuldmaane om Midnatten blev hans vissentgule Farve kridhvid .... det gøs i Jøsse, naar han kom for nær til Gaarden og pludselig fik Øje paa den blege Vogter: dér stod han, Kasper, ligesom stivnet i sin vejrende, spejdende Stilling .... kun den fede, kvalmende Os forraaede Livet i ham, *Maaneskinshunden!*

Kaspers Omgang var Tjenestekarlene. Han sov og spiste med dem, fulgte dem i Hælene, naar de pløjede, Ager op og Ager ned, gik bag Saamaskine

og Harve, og var med baade naar der skulde malles, slaas Grøntfoder eller flyttes Kvæg. Han kunde godt lide Arbejdstempoet; det holdt ham vaagen og gav ham en behagelig Motion! Men naar det blev afbrudt af en Flok løbende Agerhøns eller en springende Hare, listede der sig noget forunderligt dragende og livsvækkende ind over ham, som han ikke kendte til daglig. Hvad der betog ham i saadanne Øjeblikke, vidste han ikke; men det var uimodstaaeligt, det var løftende stærkt og dejligt!

Ogsaa Jøsse havde en og anden Gang været Kaspers Inspiration; men Jøsse legede Tagfat med den store, klodsede Hund! Saa meget havde han dog fattet, at Kasper ikke fuldt saa let som hverken Tramp eller Fille lod sig spise af med nogle Lækker og Narrespring; han var hurtigere i Vendingen og sikrere i sit Søg.

Marker og Enge, Volde og Skel var nu paa Toppunktet af Fylden og Frodigheden. Bedre kunde Jøsse ikke ønske sig Livet; hver Grøft tog ham skærmende til sig, hvert Hegn bød sig til for hans Mund.

Han traf paa en Mængde andre Harer i Sæden, mange saa smaa, som han aldrig syntes, han havde set Harer før! Han var nok en Eneboer, men den absolute Ensomhed var alligevel ikke noget for ham. Han satte Pris paa at høre Lyde af andre Væsener om sig og følte sig glad og opmuntret, hver Gang han løb paa en af sine egne. Han behøvede nu ikke mere at løbe langt!

Han traf ogsaa Spjætte og sad tit og talte med hende; men Spjætte forstod saa lidt af alt det,

Jösse havde at sige; det blev aldrig til nogen længere Underholdning!

Spjætte havde forøvrigt ligesom han lagt nogle Kilo paa sig . . . . og saa var hun blevet saa køn, syntes Jösse: hun havde faaet lange, gulrøde, fremstaaende Fortænder og et dybt Hareskaar i Underlæben. Men hun var sig selv nok, som hun altid havde været; Jösse kunde ikke slaa mange Saltomortaler med hende!

Lab derimod saa' han stadig ikke noget til — og jo af gode Grunde: buttet og rund havde lille Lab været, nu laa han og lignede en tømt Sæk!

En Dag traf Jösse paa det største Eksemplar af en Hare, han nogensinde havde set. Det var en Kæmpekarl; han mødte den inde paa en Sti i Sæden, hvor den sad og gumlede med mimrende Næsebor og gemytlig rejste Øren. Den var grov og melet i Hovedet, pluskæbet med store, udstaaende Øjne, bred Ryg og en enorm Bagpart.

Det var *Lepidus*, hans Fa'er!

Den gamle Ramler saa' den lille Hare komme og begyndte øjeblikkelig sit Tegnsprog med Ørene. *Lepidus* talte hurtig; Ørelapperne gik i eet Væk og kastedes lynsnart frem og tilbage. Jösse svarede kvikt og talte længe med sin Gamle — indtil *Lepidus*, ligesom Underholdningen gik allerbedst, hovedkulds afbrød den og i et vildt Spring og under lydelig Fnysen og Blæsen foer i Hovedet paa Jösse. Han opdagede nemlig pludselig, at Jösse var en Han — og han havde aldrig kunnet fordrage Hanharer!

Jösse tog sig ikke den ilde Medfart særlig nær — han var vant til den, der var værre! Han lod blot Pryglene gaa videre, hvor *han* havde Over-

taget:: til sine mange nye, smaa Hel- og Halv-søskende.

Jøsse kunde forresten have fortjent en lidt bedre Behandling af sin Fa'er! Han var jo ikke den af Børnene, der havde skrevet sig hans Leve-regler daarligst bag Øret.

*   *

I Havernes Løvmasser hænger endnu Nattens Farver; men i de høje Gaardpplers fritstaaende Kroner bryder Morgenskæret dybe, lysfyldte Gruber. Fra Kæmpehøjen toner Bautastenene frem ....

Der gaar Dagfryd i Føllene og Lammene: efter en varmende Morgendrik ved det læskende Møderiver sætter de i kaade Spring og vild Galop, saa der staar en Regntaage af Dugsprøjt om dem!

Paa Kærdiget galer Girik; men han gør sin Morgenhilsen kort, det er ligesom han har paa Fornemmelsen, hvad der er i Vente:

Efter enogtyve Dages fast og vedholdende Rugning er det endelig begyndt at murre i de kære Æg, hans lange, ensomme Vagtture er endt og Kyllingerne ved at komme frem.

Da Girik naaer hen til sin ivrigt klukkende lille Mage, er han ikke længer i Tvivl og lægger sig ned lige uden for Reden. Hér modtager han de nyudklækkede Rollinger til Tørring. Der er jo et Mylder dèrinde; hjælper han ikke til, vil den ene kvæle den anden og hans lille Høne ikke faa udruget Bunkens nederste Æg.

Det gaar, som det skal altsammen — og det er et stolt Øjeblik, da han lidt senere paa Dagen i Spidsen for sin Mage og atten gulbenede Børn fører Flokken fra den snævre Redefordybning mugne Gem ud til Livets Friskluft og Aabenbaringer.

De er rødbrune og gulstribede, de pippende Smaa, brogede som den solskabte Juniflora om dem .... naar han klukker *tip-tip-tip*, og de pludselig trykker sig ned paa Pletten, bliver de til en Klynge udsprungne Blomster i Græsset.

En af dem har lidt svært ved at vinde med: det er en bitte Tingest, som synes vidt forskellig fra hele Flokken; den lægger sig ofte og puster og ser ud, som har den allerede forslugt sig paa Jordens Manna og lider af Klemmelse. Er det en Agerkylling, den Fyr? Er det virkelig et ægte Afkom af den stolte Girik? Den ligner jo en Vinbjæragsnegl, der bruger sine Følehorn til Ben og slæber sit højttaarnede Hus efter sig.

Den lille Kylling bærer endnu sit Fostersvøb paa Ryggen; Skallen, hvori den fra et Kim har udviklet sig til et lille Jordens levende Væsen, er ved et Uheld blevet siddende paa Bagkroppen. Men for hvert Aandedrag, den tager, vokser den, Musklerne faar mere Spændkraft, og Vingelapperne paa dens Ryg begærer at kærtegne Luften. Skallen snærer og tynger den.

Agerhønen har saa travlt med sine andre smaa, med at bane Vej gennem Græsset for dem, med at holde Tal paa dem og i eet Væk kalde dem sammen, at hun ikke faar bemærket Familiens yngste. Med halvløftede Vinger for at dække og skærme dem det mest mulige for en eller anden

langsynet Krages Blik eller for de enkelte forsinkede, kolde Dugdraaber, der i Ny og Næ drypper ned fra Græsset, glider hun afsted med dem.

Girik selv er som Forspids for sin Hær et Stykke længere fremme; han undersøger Omgivelserne, varer og opmuntrer og viser nærmeste Vej til de gule Myrers Bo.

Det gaar frem i Ryk . . . . .

Snart syner Høne og Kyllinger som et langstrakt, sælsomt fantastisk Dyr, der bugter sig ilksomt afsted langs Diget. Snart løser den børnerige, lille Familie sig op, Girikke sagtner Farten, og Kyllingerne bruser som en Række brune Strømløb frem foran hende, indtil hun ved nogle varende Kluk faar kaldt hele Klyngen sammen. Da samles de om hende, tager med Vellyst hendes Bugdun og Brystfjer over sig og hyller sig i Lun og Varme; de, der ikke straks kan faa Plads, maa staa i Kø under hendes skærmende Vinger.

Men længe ad Gangen holder de derinde i Mørket ikke Uvirksomheden ud, Lyset spiller forførende dejligt paa de grønne Græsstængler om dem; det bankende Moderhjertes Pulsslag kender de, der er andre Toner udenfor, som drager. Et lille Næb kommer frem, et Hoved og en Hals og nu tre smaa gule Tæer. Det er, som den lille Høne paa eengang opløses og bliver til bare Kyllinger. De titter frem af Skjulet under hendes Vinger og af Hvælvet under hendes Bryst, de klemmer sig ud af Sprækkerne mellem hendes Svingfjer, de stritter ud af hendes Hale, de stikker op af hendes Ryg, hun bliver til et Pindsvin af en Høne, hvis Pigge er struttende smaa Hoveder og Næb.

De mange Forsinkelser kommer Stumpen med Æggeskallen rigtig tilpas, takket være dem lykkes det den nogenlunde at holde Trop. Mens de andre taalmodig maa oppebie Resultatet af den stolte Faders omhyggelige Rekognosceringer, faar den Tid til at slippe fri af de mange Snarer, den hilder sig i. Sten, der ligger i Vejen, og som de andre vævert har smuttet over, maa den møj-sommelig udenom, stive, fjorvisne Stængler, som de andre let har kunnet smutte imellem, bringer den ufravigelig i Klemme. En enkelt Gang har den været paa Nippet til at slippe af med sin Skæl; men saa gik den baglængs, slap fri og søgte udenom. I sorgløs Uvidenhed om, hvilke Farer, der lurar paa saadan en sølle Fremtoning, har den længe maset om. Nu kommer den halende, pippende og foraset — i rette Øjeblik til at være med til at indtage de gule Myrers Fort.

Paa Digets Top, løftende sin Kuppel højt over Græsset, ligger solbeskinnet den skorpesprukne Tue. Fader Girik springer rask op paa den — og straks staar Jordsmulden de forskrækkede Kyllinger om Ørene. Han rydder vældigt op og skraber paa et Øjeblik en Bresche dybt i Boet, saa klukker han Børnene sammen og deler fede, hvide Myræg ud i Grams.

De Smaa har aldrig set Myræg før, men de staar ikke og gamser længe paa dem; snart er de lige saa ivrige som Girik, og de stærkeste begynder selv at skrabe med; dem ser Girik med særlig Stolthed paa . . . . det maa jo være Haner!

Stumpen med Æggeskallen spiser saa uhyre Bunker, at Pansertøjen snærer endnu vældigere end før; flere Gange har dens Mo'er langet et

Hug ud efter Skallen, men Kyllingen har ganske misforstaaet hendes gode Hensigt; nyfødt som den er og grumme forslugen paa det, troer den, at dens Ophav bare vil tage Chancen for et Myrææg fra den.

Det gaar sørgeligt ud over de gule Myrers Tue. Girik finder Forraadet af Æg saa rigeligt, at det ikke kan falde ham ind at gaa fra den for det første. Saa længe *han* kan skrabe og finde nye Lækkerbidskener, saalænge er der ogsaa Næb til at sluge dem i sig!

Hele Formiddagen bliver han paa Stedet med sin store Familje, og da de endelig alle er mætte, sætter de sig til Middagshvile omkring i Græsset.

Sommerdagen er lys og straalende varm!

Der toner saa mange Slags Lyde til alle Sider om Jøsse, som sover sin Dagsøvn i en Sædkant et godt Stykke derfra. Smaa Tudser kommer og sætter sig til Rette om ham, og Edderkopper spinder over hans Hoved . . . . hans Øre har sprængt et Par Masker, da han skyndsomst krøb ind. Med Næsen halvt imod Vinden samler han Haarlaget tæt og glat om sig, synker bort fra Omgivelserne ind i sig selv og bliver en Knold mellem Knoldene.

Men hans Hørelse vaager bestandig, dens Skarphed lader sig nedsætte, men den lader sig aldrig helt slette ud. Mens han tager sin Dagshvile og lader Muskler og Ben og de fire Sanser forny sig i Søvn, følger hans Hørelse trolig med hver Lyd fra Omegnen. Han hører Ringtrollens ensformige Raslen fra nærmeste Mark,

Vibernes plagsomme Skraalen og Skrigen, Lærkernes Kvidder og Muldvarpens Graven gennem Jorden tæt ved hans Seng. Hvert Hanegal og Hundeglam fra Bjærget hører han, hvert Raab fra Menneske, Hest og Ko .... hans Hørelse opdager og undersøger omhyggelig hver Lyd — og dog sover han.

En stor, bleggul Hund trasker bag Ringtromlen, Ager op og Ager ned med ludende Hoved og daskende Svans. Den flytter Benene mekanisk, sover indvendig.

Slægtsarven fra Kaspers fornemme Fader, den ædle Jagthund med det vilde Temperament, gør, at han altid helst maa have Benene i Bevægelse. Hans Sind er trægt, hans Blod tungt, hele Hovedtrækket i hans Karakter er Lænkehundens, men den Draabe Støverblod, der spøger i hans Aarer, formaaer dog stadig at gøre sig gældende.

Den halve Ager er omsider tromlet færdig, og det er nær ved Middag i Bjærget. Da tager Karlen en Jordknold op: Kasper, Kasper, siger han, spytter paa Knolden og ser vild ud af Øjnene — og kaster den langt ind i Sædstykket. Kasper gør pligtskyldig sine tre, fire Aportérspring og farer ogsaa om inde i Kornet, hvis høje Straa kildrer ham sært behageligt op om Flankerne.

Som han saa atter viser sig i Sædkanten, ser han pludselig Jordknolden ligesom komme trillende ud af sig selv!

Da lyser der et Brandskær i Kaspers søvnige Glugger, han faar Støverglam i Halsen og Springlyst i Poterne .... som om Natten, naar han vogter Have og Gaard og holder stræng Justits blandt Bjærgets Katte, er han paa een

Gang Fyr og Flammel! Og nu gaar det afsted efter „Jordknolden“ . . . .

Jøsse, der hele Formiddagen har fulgt Kaspers sendrægtige Færd, kender først nu sin Maane-skinshund igen. Men ham skal han nok klare . . . ! Og mens han sætter Farten op, gør han en Række udfordrende Kniks med Hovedet og svipper den hvide Hale koket i Vejret.

Han hopper let paa Taa . . . . springer saa væ-vert og elastisk, at Poterne knap faar Tid til at prænte sig i Jorden; det koger af Kraftoverskud i ham, og Benene gaar under ham, uden at han mærker det. Hvor er det en Fryd at have Pusse-lanker som han — og Ryg, der er som en Igle efter at krumme sig! Hvad er det for en Jubel at faa Lov at bruge de svære Laar og høre Bag-labbernes Klask og Neglenes Hvin, hver Gang de bliver slaaet sammen langt foran hans Øre!

Blæsthygen bølger gennem det vippende Korn og er i et Nu oppe over Bakkerne; han løber om Kap med den og med Svalen, som trawler Myg i Luften om ham. De brune Stæreflokke, som kaster sig paa Grønjorden langt dør fremme — rutsch, er han inde imellem dem og jager dem op som Fluer! Det blinkende Bækløb mellem Dalens Tuer, hvor alle Grøfter ender; han hører dets Rislen skylle mod sine Øren, i samme Øjeblik hans Poter tager Bakkebølgens Kam — men han faar daarlig overvejet, om han skal lægge Vejen over Broen eller Spangen, før han allerede er der: det side Grønsvær begynder, og Bekka-sinerne, som staar op fra Kærulden, slaar deres Zigzag i Luften over ham.

Haha, Pusselankerne er hurtigere end Tanken,

de fjotter aldrig som den og gaar aldrig pludselig i Staa! Det er sandt, hvad den gamle Ramler har sagt ham, at Livet gaar lettest, naar det gaar med Fart. Naar man smaahopper og prøver sig frem, overvejer og spørger hver Plante til Raads, saa fjotter man, men det hele gaar som ingen Ting, naar man lader Løbene raade og sætter Fart paa. Da faar Instinkt og Indskydelse, alt det i en der aldrig lyver, Lov at raade, da kommer man aldrig paa gale Veje eller i Rævens Gab. Lad stryge, lad bare stryge — da griber en lille Jøsse aldrig fejl!

Saa faar man ogsaa Fært i Tide, selv om Vinden er nok saa svag. De kølige Strømninger kommer pilende mod en, svaler ens pustende, pumpende Flanker og giver ens Næsebor Vished om selv de svageste Fornemmelser. Hejhop .... lugter han ikke allerede Hyldeblomsterne paa Kæmpehøjen i det Fjerne — og den vilde Timian og Balsampoplen? Jo — og nu ser han de hvide Blomsterskærme, som han kender saa godt, og hvorom alle Egnens Myg paa mørke Tordenaftener samler sig for at summe sammen i Flok .... hvor er de Blomster dog ikke smaa, nu han tilfældigt fanger dem med Øjet — og saa efter bare nogle Aandedrag og Hop: hvor store, hvor store!

Og Toprisene paa de gamle Pilestød hist paa den anden Side Bakken .... som sølle Græstraa tegner de sig for ham hør i Lavningen, hvor han løber; men med ubændig Fart skyder de i Vejret foran ham og vokser, som han naaer frem: fra Buske til Træer, faar Grene og Stammer — og vips, springer han ind om deres Rod!

Duftbølger fra Rug, fra Hø, fra Kløver, fra den tætte, strunke Hvede, som fra den ringlende Havre smyger sig i et Væk om ham og leder ham instinktmæssig den rette Vej. Han gør et Par Narrehop og benytter ogsaa Forspringet til at løbe et langt Stykke tilbage i sit Spor — og efter at et Par nye, iltre Spring atter har bragt ham ind i Porsens og Kæruldens Labyrinter, lader han endelig Hvilen falde paa sig og gemmer sine Rygstykker bort.

Bag efter kommer Kasper ....

Kasper kommer langsomt, men Kasper kommer sikkert! Hans Næse er ikke første Klasses, og ofte har han Tab; men hans Ihærdighed gaar over alle Bredder. Hans Faders Aand og Lidskab driver ham afsted over Stok og Sten, hver Fiber under hans blege, vissentgule Hundeskind deltager i Forfølgelsen. Ufortrødent arbejder han sig frem og forkynnder højlydt til alle Sider lille Jøsses Vej.

— Hør er Kanaljen løbet udenom Kæmpehøjen! halser han.

Ja, det er rigtigt, tænker Jøsse, der hører Hunden langt borte.

— Hør har han et Øjeblik givet sig god Tid; han har været inde mellem Pilene og tænkt paa at sætte sig!

Ja, det er skam ogsaa rigtig, tænker Jøsse ved sig selv.

Saa gaar der en lang Tid, indtil Kasper paa een Gang glammer himmelhøjt op:

— Hør har Kanaljen hoppet frem og tilbage over Bækken; han har villet pudse mig!

Hu, det gyser ordentlig i Jøsse, saadan som

dog Maaneskinshunden kan greje alle hans Løkker! Men nu staar Glammene lige ned mod Stedet, hvor han sidder; han tør ikke længer blive i Sædet, men springer op og kiler af.

Lige vævert og lige let gaar de snilde Poter over Jorden, og Hjærtet danser frydefuldt i Livet paa ham; men han er nu mere forsigtig og sparer paa Kræfterne, holder sig ogsaa klogelig mere til Tyktgræsset, hvori han gør alle mulige Løkker og Bugter for at trolle sig bort.

Med flagrende Øre og svingende Hale hugger Kasper sine Langben i Jorden efter ham. Vejret er hans halvduelige Støvernæse gunstig og sætter ham i Stand til at holde ved .... han syner som en gul Strøm, der slynger sig gennem Kornet. Pulsen banker og Savlet driver i Smaaskyller fra hans røde, dampende Tunge — medens han glammer op og derved sætter yderligere Fart i Kanaljen.

Men Jøsse mangler jo ikke Ben — og saa har han noget bag Øjne og Øren, der forraader, at han er begyndt at blive et tænkende Væsen!

Fra sine mange Natudflugter har han god Erfaring for, at jo hurtigere han løber og jo lettere han træder, des hurtigere bliver ogsaa hans Sporrække lugtløs og kold. Saa husker han ogsaa noget fra sine Ture med Fille om, at store Grøfter og Vand skiller, og da han nu under sin Flugt er naaet Bjærget halvvejs rundt, faar han en Idé og sætter derfor Farten op.

Han veed saa udmærket godt, hvor han er henne! Lergravene ligger til den ene Side, Slaaenbuskene og det gamle Bosted til den anden — og naar han følger med Grøften i Sænkningen

foran sig, kommer han til Tjørnen, til Kæret, til Vi-ib.

Han har sin Plan klar . . . . .

Da hører han i det samme en ny Hunderøst foran: den drønende, hule Bas, som lige fra hans Fødsel har besørget den daglige Koncert paa hans Killingemarker. Det er Tramp, der halser; men hvor er han?

Jøsse sætter sig og „laver Mand“, rejser sig højt op paa Taaspidserne og lytter med ivrigt arbejdende Næsefløje og topstrakte Øren; han vejrer og spejder baade bagud og frem.

Bagud hører han til sin store Glæde, hvorledes Maaneskinshunden bliver mere og mere tavs. Jo — og Jøsse drejer et Øjeblik begge Lytte-tragtene i Retningen — han er sikker i sin Sag: Kasper mere klynker end halser nu, der er ikke mere Il i hans Glam; han er ved at give op efter at have forsprunget sig paa Sporet.

Men Tramp, som Jøsse har foran sig et Steds i Landskabet . . . . hvor er *han*? Dør bag Rugen eller bag Havren?

Længe lytter Jøsse; men Bjærgets glubske Bassanger har desværre for Øjeblikket indstillet Koncerten!

Jøsse finder det ikke raadeligt at fortsætte videre frem ad Sænkningen, men bøjer af og lunter hen langs et Skel. Han naaer op paa en Græsmark, hvor der staar fuldt af uafgnavede Totter, og skal netop til at raadføre sig med sine halvtrætte Poter om, hvor han passende kan anbringe sig, da Tramp med et Brøl vælter op af Grøften.

En Rotte, en Rotte! lyser det af hans lumske, smaa Orneøjne — og Tænderne og Tungen giver

sig til at tapløbe af Vand i Forventning om snarligt Bytte.

Jesse er paa aabent Felt. Til alle Sider er Kløveren dels afgræsset, dels slaaet — det gamle Bosted med sin Krathave er nærmeste Skjul. Det store, benede Bæst vinder hurtig ind paa ham; han har intet Valg, han maa skyndsomst hen et Sted, hvor han uset af sin Modpart kan slaa nogle vildledende Kryds og prøve et Par af sine ufejlbarlige Finter.

Men Tramp, der gætter Hensigten og veed at Spillet er tabt, om han taber „Rotten“ af Syne, skyller som en sort Flod tværs ind gennem Slaaenbuskene efter ham. Jesse smutter og snoer sig, mens han paa bedst mulig Maade søger at drage sig sine tidligere Opdagelser hør fra Stedet til Nytte; det kunde dog mere ham at spille denne plumpe Brølhund et Puds!

Rettidig springer han fri af Slaaenen og jager gennem Nældelabyrintens indviklede Stier, hvor han leger et farligt Kispus med sin rasende Forfølger, indtil han paa een Gang, vævert og lydløst, hopper op over Bunken af de store, skarpkantede Sten og prøver et Par Trin med Dansebenene.

En Dunst af Væsel stinker ham i Næsen, og et kort Sekund fornemmer han som et skræmmende Varsel nogle stærke Hiv i et lille Ar i sin Nakke. Hivene bevirker, at han hurtigst mulig gør Danseturen forbi og springer ned, netop som hans ondsindede Fjende naaer Stenbunkens modsatte Ende.

Tramp buldrer op over Stenbunken. Hvert Øjeblik er han ved at brække Benene. Han lider

af Tvangstanker: hvor han sidst saa' Rotten, dør maa den være — og han farer rundt og stikker sin Snude ned i alle mulige Revner og Sprækker og snøfter og pruster, saa der formelig bliver Gennemtræk i Stendyssen. Det fyger op med Straa og Løv.

Imens forsvinder Jøsse uset mellem Nælderne ....

Væselerne under Stenene forholder sig endnu rolige i deres Bo. Kun nogle korte, skarpe Hvin, naar Hundenæsen kommer en af dem for nær, viser, at Jøsses Dansen forlængst har vækket dem af Dagslummeren. Nu skal nok Tramp faa dem lysvaagne! Og han hilser sin Opdagelse af hele „Rottefamilien“ med dump Knurren og Gøen.

Saa begynder Væselerne at flytte sig ....

Vævert kiler de om langs de lange, dækkede Veje i deres sikre Fæstning. Tramp hører deres Knitren i eet Væk og den gamle Jit-Jits kattelig-nende Hvæs. Han bliver mere og mere opsat paa at faa Tand i de Rotter og farer med sin korte, brede Stumpnæse fra Revne til Revne. Engang er han heldig, blot han kunde kile sin Tryne lidt dybere ned, kan han lige med det yderste af Tænderne faa Haps i en af Rotterne.

Da mærker han et Hug i sin ene Øreflip .... og med et rasende Brøl trækker han Hovedet til sig. Det sker saa hurtig, at Jit-Jit, der er kommet den betrængte Unge til Hjælp, bliver halet halvvejs med ud. Tramp ryster Hovedet, saa det forsvinder bag et Flimmer af Ørelapper; men den lille, opofrende Lækattemoder har sluppet forlængst.

Tramp giver dog ikke op! Hans underfundige Øjne lyser af grønt og rødt, og Fraaden bræmmer hans gultandede Gab, jo, han skal lære de Rotter — og han klemmer sine hestehovbrede Forpoter med Kraft ned mellem Stenene og splitter ogsaa heldig et Stykke af Bunden ad.

Men der er Smuthuller nok for de lange, smidige Jit-Jiter ....

Pludselig farer en af Væselungerne sammenrullet som en Kugle ud af Stenbunken. Tramp har nemlig faaet Tag i Stumphalen paa den; den skriger og hylér og vrider sig om hans Snude som en Aal. Men efter Ungen følger Jit-Jit, der sydende af Raseri klasker sig som et spansk Flueplaster paa Mulen af ham, han maa slippe og atter trække Hovedet fri; men da er det heldige Øjeblik forspildt, og begge de to lange, ualmindelig behændige „Rotter“ sporløst væk.

Og saadan gaar det i Timevis!

Hvad Væselerne mangler i Kraft, erstatter de i Behændighed, ja, til Tider gør de ligefrem alle paa een Gang Udfald og knitrer ham om Benene som levende Ild og Gnister. Han vil snappe dem, ruske dem og slynge dem højt op i Vejret; men de er for rappe til, at det kan lykkes ham at faa Tag i de røde Kroppe.

Han maa opgive Spasen og nøjes med den Tilfredsstillelse, at Tilfældet bekræftede hans store Erfaring med Rotter: det var ikke enhver man fik! Med rejste Ryghaar og stive Ben, knurrende og stadig skulende tilbage, forlader han langsomt Stenpladsen ....

En lille Hare havde drejet ham en Knap — men han maatte alligevel prise sin Skæbne: han

slap dog for at dele Ræven *Rænkes* Skæbne og i bogstavelig Forstand at blive taget ved Næsen.

Jösse var paany gaaet af med Profitten. Mens hans nidske Forfølger sloges med Væselerne, jog han tilbage ad samme Vej, han var kommet. Efterhaanden som han mærkede, at hans List var lykkedes, gav han sig sin Hang til Filosofi i Vold:

De rare, lydhøre Øren, de snare, lydløse Pusse-lanker! Hvem af dem skulde han mon skønne mest paa? De gjorde ham i Forening til en vild Krabat .... hejhop, Hund, Ræv, Væsel .... hejhop, du store Snegl paa To, som alle Harer kaldte *Den Langsomme* .... kunde de Fyre fange ham? .... var der over Hovedet nogen paa denne Jord, der kunde fange lille Jösse?

Guderne skulde vide, at han i Dag havde faaet Benene rørt! Nu vilde han optage sin Plan og følge Grøften for at finde et Sted, hvor han kunde sidde i Fred for Resten af Soldøgnet. Men fandtes saadan et Sted? — Jo, han haabede det, han vidste det .... Kæret, Kæret!

Girik paa Kærdiget er ved at kalde Kyllingerne sammen, han maa videre med dem; efter Mid-dagshvilen begynder Tørsten at melde sig hos de Smaa. Da retter Hanen sig pludselig stift i Vejret og rejser Hals: det gungrer i Jorden, og Jorden telefonerer til dens Hjerne, at der kommer en med Fart langs Diget. Det er Jösse; han er paa Vej ud til Kæret ....

Den gamle Høne udstøder et Advarselskluk, og Girik gør sig øjeblikkelig klar til at fare i Hovedet paa *Fjotben*, mens alle Kyllingerne put-ter sig bort i Fordybninger rundt om i Græsset.

Men Jösse, der vil ned og sove, lader sig ikke standse — ved et Smutspring undgaar han Girik og ved et Kæmpehop Hønen, han farer tværs ind over Kyllingeflokken og hører ligesom et Sneglehus knase under sin ene Pote, saa skynder han at hytte sig gennem Havren ned i Kæret.

Da Girik og hans Mage atter klukker Kyllingerne sammen og tæller dem ved at mærke, hvordan de fylder under deres Bryst, er der en, der springer endnu ivrigere omkring end de andre, den kan ikke blive træt af at baske med Vingelapperne ....

Det er Stumpen med Skallen .... Jösse har hjulpet den .... først nu er den endelig sluppet ud af Ægget!

KATTEN

DISEN letter i Øst! Og vilde Roser gaar mod
Blomst paa Himlen ....

Dagen løfter sig og Lyset farver; der kommer
Hvælv i Baggrunden om Bjærgets hvide Kegle
.... Kalken glitrer, Teglen gløder og gyldne Ru-
der slaar ud i Luer. Den første Lysstraale blin-
ker over Græsset, det første Skær af Solen læg-
ger Høstens Guldglans over den modne Rug.

Jesse løber med opkrammet Liv paa høje,
stive Ben for at være saa langt fra den vaade
Jord som muligt; bare han rører ved et Straa,
faar han en Styrtregn over sig; han trækker som
Sneglen en blank, stærkt synlig Sti efter sig. For
hvert andet Hop maa han gøre Spjæt med Po-
terne og i Kast slaa Vandet af de lange, stive Øre-
lapper.

Før han indtager sin Morgenmad, slikker han
omhyggelig Blomst og Bladskede tør; han vil
nemlig have Vand for sig og Brød for sig og sæt-
ter ingen Pris paa Duggen, der blot fortynder
Bladsaften.

Svalerne tvitter, og Storken kommer svævende
paa brede, sortrandede Vinger fulgt af sin Mage.
Spurvflokkene hvirvler frem fra Havehækkene
som Støv fra en Sæk og drysser ned midt i Kor-

net. Ungspurvvene slaar om Ørene paa Jøsse; de hviner af Fryd og tviser og skrider i eet Væk, mens de flagrende danser om Aksene.

De skal ned i et stort, gulgrønt Hav, de skal sætte sig paa noget, der viger bort under dem — og de faar samme Fornemmelse som Smaa-børn, der første Gang skal i Vandet! Mens de med baskende Vinger holder Kroppen oppe, rækker de ud med Fødderne efter hvert sit lange, tunge Aks, der, i samme Øjeblik det fanges, langsomt svajer mod Jorden med en frydefuldt hvinende Spurveunge paa Enden.

Og nye Spurveunger kommer til, og andre bliver kede af det valgte Aks og vil hen til et nyt ... Spurvebørnene dykker idelig op og ned i Kornhavet.

Jøsse bliver ganske aarvaagen ved al den Kvidder; han maa væk baade fra Hveden og Byggen, ud i en Udmark for at finde sig en Seng.

Dagen stiger sommerhed med en Duft af Modning fra Sædmarkerne! Alverdens Pupper revner og sprækker — og Bremsen, Guldsmede og Sommerfugle kryber af Mumiehammen.

En hvid Kat med kulsort Hale lister ud fra nærmeste Gaard. Mageligt slentrer den langs den brede Markvej — den har jo intet at frygte, den er jo de Langsommers højt skattede Hjælper.

Hvert Øjeblik sætter den sig, ringer Svansen sirligt hen om Bagen og stirrer mønstrende ud over sit Kongerige. Køerne staar i Rækker og gumler, som de skal; Duggen er helt gaaet af Græsset — ja, saa er den altsaa kommet for sent til Morgenmalkningen!

Det kan ogsaa være det samme med den

Mælketaar; Humøret staar til Storjagt, selv om den heller ikke vil gaa af Vejen for en Mus!

Nogle Huller i den afgræssede Del af Marken frister straks til Musefangst, og den sniger sig i Skjul i nærmeste Kløvertot. Hér ligger den behagelig og vagter. Ansigtet falder i sindige Folder; Ørene staar til at begynde med lige op .... den nyder i Øjeblikket bare Sommeren.

Lidt efter bliver den underlig stiv i Halsen, medens Ørene drejer sig i en bestemt Retning. Længe vagter den i Spænding ....

En Anelse af Musepuslen mærkes under Jorden; saa fine er den sorthaledes Sanser, at bare Musen tænker paa at komme op, faar den Fornemmelser.

Den ligger ikke klods paa Hullet; nej, tre, fire Kattelængder borte. Nu faar den Budskab om, at Musen er ved Jordskorpen — og retter langsomt sin Forkrop i Vejret.

Musen er ude; jo den hører nu tydelig Museben rasle i Græsset — og den skyder sig op paa alle Fire, bliver lang i Halsen og i Kroppen, mens Snofeberen dirrer i Spidsen af dens Hale.

Tre Skridt frem; saa standser den. Det rykker i den .... Musen kommer jo af sig selv indenfor Rækkevidden af dens Klo. Bare vente og lytte!

Og Katten gør sig saa lang, saa lang, strækker Hovedet i Retningen, skyder Skulderbladene op — og springer saa paa een Gang frem og slaar Forkløerne sammen om en Jordklump ved Foden af en Klynge Marguerither.

Musen var *bag* Jordknolden; den har sprunget forkert — og den ser sig sky og skulende om:

Er der Vidner, er der nogen, som kan gøre Nar, nogen, der skadefro kan fortælle — saa bort skyndsomst, og gid den maa synke i Jorden!

Som en Taagestump forsvinder den ind i et nærliggende Rugstykke, finder en Agerren og lister videre langs Bunden. Lemmerne glider og fjedrer elastisk uden Lyd; dens Krop lige fra Skulderbladene til Lænden er som en fortsat Bølgegang. Halsen er strakt og Ørene vagtsomt fremadrettede; nøje gennemforsker den Omgivelserne, mens den beruser sig i den gule Agerkaals Honningduft.

Pludselig jager et Sæt igennem den — en lille Mariehøne har forvildet sig ind i dens følsomme Knurhaar; den maa standse og børste Skæg. Saa naar den et Sted, hvor Sæden staar tyndt — føler sig paa een Gang saa uhyggelig nøgen og skynder sig over i et Vips. Aldrig gaar den lige ud, altid i Bugter og Slyngninger med det ludende Hoved skjult mellem Bundgræsset.

Et Stykke ude i Sædkanten har Jøsse fundet Seng og er faldet hen i Velvære. Kun en Muldvarp vækker ham nu og da, naar den piler afsted ad sin Jagtgang lige i Jordskorpen. Paa flere Steder er Jagtgangen styrtet sammen, saa Jøsse ser Smuttet af den sorte Rad.

Honningdrukne Humler summer søvndyssende om ham, og højt over hans Hoved hænger Lærke ved Lærke og giver sig Sommerfryden i Vold i jublende, fjertlydende Sang.

Solen svier Jøsse i Ryggen; han er ikke fri for onde Drømme og har ogsaa eengang et stygt Syn: over Plovkammen i Agerrenen skyder et rundt Hoved med stive Øren og gule Øjne sig

langsomt op. Lyset falder i de smaa Øren, saa de skinner ganske røde, og paa tværs i hvert af de svovlgule Øjne staar der som en sort Pind.

I det samme summer alle Giriks atten, endnu ikke flyvedygtige Kyllinger ind om ham ....

Han bliver gnaven over Uroen; nu er det hans Tid til at have Fred.

Men han aner ikke, hvilket Held han har; Katten, der en Tid har ligget og luret paa ham, faar pludselig anden Hensigt.

Girik er paa sin Post! Saa snart Kornet skilles og den sorthalede dukker frem, skingrer han sit Advarselsskrig — og nu kaster han sig modig lige for Næsen af „Tigren“, ligger et Øjeblik og basker med Vingerne, som var han dumpet døds-skudt ned fra Himlen. Han giver sig selv til Pris ....

Katten faar Fangerglædens Ild i Øjet, den krummer sig, den springer paa; men Girik er allerede væk; han lader, som han humper af med slæbende Vinger hen over Jorden.

Katten efter ham i Spring med strittende Øre og spillende Hale; den er saa sikker paa sin Fugl, som havde den den allerede i Munden! Nu er den atter inde paa Livet af Hanen, som jo næppe kan løbe, men skriger og sætter tilvejs i flagrende Hop — og Katten foregøgler sig, at den allerede i sit første Spring heldigt har strejft Hanen med sin Potel

Ha, dens Vinge er knækket! — — vildere og galere bliver Kattens Jag ....

Af den modige lille Kok, hvis Forstillelses-kunst er uforlignelig, bliver den trukket langt bort fra Hønen og Kyllingerne. De bener af i

modsat Retning og Jøsse imellem dem, som hørte han til Familien. Bort, bort, langs Grøften, over Markvejen, ind i Havren og ned i Kæret, hvor de gemmer sig i hvert sit Smuthul mellem Tuerne.

Efter en rum Tid kommer Girik strygende tilbage paa halvbuede Vinger og nyder sin Triumf i Familiens Skød. Det er saa selvfølgeligt, hvad han har gjort: Han har hjulpet Katten hjem.

Da den sorthalede endelig opdagede Fadæsen, var den lige ved Gaarden.

* * *

Havde Jøsse Fjender i Luften, manglede han dem sandelig heller ikke paa Jorden. Og naar han hidtil ganske havde undsluppet Tand og Klo, kunde han for en Del takke sin gode Skæbne derfor.

I det hele taget fandtes der vel ikke det levende Væsen, der var saa efterstræbt som han; han havde i Virkeligheden alle Rovdyrs specielle Interesse. Ræv og Væsel, Kat og Hund, den snu Krage, den frække Skade, Høgen, der lurede i Skelvol-dens Pil, som Falken, der spejdede højt under Sky — *alle* tog ham for god Prise.

Men Jøsse var ligesom født under en lykkelig Stjerne!

Kværnen, der malede Fyld til Naturens store Husholdning, skulde jo ikke alene bruge smaa, men ogsaa store Harer; det var derfor ikke andet end rimelig, at den sikrede sig passende Tillæg.

Efterhaanden hørte det til Dagens Orden for Jøsse at træffe paa Girik og hans Flok! Enten løb

de paa ham eller han dumpede uforvarende ned imellem dem — og som Kyllingerne voksede til, tog Girik Jøsses Tilstedeværelse mindre og mindre unaadig op.

Mester Girik, der havde vejledet ham, da han tydede sin første ABC, gav ham nu ogsaa et Kursus i den højere Skole. Han lærte sin lille Harebekendt at gemme sig, at sno sig mellem Græstuer og Roer, at frelse sig, naar det kneb, ind i Haver og Krat og at gaa til Bunds i de dybe, laadne Grøfter. Gode Anlæg og Opfindsomhed havde Jøse jo alle Dage haft, men i Giriks Skole blev han udlært.

Naar Agerhønsene under Aftenfodringen vimsede om ham og saa pludselig trykkede, trykkede ogsaa han og drog sig deres Agtpaagivenhed til Nytte, og sad han og døsede i sit Skjul og de saa pludselig hæsblæsende pilede ind om ham, var heller ikke han længe om at faa flyttet sig i en Fart.

Det var hans store Held i Livet, at han saa tidlig kom til at færdes, hvor Agerhønsene holdt til. Ellers var det maaske ogsaa en skønne Dag gaaet ham som Lab paa Trods af hans Agtpaagivenhed, Hurtighed og List.

I RÆVENS KLØER

SOMMEREN blev varmere, Solen gulere ....
Og det modnende Korn var for Jøsse som et Skovdyb, hvori han gemte sig, saa ofte han blev jaget hovedkulds op af sin Seng.

Nogen særlig Ven af Kornet var Jøsse ikke. Det var jo ikke saadant at slippe om i, men lagde hans uregerlige Poter alle mulige Hindringer i Vejen.

Nej, saa var Kornet mere noget for Spjætte! Hun frydede sig ved det, hun levede med det; det tog hende ved sin Duft og evindelige Visselullen — *slugte* hende formelig med Hud og Haar.

Naar Spjætte rigtig vilde sidde i uforstyrret Dagro, gik hun ind i Hveden. Den tunge, mørke Hvede med sin tætte Aksfylde og solide Læ var netop efter hendes Natur. Hveden hviskede ikke som Byggen, raslede ikke som Rugen og ringlede ikke i Havrens høje, gemytlige Tone — der var en egen Sommerfred og velgørende Forsikren om Tryghed i de drægtige Kolbers og knæsvære Stænglers Snakken med Blæsten. Og Sommerfred og Tryghed bekom saa godt, naar Maven var stoppet og Pusselankerne trættel

Hvert Øjeblik svirrede Vinger over hendes Hoved; en snar, lille Flyver tegnede sin sorte Silhuet mod det skarpe, hvide Sollys. Snart var det en Lærke, snart en Tornsanger eller Irisk. Eller det

var den gule Vipstjært, som nu var saa forslidt, at den næsten var blevet til bare Hale og Ben.

Den alvise Gud havde lagt et Gøgeæg i dens Rede; — og saa længe var det nu siden, den lille Fuglekone havde lagt Æg, at hun havde glemmt, hun havde lagt fem af Artens almindelige tolv paa Dusinet; hun troede nu, hun havde lagt eet: et Kæmpeæg. Og den lille Fuglemand var stolt over at være Fader til saadan en Karl! Skønt det kostede den lille Vipstjærthan al hans solgyldne, flammende Pragt, der var blevet til blegede Lasser og Pjalter under Kampen for Føden, elskede han denne sin eneste store Unge; han havde aldrig haft Mage til Grovæder i sin Tid!

Men mest var det Lærkerne, som svirrede om Spjættel Langt borte fra kom de trækkende og var saa underlig klumpede om Næbet, jog rask ind over den store Hvedemark, svingede til højre eller venstre — og naar de nærmede sig Stedet, i hvis Dyb Reden dukkede sig, sagtnede de Fart og hang paa Vingerne med den spilede Halevifte fejende hen over Aksene.

Nu gjaldt det vel for dem at finde den lille Rede?

Dag efter Dag forandrede jo Omgivelserne sig, nye Stængler skød Aks, nye Blomster foldede sig ud; det nyttede dem ikke at tage Kending af en rød Klinte eller en Klynge blaa Kornblomster, der blomstrede i Dag og stod med Frugt i Morgen. Nej, de behøvede ikke saa grove Kendemærker, deres Øjne var ganske anderledes udviklede for Enkeltheder; Grøfter, Skel og Agerrene ledte dem — og naar de først var i Nærheden af, hvor de

boede, sprang hvert Straa, hvert Blad dem i Øjnene med hver sin typiske Forskellighed. De kunde gaa lige fra Himlen ned paa Redens Kant, og naar de ofte dvælede og holdt sig svævende over Stedet i Luften, var det mere for at vildlede Fjenderne og udspejde Omgivelserne.

Spjætte lod *dem* passe sit .... i den tunge, mørke Hvide blundede hun, som hun aldrig før havde blundet.

Dybt paa Bunden af Kornskoven mellem duftende Snerle, blaa Kærminder og rødbrun Klinte fjælede *Heksestierne* sig!

Heksestierne var Harernes Samfærdselsveje; de havde selv lavet dem i Løbet af Sommeren ved med deres skarpe Fortænder at meje alt ned, hvad der stod dem i Vejen.

Paa disse Stier, som var smalle og snørklede, maatte Jøsse holde sig, naar han turede viden om og gik paa Opdagelse i det hemmelighedsfulde Dyb. Ad dem naaede han Aften efter Aften til den gamle Kæmpehøj, der hele Sommeren laa og havde sin Gravfred for sig selv, og ad dem slap han ind til de mange Vandinger og Mergelgrave, der som Oaser dukkede sig i det gule Stængeløde.

Disse Stier var Løngange .... den brændende Middagssol naaede daarlig deres Bund, og den kølige Morgenblæst mærkedes aldrig paa dem. End ikke Falken var i Stand til at udspejde dem! Men Ræven, Væselen og alle Kattene kendte dem; derfor gjaldt det om at bruge Næsen og se sig ordentlig for.

— — —

Rænke lister om paa sin sædvanlige Aftenjagt.

Inde i Kornet har hun været heldig at komme bag paa en Mus, og da hun lusker over Markvejen, fanger hun en Skarnbasse mellem Hestegødningen. Ovenpaa dette har hun Raad til at unde sig et Øjeblik Hvil, og benytter det til at give Lopperne i Pelsen en forsvarlig Omgang. Saa strejfer hun videre om i Kornet, naaer derefter ud til en Grøft og kommer paa Spor af en Kat, som dog skyndsomst tager Flugten hjem til Bjærget.

Rænke vil til Kæret, hvor der i Reglen altid er en eller anden Ting at slubre i sig — hun springer over Grøften og slentrer ad en Heksesti videre gennem Havren.

Fra modsat Side kommer Jøsse — og da han er ved en Bøjning af Stien, staar han paa een Gang Ansigt til Ansigt med sin Arvefjende. De bliver begge saa overraskede, at de sætter sig paa Hug, med Øjnene stift i hinandens. Rænke er ikke uden et lille Haab om, at det maaske kan gaa *Fjotben* som saa mangen anden Hare, der af lutter Befippelse er løbet lige i Flaben paa hende.

Hun sluger allerede hele lille Jøsses graabrune Person! Med Øjnene tager hun Skøn over hans kødfulde Laar og lange, muskuløse Krop. Med Ørene opfanger hun hvert Pulsslag fra hans Hjerte; med Næsen indsuger hun hans stærke, sødlige, appetitvækkende Fært, og med Tænderne, der tapløber af Vand æder hun ham .... saa overvældet er hun af sine Sansers Indtryk!

Rænke hader disse Lepiduser, baade de smaa og de store — hader dem, naar de er hende paa Afstand, og naar de overlegne jager afsted og

spiller hende paa Næsen; men hun elsker dem, saa det kipper i hende af Vellyst og Fryd, naar hun har en af dem under sine Poter og faar dens kildne Flanker til at sprælle mellem Tænderne.

Spændingen mellem Jøsse og Ræven naaer hurtig Højdepunktet .... det hele Møde varer allerhøjest et Par Sekunder. I et Vips vender Jøsse og kæpper allerede af saa hurtig, at Rænke daarlig opfatter hans Tilbagetog, før Glimtene fra den lille hvide, vippende Harehale spiller for hendes Øjne. Jøsse er saa vant til at smøre Haser i en Fart; hvert tilfældig Møde hêrinde i Sæden hele Sommeren igennem har jo som oftest været paa Liv og Død — og han bruger naturligvis *sine* Vaaben! Er han først paa Flugt, har han let ved at klare sig: Gemmesteder finder han nok af, og saa forstaar han jo ogsaa nu at dække sit Tilbage-tog til Gavns.

Alle hans Kunster er imidlertid spildt Ulejlighed; Rænke veed Besked —: hellere een Skarnbasse i Flaben end ti af disse Lepiduser paa Vekslen. Der kom nok en anden Lejlighed!

Det gik mod Modningstid .... Rugen meldte sig allerede, de lange Straa kunde ikke mere bære de tunge Aks; de stod krogbøjede og støttede sig til hinanden med alle Aksnæserne tæt mod Jorden. De før saa bløde Kolber var blevet ru og haarde, og de brune Rugkærner sprak frem af Avnerne. Af og til, med rigelig Blæst i Middagsstundens Steghede, haglede det ned over Spjætte med modent Korn.

Men Jøsse fulgte sine Stier trods Rænke og

Fader Lepidus ..... han løb hver Aften og Morgen gennem Rugens Triumfbuer.

Da styrtede Kornet sammen over hans Hoved, Høsten begyndte — og det var, som al Bjærgets Uro dermed flyttede ud paa Markerne! Det hvæsedede, skrattede og dundrede om ham, Larmen fra Møllen, fra Hjulmandens Vindmotor og Smedens Ambolt, al de Langsømmes Raaben og Skrigen, som hidtil havde holdt sig samlet i et fjernt, afdæmpet Kor, rykkede nu pludselig paa Livet af ham. Store Selvbindere buldrede og slog med Vingerne: *Sikkesakke .... sikkesikkesakke* knurrede i eet Væk.

Om Natten vovede han sig hen og snusede til dem. De aad Korn, kunde han se; flere af dem havde stoppet sig til den Grad, at store Duske endnu stak dem ud af Halsen. Han sprang badut over Halen paa en af dem — saa lugtede han Hest og Bindegarn, Seletøj og Smørelse og Sved efter Greb af de Langsomme. Han rejste sig paa Stylerne og tog mistroisk Overblik over den slumrende *Sikkesakke*. Indtil han fandt ud af, at det var et af den Slags underlige Dyr, der altid sov, naar ikke de Langsomme trak i Ben og Hale paa dem.

Paa een Dag faldt Rugen, lidt efter fulgte Byggen, saa Hveden og Havren — det ubegribelige skete:

Jorden blev bar og tom!

De Langsomme var i Markerne overalt, hvor han kom.

Spjætte fandt ind i Roernes tætte Rækker. Lepidus, der kendte Rumlen, trak sig tilbage til Mosen, hvor han af gammel Vane antog Vandrottens,

Odderens og den bugtende Huskats Væsen. Kun Jøsse, der til at begynde med, havde været lige saa benovet som Spjætte, tog Sagen med sin vante Overlegenhed og sorgløse Ro. Ganske vist behøvede han flere Uger til at revidere sin Topografi; men efterhaanden blev det ham klart, at *nogle* Glæder bød Landskabet i sin Nydannelse dog ogsaa paa.

Nu var han *potefri*, kunde springe om overalt — — og naar Aftenen kom og Markerne blev stille, satte han i kaade Hop ud paa de nye Stubbe; flere Kammerater kom til, og snart muntrede de sig i lystig Tagfat mellem Traverne.

Ved disse Lejligheder gav han to af sine nyeste Numre som Badutspringer til bedste! Han havde et Spring, hvorunder han slog Bagbenene højt bagud; det var, som han paa den Maade svippede Søvnens af Benene. Et andet Spring brugte han i Godvejr, og naar han var særlig jublende fuld af Livsmod: han sprang lige lodret op i Luften og kastede Forbenene langt frem foran sig. Saa øvede han sig ogsaa i at smutte om i pludselige Vendinger; det gik afsted i Zigzag og i en saadan Fart, at han tegnede et Kryds af graa Streger over Jorden. Men eftersom det blev mørkere og mørkere, saa' man mindre og mindre til hans Krop — tilsidst øjnede man bare Glimt af hans hvide, smækkende Hale.

Fuldmaanens er sin Nedgang nær; Jens Tyrbags Hvæde, der staar i lange Traver, bliver gulere og mere smørret under dens Skin. I et rødligt Lysflimmer kryber allerede Dagen over Horisonten og melder sig ved sine Lyd- og Farvetoner. Ha-

nerne galer og Gaserne gækker i Bjærget dør borte; — men nu slaar en Bladbølge fra Roerne op om Hovedet paa Jøsse og kvæler alle Lyde .... det er et friskt, vindigt, dugfattigt Gry.

Jøsse sidder i en af de tætteste Rækker; han har jo altid været saa forslugen paa det! Han gnaver i sig Mundfuld efter Mundfuld og nyder den stærke, friske Morgenstemning. Han er lidt mat i Sokkerne, for han og Rænke har været paa Kant i Nat; den sædvanlige natlige Legen Kispus har denne Gang haft Karakter af Alvor. Men Rænke blev pudset, naturligvis. Ingen kunde pudse Jøssel

Dog Rænke faar sin Chance ....

Roebladene i Læsiden bag Jøsse begynder at ryste, og to smaa stive, bredspidsede Øren skyder sig op imellem dem. Et Øjeblik efter dirrer ogsaa en sort Næsetip langsomt i Vejret, og et Par gnistrende Øjne titter frem. Det hele velkendte Rævefjæs aabenbarer sig pludselig fra Roernes Grøndyb; den vaade, savlende Underkæbe, der hænger en Smule ned, giver Fjæset et svedent Grin .... den underfundige Rænke kan ikke tilbageholde sin Fryd over at se sin lille Ven Jøsse saa nær!

Hun føler sig allerede som Herre over hans Liv; Vinden er hende gunstig, den blæser fra hendes Bytte, og den Smule Afstand, der endnu er imellem dem, kan hun vinde ind i et Par Spring! Hver Gang den intetanende Jøsse gør et Par Fodringshop og stikker Hovedet ned i Skjulet for at tage sig et Gnav af en Roe, kryber hun med Bugen glidende langs Jorden hurtig efter. Men naar Jøsse knejser, ligger hun stiv og ubevægelig ....

Morgenblæsten rasler og ringler med Bladene, der larmer som et Hav; det plasker, synger og skratter ...

Da springer Rænke; endelig har hun Tag i Kapløberen! Hun holder ham med Forbenene fast under sig, men kan paa Grund af Roerne ikke rigtig komme til Bid. Jøsses løse, uldne, glatte Pels gør det ogsaa vanskelig for den gamle Hunræv, hvis Kløer og Tænder ikke mere er særlig skarpe, at holde ham fast.

Han lader det imidlertid ikke mangle paa Frydetoner for hendes Øre, men skriger og klager sig, saa Spjætte, der sidder og fodrer i Nærheden, kommer til. Som i sin Tid med Jøsse, da Væselen tog Lab, drager Nysgerrigheden ogsaa hende; hun maa hen og stifte nærmere Bekendtskab med Lyden. Synet af Ræven gør hende hurtig forsigtig; men Synet af Jøsse, der spræller under dens Kløer, binder hende paa ufattelig Vis til Stedet.

Og nu giver hun sig til at løbe rundt og rundt om den skrigende Jøsse ....

Hjælpe ham med sine Kræfter kan hun ikke; men hendes Instinkt som Hundyr faar hende uvilkaarlig til at forsøge at række sin ulykkelige Broder en hjælpende Haand.

Hendes Hensigt med at narre Ræven til at slippe er ikke bevidst; det er mere noget, hun maa gøre, det ligger som en Slægtserfaring dybt i hendes Natur. Men Resultatet bliver, at Rænke, som ikke kan staa sin Graadighed imod, slipper Taget i Jøsse, hvem hun i Øjeblikket antager for tilstrækkelig lammet, og gør et pludselig Udfald mod Spjætte.

Da sætter Spjætte i sit første regulære Harehop; uden Forberedelse, uden Tilløb kommer det — fra Stedet, hvor hun befinder sig, fører hendes Bagbens Fjederkraft hende pludselig som en sammenrullet Klump langt bort i Marken. Snerrende af Gridskhed farer Rænke efter hende, mens den endnu uskadte og spillevende Jøsse ikke er længe om at redde sig.

Rænke fik Pokker ingen Spjætte — og Jøsse var og blev væk!

Den gamle Hunræv snusede længe om paa Stedet og gennemstøvede forgæves Roerne. Hun var flov som en Kat og skammede sig, mens hun hengav sig til Nydelsen af de mange afrevne Uldtotter. Det var ikke alene en Sikkerhedsforanstaltning for at aflede Mistanke, men ogsaa en Tilfredsstillelse .... det smagte jo da af Harekind!

Jøsse var noget mør efter de mange Knubs og Gnask — og det kaalhøgne var for flere Dage gaaet af ham. Han gemte sig godt bort, snart i Bunden af en tør Grøft, snart mellem Tuerne i Kæret. Hør sad han og blev vis.

Turen i Ræveklørerne havde gjort Av, langt føleligere end den Gang Væselen havde ham i Nakken; men den gav ogsaa i langt højere Grad Lære.

Han hinkede om og var Invalid en Uges Tid .... men fra den Dag slog det aldrig fejl, at naar Jøsse lugtede Rænkes stinkende, skarpe Fært, blev han saa urolig, at han kom til at ryste over hele Kroppen.

Han fik *Rævefeber*.

HAREPISKEREN

DE danske Agre laa i Høstens Ro!
En gul Sol, hvis Sommerglød var vejret
hen af de svale Septemberdages første Byger,
skiftedes med store hvide, svulne Skyer til at
kaste Lys og rulle Skygger over Jorden. En frisk
Blæst hviskede i Skellenes frøsatte Stængler og
nynnede i Gaardenes Popler og Pil — nu da Vi-
berne flokkedes og hver Lærke var blevet tavs,
hørte man atter Hegnets dybe Vejrurren.

Tryk ved sin rige Høst, ved sine fede, flomme-
gule Agre laa den lille Landsby *Bjærget*. Mark-
musene aad sig runde, Giriks Kyllinger var alle-
rede store og stærke — og Jøsse, Lepidus og
Spjætte stoppede sig om Kap.

Jens Tyrbag gik og følte paa det tunge Korn,
og Fille, der var med i Marken, saa' til Musene.
Degnen, der var Jæger, stødte Agerhønsflokken:
nej, hvor stor og tæt den var!

Alle glædede sig og godtede sig!

I Bjærget boede endnu en Hund, som Jøsse
ikke havde stiftet Bekendtskab med. Heldig havde
han undgaaet at sidde paa dens Vej, skønt den til
Tider daglig var Gæst paa næsten alle Sognets

Jorder. Hunden var en slank, langbenet Pointer med et smukt blankskinnende, kridhvidt Skind, hvorover der ligesom var drysset store, røde Valmuer.

Den var af meget fine Forældre, sagde Karlen, hvor den holdt til . . . . den stammede fra en Husmand ude ved Stormosen, en af Egnens mest kendte Jægere, hvis Hunde var saa gode, at de formelig blev „lejet“ ud, naar fine Folk kom paa Jagt i Mosen.

Lyns Afstamning var mulig god nok; men *Lyn* selv var en Harepisker, der ført af sin gode, hurtige Næse og drevet af sin altid vaagne Jagtlyst morede sig i Timevis med at krydse Jorderne af. Hvad han fangede, bed han gerne ihjel, og hvad han ikke fangede, gjorde han sit bedste for at jage langt udenfor Lands Lov og Ret.

Men foruden Harepisker var *Lyn* ogsaa en stor Galan, der tilbragte Nætter og Dage paa Kærestesjov — — og det var et Held for Jøsse! Han hørte til de Væsener af Blod, i hvem der boede store Lidenskaber. Noget regelmæssigt Arbejde som de andre Gaardhunde skøttede han ikke om; heller ikke indlod han sig paa at vogte Faar eller være behjælpelig med at drive Gæs og Smaasvin i Sti om Aftenen, lige saa lidt som han vagtede om Natten eller gjorde sig nyttig ved at tage Rotter og Mus. Han var en Luksustingest, uden Værdi paa en Bondegaard . . . . hans Passioner var Jagt og Kærlighed.

Venus dyrkede han endda højere end Diana; hans fyrige, iltre Temperament jog ham Sognet rundt. Og han var ikke kræsen — han sang med samme højstemte Lidenskab sin Serenade for

Smedens udlevede Puddelmadamme som for Præstens jomfruelige Dværgpintsher. Men han tog sjælden Del i noget Slagsmaall Naar Kasper og den vældige Tramp væltede sig i vilde Kampe udenfor Smedens Port, sad han og saa' til i Fra-stand med antrukne Øren — og naar Porten knagede op og Smeden foer ud og ryddede Pladsen med Forhammeren, var han den første til at stikke Halen mellem Benene.

Naar saa Kærligheden gik ham imod, dulmede han sin Sorg paa Jagten ....

Ene i sin Pragt mellem visnende Pil staar paa Kanten af et lille Mergelhul en Hybenbusk — og ikke langt fra den og frit, saa Solen kan skinne paa ham, men med et Par store Brombærranker til Maske, trykker Jøsse sig. Han sidder let i Sædet for at faa tørret Pelsen efter en taaget Formiddags fine Støvregn.

Inden han gik til Sæde i Morges, har han mættet sig dygtigt for hele Dagen: en Portion fuldmodne Havrekærner dannede den solidere Kost, siden er fulgte forskellige Stykker Hestegulerod og Runkelroe. Oppe ved den gamle Menneskerønne har han — efter at Væselboet nu staar tomt — spist den sidste Rest af Petersilleroden.

Den slanke, langbenede Hund vimser om paa Agrene den Eftermiddag. Hvert Øjeblik standser den med løftet Forben .... og giver sig saa til at fare om! Lydeligt snøftende og med piskende Hale jager den fra Bakketoppen, hvor Jøsse har siddet i Morges, til Grøften, hvor han har spist sit sidste Blad. Jøsse mærker, at Hunden er ivrig

og flygtig . . . . saa, nu er den ovre ved Hegnet og nu nede ved Vandingen! Og nu styrer den mod ham . . . . nu gælder det nok om at sidde stille og ikke lade den mindste Fært slippe løs!

Alligevel kan han ikke dy sig i det afgørende Øjeblik. Han kender jo ikke Hunden; havde det været Fille, Tramp eller Kasper, vilde han i hvert Fald endnu et Stykke Tid roligt være blevet siddende, stolende paa sine mange vildledende Løkker og Afspring; men med denne „Os“ er han i Tvivl — og naar der er Tvivl, saa værsgo, Pusse-lanker! I Tide sætter han derfor af Sædet i et højt og overgiven kaad Hop.

Han kiler ned ad Bakken; ikke i den lige, stejle Retning, men paa skraa, saa han ikke staar i Fare for at gaa paa Næsen. Frisk og kølig stryger Blæsten ham om Snuden og gør ham oplagt til en Gang Løb. Poterne er henrykt over at faa Lov at bruge sig; saa sent paa Dagen er de ganske udhvilede og ved at blive stivtrætte ved den megen Stillesidden!

For Foden af Bakkehældet i Slugtens Bund er en Grøft — et Hop og han er ovre — jo, det vidste han! Han kommer ind paa en ny Ager; den er forlængst høstet, og Poterne skratter op i de tørre Stubbe. En stor Frø sætter i Flugthop lige forbi hans Næse; kolde Draaber Dug, som de hule Stubbe har gemt, pjasker ham forfriskende i Synet; hvide Sommerfugle, der har hængt sig lidt hen til Middagshvile, koster han op, og store Klynger Frøuld, der flyver fra de modne Tidsler, løber om Kap med ham for Blæsten.

Hop, hop, hop . . . . snurrer det vævert fra hans lille, levende Maskineri, Labberne griber Jorden

hurtigere, end Øjnene kan greje Bundfylden ud; kun hans gode Næse bringer ham nu og da Vink om, hvad det er, han farer hen over.

Han er allerede over Stubben og aner svagt den fjerne Moses stærke, liflige Krydderplanter: den søde Mynte og Baldrian.

Hans Skind glider som oljesmurt over hans arbejdende Knogler .... Lungerne suger Luften til sig i fulde Drag, Poterne arbejder med den klare, snurrende Lyd, spinder den Tonetraad, som alle Dage har været Jøsses Livmusik — og de lange, rejste Øren lytter veltilfreds efter, mens de spiller frem og tilbage i Tonetraadens Takt: hop, hop, hop!

Det gale Bæst, den vilde Strøjfer, Galanen fra Bjærget, er efter ham. Den løber ikke som andre Hunde, men i mægtige, jordvindende Buespring, og faar den en Hare rejst paa aabent Felt, slaar det sjældent fejl, at den tager den. Men det haster ikke, Harepiskeren har Tid; selve Kapløbet er ham en Fryd og Jaget en kær Spænding, saa flyver Tiden, Musklerne bruges — og hans Indre fyldes af Henrykkelse over endelig at bestille noget.

Sænkningen ned mod Stormosen ligger allerede i sin lange, jævne Udstrakthed foran Jøsse .... Poterne veed det, han har vist dem det flade Land saa tit! Næsen genopfrisker efter en Række hastige Spring øjeblikkelig i hans Hukommelse, at svinger han til højre, træffer han paa tætte, tykke Turnips med store, brede Blade. Til højre altsaa .... til højre! Der er Skjull!

Han gør en væver Drejning og flotter sig med et Spjæt af Kaadhed bagud, saa er hans vagt-

somme Øre der og melder, at de hører Støj af Mennesker i Roerne.

Et Vips — og Retningen bliver øjeblikkelig lagt om!

— Stien! skriger Poterne, de husker nu pludselig Markstien tværs over Dalstrøget .... hop, hop, hop!

Harepiskerens Lyst er at jage! Byttet i sig selv giver han nærmest Pokker; han er ikke Røver af Profession, nej, han tilfredsstiller blot sin Liden-skab, driver Sport paa sin Vis. Det skal indhen-tes, alt det løbende Vilde han faar Øje paa, brin-ges til at ligge stille og gøre ynkelige Spjæt for hans Fod; lamme det vil han, dræbe det til Nød; men æde det .... nej, der stikker en Gentleman i Lyn!

Mosen og Rørskjulet naaer Jøsse desværre ikke lige med det sammel Han maa gøre en Omvej; der er stadig for mange Mennesker i Vejen! Ud over Dalsænkningen gaar det i en saadan Fart, at Vinden pifter ham i Ørene; men nu melder hans Hjerne pludselig, at der vist for Tiden er fuldt af Tørvearbejdere netop i den Del af Mo-sen, han har Retning mod; paa sine Natture har han jo været henne og lugte til alle Redskaberne og fundet sine hemmelighedsfulde Stier, som han deler med Odderen og Lystfiskeren, nedtraadte. Han maa vælge en anden Del af Mosen og gøre en endnu større Omvej.

Mens han løber, søger han at komme under Vejr med sin nye Forfølgers Natur og Taktik. Det er som en Ræv, der jager efter ham! Den Hund forkynder ikke saadan som Kasper ved lydelige Glam, hvor den er; tavs, næsten lydløst

følger den i Haserne paa ham — og det gaar stærkt: han mærker, hvorledes han til Tider har al sin Potekraft behov for at holde sig Bæstet fra Livet. Mangen en Harefinte stikker han ud, gør Sidehop og Narrespring, løber tilbage i sit eget Spor og ned langs Bunden af tørre Grøfter; men Harepiskeren er sikker nok og rappere og mere overlegen end nogen Hund, Jøsse endnu har været ude for. Jøsse er ikke hyggelig til Mode — og nu paa een Gang faar han andet at bestille end at udforske Forfølgerens Karakter.

Et Stykke forude og netop i den Retning, hans store Volte gaar, har han nemlig i Triptrap tre Husmandsbrug liggende; skal han dreje indenom dem eller udenom dem — det maa bestemmes straks: han maa have rimelig Plads til sit Sving og, saafremt han vælger den indre Bue, vare sig for ikke at blive knebet for tæt op af det dør liggende Hus, for i det boer *Rusk*, den bidske Fox-terrier. Han tager sin Beslutning og lader staa til ....

Men Lyn, der jager med Øjnene ligesaa meget som med Næsen, opdager i Tide, at hans lille, brune Forspringer vist har bestemt sig for det indre Sving. Og det er, som Lyn samtidig kommer i Tanker om, at den, der gemmer til Natten, gemmer til Katten — thi pludselig udfolder han et saadant Overmaal af Fart og Energi, at han genskyder Jøsse, ligesom denne er ud for Huset.

Da farer Jøsse ind i Havens tætte Jungle af Hyben, Brombær og Tjørn; fra sine mange Smaature med Bjærgets Hunde har han god Erfaring for, at de ikke ynder Tornenes Prikken i deres Næse og Skind.

Men han veed nu i Øjeblikket ikke mere sine levende Raad, jaget som han er!

Afsted gaar det, tværs gennem Haven og op over den Jord- og Gødningsvold, der tætnes om et lille Drivhus, videre over Drivhusruderne op paa Taget. Lyn efter, og Rusk, der er ude af sig selv over denne Indtrængen paa hans Enemærker, følger med.

Men Glasset kan ikke bære Lyn, han gaar igenem; kun Rusk slipper helt op paa Taget. Da maa Jøsse gøre et Kæmpespring ned i et næstaaende tæt Buskads. Han er jaget vild og veed knap, hvad han gør. Skønt Hoppet er livsfarligt, gaar det godt, Grene og Blade tager ham i Favn, flaaer ham lidt i Læbe og Bryn, men sætter ham ellers pænt hel og holden ned paa Jorden. Men Rusk bliver staaende maalløs oppe paa Tagets Rand og kigger ned .... saa endelig giver han sig til at gå, for dog at bestille noget!

Da kommer Manden til; han ser bare Rusk dèroppe paa Drivhustaget, men hverken Jøsse eller Lyn; han troer, Pokker er farete i Hunden .... de ituslaaede Ruder og al den anden Ødelæggelse faar den ulykkelige Rusk Skyld for. Rusk! Rusk! raaber Manden rasende — og nu faar Staklen, hvad der svarer til hans Navn!

Men Jøsse fortsætter videre ud gennem Hækken og Lyn efter med blødende Skanker. Desværre har Harepiskeren ikke skaaret sig videre .... han springer vildere og rappere end før!

Mosen, Mosen, spiller det hele Tiden i Jøsses Tanker .... Mosen var hans første Indskydelse, hans oprindelige Plan — og hvad han eengang

har sat sig i Hovedet, holder han stædig fast ved: han vil til Mosen . . . . det er jo stadig til den, han er paa Vejl

Og denne Gang staar Heldet ham bi. Vejen ligger aaben, i meterlange Spring skyder han pil-snart ned mod Bækken; men han faar ikke Tid til som ellers at undersøge Vandets Varmegrad med Poterne, han maa straks i Baljen.

Da han er sluppet over, styrter han sig ind mellem Pil og Porse, i Rørs og Kærulds Skjul og hører Lyn følge brasende efter.

Paa een Gang kommer der en svar Rystelse over hans Krop, han aner en Stank værre end Harepiskerens Os . . . der er ingen Tvivl om det, det er hans gamle Tilfælde: han har faaet Ræve-feber!

Rænke sover sin Dagsøvn netop i den Del af Mosen, hvor Jøsse slipper ind, og hvor ingen Tørvearbejdere gør hendes Slummer utryg. Hun er et Øjeblik i Vilderede med, hvad Spektaklet gælder, hun vejrer Hare, synes hun — og nu pludselig ogsaa Hund! Hun maa op og se at hytte sit Skind — thi fra Harepisker changerer Lyn, der er meget troløs af Sind, øjeblikkelig til Rævejæger!

Med slappe Muskler og bankende Puls tager Jøsse Vejret i korte, hurtige Aandedræt. Han er standset under en Pilebusk og trænger svært til et Pust. Alt er stille og fredeligt om ham! Han sidder og kommer til Hægterne, Feberen gaar af Kroppen, og han ser atter Livet i det vanlige rosenrøde Lys: ingen Hund gør ham noget, for ingen Hund kan fange ham, ingen Kat, ingen Væsel, ingen Ræv — nej, heller ingen Ræv, naar han

da først er paa Sokkerne! Det veed han, det troer han, saa overvættes sejrstolt føler han sig i Øjeblikket.

— — —

Lidt senere paa Dagen kommer desværre Rævefeberen igen! Fra sit Skjul under Graapilen mellem Porse og Snerle hører han pludselig en frygtelig Rumsteren i Rørtkningen. Det knaser og braser derinde — og nu og da bringer Vinden ham Bud om Rævestank og Hundedos. Forfølgelsen varer ved, kan han forstaa, Kapløbet, han har været med i, gaar stadig sin Gang fra den ene Ende af Mosen til den anden. Omsider stilner dog Larmen, og han mærker atter sin vante Temperatur i Kroppen.

Men ved den Lejlighed fik hans Haresnuhed ny Impuls! Det begyndte at gaa op for ham, hvad han længe havde haft en Anelse om: at man ikke alene kunde dølge sin Fært ved at kaste sig ind i andres, nej, man kunde ogsaa, naar man var rigtig snu, faa en anden til at tage hele Faren paa sig!

Da det aftnede paa Markerne og Lærkerne en for en kom og puttede sig bort i Stubbene, kendte Jøse paa sig, at Høstdagen var slut — i Nedgangssolens Rødlys gik han ud!

Han hoppede tilbage, hvor han kom fra, til Bjærgets Marker; denne Gang svømmede han dog ikke over Bækken, men lagde Vejen over en af Spangene. Da han naaede op paa Bakkeaaen, hvor han havde siddet i Morges, saa' han en hvid-og rødbroget Hund paa møre Ben halte hjem ad en Markvej.

Lyn havde for engangs Skylds endelig faaet
Tungen løbet tør!

*

*

*

Jøsse var nu en fuldvoksen Hare, med lange
Baghaser og lange Øren og et langt, smukt tre-
kantet Hareansigt ....

Han havde i sig Aarets første Solstraaler og
Aprildagenes friske, rensende Byger. Det vinter-
hvilede Yvers første stærke Vaarmælk var strip-
pet i ham, og de tidligste Foraarsspirer havde
ofret deres saftige Grønt i hans forslugne Mund.
Han var ingen Majkillling, intet Julibarn, ingen
Sildefødning fra sidst i September; af Aarets før-
ste, stærke Brynde var han skabt, Vaarsæden og
Sommerfloraen havde fostret ham op .... han
var de rige Agres lykkelige Ætling.

DEN STØRSTE FJENDE

TÆTTE, klanime Taager svøber sig om Græs-
og Stubmark i den vaade, graa September-
morgen ....

Et Gærde dukker frem, omspundet med Edderkoppespind; det ser ud, som alle Hyldebuskene blomstrede paany med store, graa Skærmbloster!

Gamle Moer Lepidus lister over Kæmpehøjen .... smutter gennem den aabne Stenkiste under den store Overliggersten, hvor alskens Ragelse: Flaskeskaar og gammelt Husgeraad nu kyles ind, og videre langs fuglebærkantede Gærder, fra hvis vaade Buske Taagen drypper. Hun naaer en Grusgrav, hvor Kongelys ved Kongelys med deres sidste gule Lanterner lyser over Spindelvævenes op-rørt bølgende Hav, og hopper saa ind i en Kartoffelager og ned mellem de visne Kartoffeltoppe. En frøsat Mælkebøtte, der staar hende i Vejen, mejer de skarpe Fortænder bort — til Fryd for Planten, hvis vaade Dun, ude af Stand til at flyve, graadigt klæber sig til hendes Pels!

Endelig faar hun gemt sig bort bag et Skelhegn inellem Hyben og Brombær.

Taagen over hendes Hoved bliver tyndere og tyndere; det bliver en høj, solrig Dag!

Til alle Sider har Edderkopperne travlt; de maa

ud og ryste Dugdraaberne af Traadene. Myriader af røde Kødbær vikler sig, som Solen stiger, fri af Bladeskjulets Dunkelhed, de overprikker Tjørnene og gnistrer frem som Rubiner af Indfatning. Stubmarkerne skinner atter hvide, og Sensommerens Tusinder af Blaaklokker, Rølliker og vilde Gulerodsblomster ranker de nattefrostrøgede Stængler og slaar kry og kaalhøgne Blomsterbladene i Vejret. Himlen er saa blaa, som kun Septemberhimlen er det!

Den blaa Himmel .... de røde Bær imod den blaa Himmel .... det gule Bladeskjul, gennemprikket af de røde Bær .... og den tindrende Sol, der kaster sine skraanende Straaler ned langs begge Sider af Tjørnehegnet —: Høstmorgensens Farvebaal!

Alle Fuglene morgenmesser inde i Tornedybets sikre Fæstning, Mutter Lepidus hører Finker, Irisker og Stære og nu og da kuldstærke Spurveflokke falde øredøvende i. Nylig er der gaaet et skærende Hvin fra Strube til Strube, Falken har været der, er kommet i et Sus over Trætoppen og har taget sin Fugl — men snart er den Begivenhed glemt, den har jo været uafvendelig, som Døden altid er det; de, der sidder igen, følger Livets Lov: efter Betuttelsen vender det vante Humør tilbage, og de istemmer en Livets Lovsang!

Solen stiger ... og Luften bliver lunere, det myldrer med Bibrum og fjerne, søvndyssende Kobrøl.

Den gamle Haremoer, der efter et killingerigt Sommerliv atter bereder sig paa at nyde en Vinters Hvile, hygger sig i Sædet af Velvære. Hun har Spjættes Natur, hun *troer* ....

Pludselig vaagner hun op, men for sent: en lille Mand med Bøssen parat, gaar rundt og rundt om hendes Sæde.

Hun holder sig urørlig med Hovedet trukket ind til Kroppen og de lange Øren smukt lagt ned langs Ryggen. Det stride Mundskæg er trukket an, og Haarene ligger glat til Kroppen; der er ikke det Uldhaar, Vinden kan vifte med og derved pludselig forraade hende. Men de gule Øjne løber rundt i Hovedet og følger enhver af *Langsoms* Bevægelser.

Et Jagtselskab fra Bjærget med Degnen i Spidsen har af Niels Vogterdreng faaet at vide, hvor hun i Morges har sat sig. I Frastand har man i nogen Tid stimlet sammen, og de mest blodtørstige blandt Selskabet har gjort Skyderen klar. Nej, stop, siger saa Degnen, der er Jæger .... ingen Snigmord!

Nu skal *Skrædderen* som den ivrigste have Lov at skyde hende ....

— Men ikke i Sædet forstaar sig, tilføjer Degnen .... lad Morten springe først!

Med spændt Opmærksomhed følger Selskabet den brave *Skrædders* Færd paa Jagstien.

Skrædderen har den Tro, at han med sine fromme, troskyldige Mælkeøjne, der aldrig rigtig tør se vist paa sin Mand, kan, som han udtrykker sig, *tryllebinde* en Hare. Han gaar langsomt rundt om Stedet, hvor han veed, Morten skal sidde, og gør efterhaanden Indkredsningen snævrere og snævrere ....

Saa møder hans Blik pludselig gamle Mutter *Lepidus's*! Han ser ind i hendes store, runde, gule Øje, ser hendes skæve, sorte Pupil dirre af Spæn-

ding — og det giver et formelig Sæt i den lille Bøssemand; saa nær, at Øjnene mødes, har han dog endnu aldrig været en Hare!

Det ravgule, dybt alvorlige Hareøje stirrer paa ham; det er, som lodder det Dybden af hans Sjæl. Det taler hverken om Frygt eller Bæven, det tindrer og funkler blot af Vilje til at klare sig.

Et Brus af Spænding gaar gennem den skydegale Skrædders Sind, hans Nerver dirrer, hans Knæ ryster — er der nogen, der har Hjærteklababbelse, saa er det *ham*!

Det er den første Harejagtsdag og Skrædderen om mulig derfor ualmindelig graadig og hidsig. Den gamle Haremoer veed jo ikke noget om, at Freden mellem hende og de Langsomme er forbi, og det er maaske netop Grunden til, at hun er den mest overlegne og sjælsstærke. Hun mægter i hvert Fald at udnytte det psykologiske Moment.

Hun trykker fremdeles, og hendes Øjne skiftes til med et fast og sejrssikkert Blik lysende ud af de sorte Pupiller at fæstne sig i Modpartens.

Skrædderen mærker Skydefeberen stige .... Hjærtet sidder ham næsten i Halsen, og han tør næppe ordentlig drage sit Vejr, mens han bestandig trasker rundt om den gule Plet, som Solen saa pludselig har afsløret for ham i Græsset. Han tør ikke udløse Situationen ved at give Haren et Spark .... han er tryllebundet!

Det hele varer kun Sekunder, der synes Skrædderen lange som en Evighed; men endelig kommer det kritiske Øjeblik, hvor hans Nerver ikke længer er i Stand til at modtage yderligere Spænding. De overvældes og slappes, og Blikket fra

hans mælkede Øjne giver det lynsnart tilkende for den gamle, erfarne Hunhare.

Da springer hun . . . der er ingen Tvivl længer! Hun gør Stjærneskuddet dets Pludselighed efter.

Det flimrer for den skydegale Skrædders Syn; han ser som en Række Harer jage gennem Græsset! Men nu, da Situationen er i rivende Udvikling, kan han ikke følge med.

Hans første Skud gaar da ogsaa som en Staalstang i Jorden mindst en Alen fra Haren; men det forøger blot Befippelsen hos den ivrige Skytte; han skynder sig endnu mere — og skyder saa igen forbi, inden den gamle Mutter endnu er naaet tyve Meter ud!

— — —

Det var Fru Lepidus's Held — det største hun endnu havde haft i Aar — at hun paa denne virkningsfulde, højst lærerige Maade blev averteret om Jagtsæsonens Begyndelse.

I Løbet af Sommeren, hvor aldrig noget Menneske havde gjort hende Fortræd, var hun blevet saa tam og saa tillidsfuld; af alle hendes mange Fjender var de Langsomme jo ikke de farligste. Nu, da Jagttiden var inde, indtraadte der en Forandring.

Og som det gik hende, gik det de mange ældre af hendes Slægt — og da ogsaa de unge lykkelig havde overstaaet de første kritiske Uger, var de næsten lige saa kloge som de gamle . . . alle fik de efterhaanden Forstaaelsen af, at naar ikke Mennesket var i Følge med Hest eller Ko, med Plov eller Tromle, skulde man vare sig for det!

Den, der til at begynde med, tog mindst ved Lære, var Jøsse! Ræv, Hund, Kat og Væsel, ja,

mange flere vidste han, han skulde hytte sig for; men Langsom, *Langsom* — Væsenet uden Fart i sine Ben — — var virkelig ogsaa *han* hans Fjende?

Nu gik der næsten ikke en Uge, uden han hørte en Bøsses Knald, og der var Tider, hvor han daglig svævede i Livsfare.

Bag Roerne paa Havrestubben sad Jøse i en Sænkning, hvor de store, rustplettede Følfodblade stod tættest. Spildkærnerne efter Høsten sendte deres grønne Spireskov op om ham. Han sad i Læ og godt gemt.

Stærene jog i store Flokke til og fra. Som en tyk Røg slog de pludselig op af Roerne, hvirvlede rundt, bændlede ud og stod som Fog hen over Jorden. De kvidrede og sang. Langs Udkanten af Flokken og efter den som et Kølvand boltrede sig de smaa Svaler; de havde nu Stærene behov for at faa, hvad der tilkom dem af Myg og Fluor. Saasnart Stæreflokken kastede sig og begyndte at orme paa Jorden, holdt Svalerne sig svævende tæt ovenover Stedet. De tog de Insekter, Stærene jagede op.

Saa myldrer Girik med Kone og atten Kyllinger pludselig ind om Jøse. De kommer alt det, Benene kan bære . . . . gør sig saa smaa, trækker Halsen ind, synker ned i Hæl og Knæ og glider lydløst videre frem om ham.

Nu skratter det i Stubbene, han hører Poteklask og raske Hop, han skiller Ørene endnu mere ned langs Halsen og skyder Lænden op. Koget fra Hønsemylderet stilner i samme Nu, alle

kaster sig paa Maven og ligger urørligt og skæver i Lydens Retning.

Støjen er hørt op; de snare Poter er standset i et Sæt! En valmuerød Jagthund, der længe har været paa Foden af de løbende Høns, har nu endelig fundet dem; den staar der et Par Spring fra dem med løftet Hoved og Svans: dér ligger de, viser den ved sin Stilling Jægerne .... de ligger dér, hvor de rustrede Følfodblade flokker sig tættest og de grønne Spireskove myldrer op!

Girik ligger forrest, men midt i Flokken og nærmest Jøsse trykker hans lille Høne sig. Hun vover at løfte Hovedet og kigge: jo, det er Fjed og Trin og Skratten af Stemmer, der lyder .... de Langsomme er i Marken!

De kommer rask frem og lige ned paa dem, de omringer dem og nu — nu vil Girik ikke dvæle længer, han giver Signalet „Op“, saa kagler og skriger det om Jøsse, Vinger bruser, Luften rasler, ogsaa han farer op og frelser Kroppen, mens Jægerne skyder tre af Giriks Kyllinger.

— — —
Al den Rumsteren begyndte at virke paa Jøssel Agerhønsenes frygtsomme Adfærd, Bøssernes Knald og Giriks høje, ængstende Skrigen gav ham Holdepunkter for ganske sikre Fornemmelser. Livet var blevet vanskeligere at leve, siden Markerne var blevet nøgne og bare.

Han maatte være mere forsigtig og mere let paa Taa — den samme gamle Lektie!

I de skytunge, blæstrige Oktoberdage trak Kragerne; fra det aarle Gry og indtil helt op paa For-

middagen hørte han dem halse af. Han dukkede sig under Roebblade for denne rejsende Pøbel, der enkeltvis eller i spredte Smaaflokke med Rastløshedens Fart drog fra Nordøst til Sydvest. Hen ved Eftermiddagstide begyndte Trækket igen, og da saa' han dem ofte gaa himmelhøjt oppe; de sagde ingenting, bare slog med Vingerne lange, jævne Slag. Det var dagtrætte Fugle, som havde rejst langt og endnu havde langt igen.

Mellem Trækkragerens Vræl lød snart ogsaa Vildgæssenes korte, skrattende Gæk, og den graa Kile, spids som Rævens Fjæs, gik lukt gennem Skyerne ....

Store, gyngende Vibeflokke hang glimtende i Horisonten; en og anden Gang kom en Sværm ham nær, og naar den dalede, spredte den sig til alle Sider om ham, og hver Fugl tumlede med Kast og Sving og under Vingebulder og Svingfjerfløjt ned i et halsbrækkende Styrt.

Men de før saa glade Lærker havde nu kun Lyst til et enkelt, sølle Tvit, og som Dagene gik, tyndede det blandt dem. Ogsaa de rejste. Hver Aften, naar Daglarmen løb bort ind i Bjærget, faldt Stærerne i Fløjt og Sang i de enlige Markpoppers Top — og da saa' han nye Skjul af Roer og Kartofler revet op.

Gærdet var ingen Blomsterryg længer; det var lutter visne Straa og nøgne, affræede Stængler. Kun Girik, den Frøkloge, kendte den røde Knopurt og gule Regnfang igen mellem alle de graa Rester.

Jesse fik tyk Uld og skiftede Farve efter alt det graa, han saa'.

Men Fred havde han ikke meget af! Søg og

Hellig gik den vilde Jagt. Vildtet var jo Agrenes levende Ukrudt; man kunde gøre nok saa tomt Bord det ene Aar, der kom dog altid noget igen det næste. Der laa jo Godset ovre paa den anden Side Aaen, hvor man holdt Raavildt som Tamkvæg og Fasaner som Høns; dèrfra sendte Tilføldet nok lidt frisk Forsyning.

Og Vogtetiden var inde, Kvæg og Faar turede om overalt, og Bjærgets Hunde muntrede sig fra den ene Ende af Sognet til den anden! Det kom nu Jøsse rigtig tilpas, at han i Sommerens Løb havde gjort sig Umage med at studere sine Hunde og nøje kendte hver enkelts Natur og hele Maade at være paa.

Jøsse sover rart i Kæret; men bag Bakkerne oppe i Roerne bruger Girik al sin Puttehanekunst for at føre Kone og Kyllinger fra Skjul til Skjul.

Et Par Hunde har faaet Fært af dem, og nu kiler Girik afsted med hele Flokken op langs en Roerække. Han smutter under Bladehvælv over i en ny og finder, hvor Roerne staar tyndest og mest aabne . . . . dèr løber jo de mange lysegule Ben mere let og frit!

Hen langs en laadden Grøft fører han dem, ind i en Agerren og ned over en Brakmark, videre langs Bunden af et dybt Hjulspor, tværs over en Markvej — og nu tager de nede i en Sænkning til Vingerne, flyver saa et langt Stykke gennem Luft, til de slaar sig ned i Startuerne om Kæret. De gemmer sig, saa ikke en Falk kan se dem og ligger i Ro i lang Tid.

Men Hundene finder dem og staar. Og Jægerne kommer til . . . .

Girik med de største og stærkeste sniger sig bort til den ene Side, hans Kone med de mindre og svagere søger at redde sig til den anden. Saa springer en Hund midt ud i Kæret og kører dem op for de graadige Bøsser.

Trøsterigt sang Blæsten for dem i det stive Stargræs . . . . den frie Blæst, paa den kunde de stole! Den har forsikret dem, at den har let ved at bære dem i Dag . . . . se, hvor den bar Skyerne, der jog over Himlen! Brændte Jorden under dem — nuvel, blot et Sæt til Vejrs og bred Vingerne, et Par raske Tag, mens den rødbrune Halevifte spilede! Har den ikke frelst dem før: for Kat, for Ræv . . . . nu op da i Blæsten! kalder gamle Girik.

Let og vævert . . . . yndefuldt vikler de sig fri af Tuernes Bladdynger med en fast Tiltro til deres Flyveevne. Som store, spraglede Kærblomster springer de paa eengang ud af Rørenes Skjul.

Saa drøner Bøsserne, saa pisker Haglene og ribber snart een, snart en anden for Fjer — og med dem, der bliver ramt og falder, foregaar der i samme Nu en Forvandling: de bliver til Klumper dèroppe i Luften, til smaa Klumper dumdristig Jord, der har vovet sig til Vejrs og som nu med voksende Hastighed ryger tilbage ned i Skidtet.

Og graadige Hundeflabe griber om Klumperne — og en, der er særlig graadig, løber ud mellem Rørene og æder sin Part af Byttet.

— Snapper, din Lømmel! truer Jægeren ad Hunden, en stor, bidsk Korthaar . . . .

Men *Snapper*, der har staaet i Lænke hele den

fagre Sommertid og ikke faaet en eneste Hare-
killing eller Mus, høster nu *sin* Del af Aarets vilde
Afgroede.

Jægerne deler sig. De med Hundene gaar i For-
vejen for igen at faa fat i Hønsene, som er truk-
ket bort i Retning af Lergravene, mens en enkelt,
en ivrig Søn af Diana, først vil trampe Pynten og
Kreaturfoldenes Afgræsninger af.

Men paa Vejen derud flyver en af Giriks Kyl-
linger, der har skilt sig ud fra Flokken og ligger
i en lille Rørholm, op; Jægeren vingeskyder den,
maa efter den og rumsterer som en Tosse om
efter Fuglen. Saaledes naaer han ud til Stedet,
hvor Jøsse sidder, og kommer til at sparke til
hans Græstot — saa springer Jøssel!

Jøsse er ikke nogen „Præstehare“, men dog en
rigtig pæn lille „Frokosthare“, ser Jægeren — og
han holder et Skud til ham.

Klik, klik! lyder det saa spagfærdigt i Stedet
for de drønende Knald.

Medens Manden rumsterede om efter Giriks
vingeskudte Kylling, har han glemt at lukke sin
Bøsse; der er røget fint Sand fra et veltørret
Muldskud ind i dens Mekanisme, og Sandskor-
nene har hindret Slagsstifterne i at tænde de dø-
dende Patroner.

— Nu skulde da osse .... bander Jægersman-
den ærgerlig; men trøster sig straks:

— Aah, det var jo bare en *lille* Morten!

* * *

Om Natten jagede Ræven paa Markerne, og Væ-
sel og Kat laa paa Lur i de laadne Grøfter — —

Om Dagen traskede Jægeren rundt, og hans Hunde søgte, mens Falk og Høg fra deres op-højede Stade kiggede stakkels Jøsse ud. Han var forfulgt som ingen; alle vilde eje ham, alle vilde sæde ham — ubegribeligt, at den lille Fyr dog var till

HELE BJÆRGETS MEUTE

I den mørke, graanende Dagning gaar Jøsse fremad udelukkende paa Hørelsen ....

En klam Fugt blæser ned over Jorden; selv Grønsværet paa de afgnavede Græsmarker er eet sløret Graat.

Himlen er skyfri, men graa. Lærken, der letter af sin Tot for Jøsse, kan næppe skimtes; han ser et Glimt af dens lyse Bug og hører nogle Tvit — Resten af Fuglen, dens brune Krop og brune Vinger, er borte i det graa. Nu letter Agerhønsene, de er lige for hans Næse og skingrer ham deres Vingeskrald i Øret — men ogsaa de bliver borte i det graa, graa.

Skarpe, hæse Skrig lyder over Hovedet paa ham! Frem af den graa Luft kommer fire Krager og lader sig dumpe ned paa Jorden. De sidder et Øjeblik ubevægelige med rakt Hals og stift Næb, saa begynder de at vraltte om med store, grove Bevægelser. De er nu ufarlige, Jøsse er for stor!

Dagen løfter sig — og det graa bliver mere gennemsigtigt og blankt! Maanen blegner og skyder sig sammen — saa forsvinder den som i et Futteral ind i Himlen.

Jøsse har været hele Revieret rundt og med Sorg erkendt, at nu vendte de Langsomme atter

op og ned paa et af hans Spisekamre . . . . Kornet tog de fra ham, da det stod fyldt med Aks, og nu pløjede de Rødderne i Vejret paa Stubbene!

Nu sidder han paa Bakkehældet halvvejs oppe, hvor der er Læ, og ser den røde Sol — som en stor Kæmpefrugt, Blæsten ryster fri af sine Dugdynger — langsomt dukke frem af den tykke, graa Luft. Han skutter sig og luner sig ved Straallerne — saa skiller han filosofisk de sænkede Øren ad:

Faar han mon Dagro i Dag?

Sidst i Oktober — naar alle Harerne var blevet store — afholdt Sognet Fællesjagt.

Paa den mødte hele Bjærget op: Gaardmænd og Husmænd, Skrædder, Smed og Maler, alt, hvad der kunde bære en Bøsse!

Men det Pår Mennesker var ikke nok, derfor havde ogsaa enhver af Sognets Beboere Lov at invitere en Gæst.

Det var som Regel Jægere fra den nærliggende Købstad.

En kom med sin Grønthandler, en anden med sin Melmand! Havde man en Læge, der var Jæger, var han naturligvis selvskreven — ligesom Prokuratoren, Dyrlægen og Kreaturkommissionæren! Der blev altid god Tid i Forvejen sendt Postkort ud, saa man kunde tage sine Forholdsregler.

Dagen oprandt — og en rød Sol paa en blank Himmel lovede det skønneste Vejr!

Længe før det fastsatte Klokkeslet begyndte Skytterne at møde frem, til Fods, til Vogns, pr.

Bil og Cykel. Lyns Herre, der trak rundt med Bæstet i en Seglgarnssnor, tog i Egenskab af Formand for Jagtforeningen imod og bød Velkommen.

En anselig Skare Jægere var snart samlet. Hunde skortede det mere paa; man maatte nøjes med Bjærgets „Meute“, der da ogsaa var saa godt som fuldtallig.

Kasper promenerede i sit høblege Skind om mellem Kora, Tramp og Fille; han havde dog en Smule Forstaaelse af, hvad der skulde foregaa, og var derfor ikke fri for at føle sig. De andre Hunde tog det hele mere som Sprøjteprøvedag og benyttede Lejligheden til at gaa rundt og afgøre mindre Mellemværender.

Nej, saa maatte man lade Skytterne, at de i betydelig højere Grad viste sig indforstaaet med, hvad Dagen skulde bringe. Enhver lod sig da ogsaa se i sin ejendommelige, fulde Krigsmaling:

Tramps Herre, en yngre Gaardejer, optraadte i Ridestøvler og Stortrøje. Han havde et bredt, velspækket Patronbælte som en Gjord om Maven og bar over Skulderen et gammelt Arvestykke: et mørkskæftet, blankløbet, tungt Gevær.

Kaspers Herre eller rettere Fører — for Kasper var Gaardhund hos en Enke — gjorde en knap saa drabelig Figur. Han var i Sixpence og Forvalterfrakke og havde Buksebenene, der var bundet fast om Skinnebenene med Seglgarn, stukket ned i et Par kortskaftede, yderst rummelige Træskostøvler, der slubrede højlydt. Han gik i eet Væk og kiggede og pustede gennem sin Godtkøbs-skyder, der var saa medtaget af Rust, at han maatte bruge Knæet, naar den skulde lukkes.

Begge disse Herrer havde Jagttaske; men den lille Husmand ude fra Mosen — Lyns Opdrætter og Dressør — der mødte i blaat Arbejdstøj, havde forsynet sig med en Sæk; den hang løst over hans Skulder — og i den skulde *han* have Harene!

Alle Jægerne fra Købstaden var naturligvis tip-topklædt. Kun Kreaturkommissionæren kom i stiv Hat og lang, brun Regnfrakke; han havde bare Bøssen, satte iøvrigt sin Lid til Lommerne. Men Skrædderen præsenterede sig med en Rygsæk, som han havde arvet efter en Storjæger og hvori der kunde være en hel Raabuk, og saa pakkede han en flunkende ny Bøsse ud, som vakte alles Beundring, den var treløbet og haneløs:

— Den „slar“ vel godt, spurgte den jagtgale fra Stormose . . . . den ka' vel „sla“ en Hare som herfra og hen til Pløjejorden?

Endnu var der Koras og Filles Ejer, gamle Fader Tyrbag, der for sit eget Vedkommende nærmest var med for et Syns Skyld; han kaldte al Jagt Dagdriveri og havde i Stedet for en Bøsse en solid Knortekæp i Haanden. Med den vilde han slaa Mikkell for Panden, om der tilfældigvis skulde komme en Hønsetyv for. Han havde længe truet med helt at knibe ud; men da det udtrykkelig blev sagt ham, at Filles Støverduelighed i høj Grad var betinget af, at netop han, hendes Herre, var med, havde han ikke nænnet at gøre Alvor af sin Trudsel.

Men ingen tiltrak sig dog i den Grad Opmærksomheden som Snappers Ejermænd. Ikke fordi han var aparte klædt eller særlig ny paa Egnen; men udelukkende fordi han mødte frem med Snapper.

I Dagens særlige Anledning kom Hunden nemlig med Mundkurv paa, hvad der dog ikke syntes at anfægte Fyren. Henrykt over for en Dag at være sluppet fri af Hundehuset foer den om, trækkende sin Herre efter sig i sin svære Lænke. Lænken sad ganske vist paa *den*; men Manden holdt jo i Enden — og han maatte derfor finde sig i at blive slæbt med, hvorhen saa Snapper vilde.

Meuten blev sluppet, og Skytterne begyndte at gaa frem over Sognets Marker i en lang, tæt Kæde.

Der sad i Roerne et lille sølle Bæst, jubelglad, ja, lykkedrukken ved Livet. Af Kværnens Naade havde han snildelig fægtet sig gennem Sommeren og heldigt bjærget Lemmer og Liv. Og nu kom de, Kværnens selvbestaltede Møllersvende hør paa Jorden, med lange Ildrør og Hunde i Flok og Følge.

De var ude at more sig, disse hæderlige, skikkelige Folk, som nu pludselig i Dag havde faaet fat i en Bøsse; alle følte de sig kaldede, alle var de *Jægere*, alle smed de til Kinden og spruttede løs paa hver lille Agerhøne og Hare, der kom op.

Fremad gik det i sammenpakket Skyttekæde ned gennem Roerne. En Agerkylling, som fløj op, faldt for første Skud fem Meter fra nærmeste Skytte; men inden den havde naaet Jorden, buldrede endnu fem andre Skytter løs paa den. Der var ivrige Hjælpere og Krudt nok!

Fra Roerne kom man ud paa en meget grønrig Stubmark, hvorhen Jøsse i Tide havde red-det sig. Han sad i de Rester af en Agerren, der nu saa sent paa Aaret var levnet, dukket ned mel-

lem sentblomstrende, duftløse Kamiller og lange, krybende Brombærranker.

De styrede lige paa ham, og Hundene havde travlt .... den lille næsvisse Fille, hvis Ilterhed han kendte saa godt, krydsede under Jag efter en Lærke lige over Stedet, hvor han sad.

Det gav et Sæt i Jøsse, — og aldrig saa snart var Hunden forbi, før han skød frem med en saadan Pludselighed, at han fik sit vante For-spring, inden Opsangen bag ham begyndte.

Men Spjætte, der sad bag Grøftekanten ikke langt derfra .... hun holdt, og det blev hendes Bane! For Fjenderne var mange og gik tæt sammen.

Hun klemte sig til Græsset og stolede med en rørende Inderlighed paa Jorden, som hun en Gang skulde betro sine Killinger. Og Jorden dækkede hende — og dækkede hende saa godt, at Jægerne var klods paa hendes Tot, før en Dreng raabte:

— Der sidder en Haare!

Om hun nu var sprunget med det samme, havde hun haft en Chance; men hun „troede“ stadig, og endnu havde jo heller aldrig Værneligheden forraadt hende!

Skrædderen, der kendte Maaden at gaa til en trykkende Hare paa, tyssede paa Drengen og sagde, han ikke maatte stoppe op, men bare skulde blive ved at gaa — mens Manden selv begyndte at omkredse Spjætte. Han gjorde hurtig Ringene mindre og mindre, lagde saa Bøssen til Kinden og stoppede og skød i samme Nu.

— Se, saadan skyder vi Hare i Dag! raabte han triumferende over til Degnen og holdt Spjætte op

i det ene Bagløb. Spjætte var stendød; for ikke at ødelægge Stegen havde Skrædderen skudt hende i Hovedet.

Degnen kom til:

— Du maa skamme dig, sagde han .... du har myrdet Morten i Sengen!

Naa, det Udbrud af Jægermisundelse var Skrædderen ligegyldigt:

— Morten smager vel lige godt for det!

Imens sprang Jøsse med hele Landsbymeuten efter sig ....

Lyn, den eneste af Hundene, der endnu ikke var sluppet løs, sprængte Snoren, da han fik Øje paa den lille Kapløbers brune Krop, han satte i de lange Buespring med Halen piskende om Hasser og Flanker. Han var jo stum i Jaget, men havde det, de andre manglede: Næse og Temperament!

Hvad ellers Hundeglam angik, skulde der ikke komme til at mangle noget, for Jøsse synede paa den nøgne Stubmark, saa hvert et Hundeeje fik som et Stik i Synet!

Kasper hilste ham først; han jog med dybe, tunge Glam, der ligesom i Stykkevis blev slæbt op langt nede fra Halsen og paa een Gang slynget ud af Struben med stor Kraft; et Øjeblik efter stemte Fille op, højt og lidenskabeligt klang den lille arrige Køters iltre Hvin — og nu faldt Resten af Bjærgets Meute i med et stort, disharmonisk lydende, blandet Kor.

Hver Hund havde Jøsses Uldto og vippende Hale i Øjet og holdt ved efter ham med en Ihærdighed, der ikke stod tilbage for Skytteskarens. Hvad han var for en Tingest, havde kun Lyn,

der med sin valmueflammende Pels laa forrest i Feltet, samt Kasper og Snapper, der fulgte Harepiskeren nærmest i Hælene, en Smule Begreb om; alle de andre antog ham for en Rotte, Muldvarp, Hønsetyv eller Kaalrøver, alt eftersom deres medfødte Vogteregenskaber eller Forfølgelsesvanvid var opelsket og udviklet i den ene eller anden Retning.

Fra det Øjeblik, Jøsse følte sig overbevist om, at han maatte op af Sengen, havde han sin Flugtplan i Orden. Han vilde enten gaa op mod Gærdet eller ned mod Grøften; det kom an paa Hundene — for han sprang altid i modsat Retning af, hvor de var. Derefter vilde han tage fat paa at runde Bjærget i en mægtig Volte til den ene eller anden Side.

Bare det maatte blive Grøften, — for han sprang helst i Volter, der gik avet om!

Jo, det bliver Grøftevejen, han maa vælge, og videre ad Slugten til Vænget. Saa tværs over det og op til Pilehegnet, ved hvis nederste Ende, langt ude, der er en ny Roemark, hvori han kan hytte sig en Tid og puste ud. Let og elastisk tager hans Poter Jorden; han flyver afsted . . . .

Da han naaer i Skjul bag Pilehegnet, bruger han sin første Finte. Den er plump og ligetil, veed han; han gør en skarp Drejning og fortsætter saa, i Stedet for at løbe lige ud, ned langs Hegnet. Han opnaaer herved straks at slippe sine Forfølgere af Syne, hvad der bevirker, at Tramp og de andre, der jager med Øjnene, hurtig svinger ud og giver op. Men desto ivrigere følger de, der jager med Næsen!

Lyn er forrest; men tæt i Haserne paa ham

kommer Kasper, Fille og Snapper. Snapper har forlængst smøget Mundkurven af sig; den var lavet til hans Forgænger i Bindehundebestillingen: en Bulldog med Kæmpehoved .... Snapper har ingensinde følt sig saa fri som nu!

Det gaar afsted med Fraaden om Mundvigene og med svingende Haler hen langs Hegnet. Næserne er i Jorden og snuser til sig af dens Fært...

Jøsse har ikke Spor af Hjærteklabbelse endnu! Han mærker jo nok bag sig nogle flere Glam, end han er vant til; men han kender jo da Hundene.

I fuld Fart kommer han nu fra Hegnet frem over Bakken. Paa den anden Side ligger Roestykket med det nye, rige Skjul. Han vælger en Række, hvor Roerne ikke staar videre tæt, saa har Poterne frit Løb, og Bladenes Skratten hindrer ham ikke i at høre.

Midt i Rækken træffer han paa Girik og Girikke, der med elleve Kyllinger om sig ligger og bader sig i det varme, soltørre Sand. De har det saa fredeligt og rart; for et Øjeblik lader ogsaa Jøsse Hvilen falde paa sig. Fra Spring veksler han over i Hop; saa sætter han sig. Hans Flanker gaar, hans Næsefløje arbejder. Med smaa forskrækkede Hvin farer Agerhønsene fra hinanden, men putter sig saa atter sammen. De skraber Jorden til Smuld under sig, lægger sig sidelængs og basker sig.

Lyn, der allerede er langt foran de andre Hunde, kommer over dem som en Kastevind, de ryger op og splittes; men saa giver Girik Samlingssignal og trækker sin lange Hale af Kyllinger efter sig. Lyn gaar i vild Karrière et Stykke efter Hønsene.

Jesse havde regnet rigtig, da han slog sig til Ro hos dem.

Men længe varer det ikke, saa har han Lyn tilbage igen, og Hunden giver sig nu til at gennemrode Roerne. Snart naaer ogsaa Kasper, Fille og Snapper frem — og for anden Gang maa lille Jesse op.

Han smutter ud af den ene Ende, som de halssende Sporhunde gør deres første Spring i den anden. Det korte Hvil, som Mester Girik skaffede ham, har rigtig kvikket ham op: paa det frie Felt kaster han sig i jublende Livsmod højt op i Luf-ten, ja, flotter sig endog med en Række kaade, overgivne Krumspring langt ud til Siden! Det vilde Hundekor lægger han atter hurtig bag sig; kun nu og da, naar han giver sig lidt for god Tid til at „lave Mand“ eller knytte en ordentlig Hareknude paa sit Spor, hører han Hurtigløberens anstrængte Aandepust og snare Poteklask; den Hund maa han ved første Lejlighed se at slippe af med!

Ad sin sædvanlige Flugtrute runder Jesse Bjærg-
get. Ruten er nærmest en Cirkel, men en vid og meget ujævn Cirkel, draget om Keglen som Cen-
trum; i Omkreds er den op imod et Par Mil. At slippe med at runde Bjærg-
get bare een Gang, be-
tragtes af Jesse som en Magstur! Lergravene, Kæret, Kæmpehøjen og Mosen er nogle af Kilo-
meterstenene rundt om paa Ruten, der forøvrigt ligesom andre Ruter har sine Krog- og Krinkel-
veje, sine Smuthuller og Hvilesteder.

Lyn vinder imidlertid ind paa Jesse. Her paa aaben Mark, hvor Skjulet kun er Bakkerne, der med vid Afstand bølg-
er over i hinanden, kan

Jesse ikke rigtig faa sig trollet bort. Harepiskeren har for let ved Spillet, fordi han næsten i eet Væk har Jesses brune Krop for Øje og af den Grund kan skyde mangan en god Genvej.

De er nu Bjærget godt og vel halvvejs rundt og har forlængst passeret Kæret og Lergravene, snart gaar det nedover mod Mosen — da pludselig faar Jesse en Idé: den gamle Ramler med Lureørene, der saa tit er faret paa ham, naar de tilfældig er mødtes, sidder jo paa Pløjemarken paa den anden Side Mergelhullet. Hér saa' Jesse ham i Morges rede Seng! Den Gamle er pirrelig og taaler ingen i sin Nærhed; bare man sætter Poterne indenfor paa hans Mark, plejer han at springe op. Jesse vil vove det! Allerede eengang før havde han bragt den gamle Lurer i Fedtefadet; den Gang morede det ham, nu er han desværre nødt dertil.

Fader Lepidus sidder bag en stejl, udhængende Pløjekam i en lille Dal, hvis Dyb hans store Bagkrop helt fylder ud. Han sidder med Næsen mod Vinden; saa glatter Blæsten i eet Væk hans Pels og blæser ikke Varmen mellem Haarene bort. Den gamle Snukarl sover trygt; men han skelner alle Lyde!

For et Øjeblik siden var det Kaspers Glam og Snappers Gluf, det var galt med! Han fandt det underligt, at Snapper var løs, men slog det hen . . . . Hundene var jo langt borte!

Nu er det galt igen! Og denne Gang bliver han *rusket* vaagen: han hører Potesmutteren . . . . Potesmutteren af en Hare — jo, han kender den Lyd fra sine mange Elskovsture! Men straks efter

Smuttene følger haarde Klask . . . . og han letter sig en Smule:

— Naa, det er *ham*, Bjærgets langbenede Strøjer! Pas saa paa ham da og hold Øje med ham . . . aah, han er let at pudse . . . .

Strøjferen farer ind over Pløjemarken med Jøsse foran sig — saa springer Lepidus, han har allerede mod Sædvane ventet længe nok! Han er saa uheldig at dukke op lige bag Jøsse — og stor er han jo. Lyn changerer — og tager *ham*!

Den vilde Jagt gaar videre over Marken, ad Hulvejen, Mosen og den fjerne Aadal til . . . mens Jøsse, tilfreds med, at hans List er lykkedes, skyndsomst putter sig ned i Fader Lepidus's varme Seng, hvor han med slappe Muskler og bankende Puls sidder og samler Kræfter til en ny Kraftudfoldelse.

Den hujende og knaldende Skyttekæde er langt borte; men Grosset af Bjærgets benede Meute lader ikke vente længe paa sig! Tydeligere og tydeligere hører Jøsse Kaspers Stormgøen, mens han overvejer med sine Poter, om han tør løbe Risikoen at blive siddende. Der er imidlertid noget ved Spektakelkoret, der lægger særlig Beslag paa hans Opmærksomhed: han savner en Tone, forekommer det ham, det er den høje, hvinende Diskant — er han maaske heldig kommet af med endnu en „Os“, har han tabt Fille?

Ja, Fille har ikke kunnet modstaa det færtfyldte Roestykke, hvori Jøsse har vimset om; den fiffige lille Køter mener desuden, der maa være noget fordægtigt ved det hele — saa rivende en Fart har endnu aldrig nogen Muldvarp støvet om i! Hun er derfor resolut brudt ud.

Lidt for længe dvæler Jøsse i sin Gamles Jord-seng — og da han endelig farer ud, er han lige foran Flaben af de halsende Sporhunde ....

I et Sus gaar de over Pløjemarken og i et Sæt over Gærdet — inde paa Græsjorden træffer de saa paa Gammelfaarene med Lam.

Jøsse hen mellem Faarene, der ængstelig giver sig til at bræge op og vippe forfjamsket med de tykke Uldhaler.

Snapper er vild og ophidset. Jøsse, der klemmer Ørene langs Ryggen forsvinder foran ham i Græsset med et Par Lam i sit Kølvand ....

Snappers Tænder tapløber af Vand; noget maa han fange, noget maa han bidel! Han lugter tydelig Hare, hvor det bageste Lam sætter sin venstre Klov; han naaer Kloven, han faar Uldhalens Kildren om Næsen, han aabner Flaben og fatter i et Haps om Lammets ene Bagben — og nu tumler de omkuld paa Kanten af et Vandhul.

Det er en ordentlig Hare, Snapper denne Gang har faaet fat paa! Agerhøns, som han skal appor-tere, glider som Kagesmuler gennem hans Svælg; i Dag vil han Pine Død have sig en Hare! De ruller ned ad Skraaningen og ud i Vandet — og her gør Snapper, hvad han i sin ophidsede Sindstil-stand forstaar ved sin Pligt!

Han er endnu i fuld Nydelse, da en sveddrypende Jæger, fløjtende og skældende, langt om længe naaer frem til ham:

— Snapper, skriger Manden ... *Snapper*, pla-ger Fanden dig, Hund!

Men Snapper ser paa ham med et foragteligt Blik; han fatter ikke, at noget Menneske kan

være uden Forstaaelse af en stakkels løssluppen
Lænkehunds ustyrlige Glubskhed!

Paany har Jøsses Snuhed fejret en lille Triumf og heldigt skaffet ham af med endnu en Forfølger. Han havde aldrig set Snapper, bare hørt ham i de ensomme Nætter; men han havde efter Røsten bedømt ham rigtig: han var glubsk og ustyrlig!

Men *frelst* er Jøsse ikke; Kasper holder ved ham — og Kasper er saa vant til baade Køer og Lam, at den Slags ikke forstyrrer hans Jagt det mindste. At bide Faar i Stedet for Harer kan aldrig falde *ham* ind . . . . han fortsætter med god Samvittighed efter Jøsse: *den* Kanalje er han sikker paa, han maa æde.

Jøsse er halvgaaende nu. Det Overskud af Kraft, hvormed han ellers lettelig har klaret sig et stort Forspring til, hver Gang Kasper har været efter ham, er ved at være forbrugt; han magter ikke at komme tilstrækkelig forud for Hunden til at faa lavet en af sine uløselige Knuder. Hans før saa rappe, beherskede Galop er ganske vist gaaet over til Karrière, men han løber nu paa Grænsen af det vilde.

Paa anden Omgang Bjærget rundt hører han fjerne Skraal og Skud — og sætter sig et Øjeblik paa Halen for at udspejle Vejen. Foran sig hører han Tramps dybe, klukkende Gøen — og bag sig Kaspers nu snart hæse Glam; han maa ud af sin Kurs, han maa gøre en Volte ud til Siden . . . nu gælder det Livet, Poter!

Saa løber han paa et Skel — et Skel, han ken-

der bedre end noget andet! Skellet fører til Menneskerønnen og til de frelsende Slaaenbuske — ak, nu han nærmer sig Stedet, husker han det først: Buskene er jo bortel Han maa gennem Nældeskoven, der staar saa tynd og forfrossen, og ind under de uhyre Dansesten. Væselen har ikke mere Bo hér i Bunken, veed han; med de voksne Unger turer den nu hele Sognet rundt; han har truffet den baade i Mosen og i Lergraven, mellem Murrester paa Kirkegaarden og udenfor Jættestuen i den store Kæmpehøj — han kan være tryg, han har hele den langkorridorede Lejlighed for sig selv.

Gennem en af de mange gabende Revner smutter han ind og fjæler sig saa dybt, at Lyset næppe magter at følge ham længer. Hér sidder han og hører Hjærtet hamre mod en kold Sten, der paa en egen, iørefaldende Vis giver Tiktakket dumpt og dundrende igen.

Kasper naaer frem og giver sig til at løbe rundt om Stenbunken; men da han ikke kan finde nogen Udfod, er han sikker paa, at Kanaljen maa være dérinde. Saa giver han sig til at hyle og halse og glamme frygtelig op ....

Skyttekæden ruller videre over Markerne derude ....

Høns og Harer falder! Girik mister atter nogle Stykker af sine Kyllinger, og Familien Lepidus baade unge og gamle af sin talrige Slægt. Om-sider naaer man Roerne, hvor Fille med endnu flere Krøller end sædvanlig paa sin Posthorns-

hale driver en meget underholdende, men lidet indbringende Jagt for sig selv.

— Næ, se hør er Fille, hør er Fille! lyder det glade Raab fra „Jægerne“, der er meget optagne af at spørge nyt fra den nu i saa lang Tid fraværende Meute.

— Er Fille hør ... ja, saa pas paa ... saa er hør Vildt! Og Skrædderen spejder endnu vildere og ivrigere om sig.

For Enden af Roestykket er han da ogsaa lige ved at træde paa en Hare. Det er en vældig Krabat! Fille har faaet den op og jager nu om med den mellem Benene af Skytterne. Jagtiveren er paa sit højeste og alle har lagt til Kinden og sigter efter Dyret, som man kun nu og da faar et Glimt at se af. Til alt Held bliver ingen Mennesker skudt; men da Salven endelig brager, lyder der et Hyl fra stakkels Fille som slaar en Kolbøtte bag den uskadte Hare og bliver liggende, svømmende i sit Blod.

Paa denne sørgelige Maade gaar da Jøsses allerførste lille Lærerinde ud af Verden! Men Jens Tyrbag bliver saa vred, at han ikke længer vil være med — og dette giver Anledning til Fællesjagten Opløsning.

Som Skrædderen er paa Hjemvejen, hører han Kaspers fjerne Halsen! Det er ovre ad den gamle Fodermesterrønne til, hvis Have og Omland man jo nylig har gennemsøgt, saa ingen gider gaa ind ham dærover. Men Skrædderen er skydegalt; han gaar alene. Han er meget spændt paa, hvad det kan være. Hunden halser saadan for: en Kat — nej, en Gaardhund som Kasper jager vel ikke med Kattel

Da han naaer op til Stenbunken begynder han straks — vejledet af en ivrig Hundenæse — at bane sig Vej ind til Jøsse; han smider Frakken og flytter, som var han en Smed, den ene Sten større end den anden.

Jøsse retirerer baglængs stadig dybere og dybere ind i sit Skjul; men hvor slank og smidig han end gør sig, og hvor meget end Poterne presser paa de sammenskudte Rygstykker, det kommer dog omsider dertil, at de ikke magter at ribbe sig et Haarsbred længer.

Udenfor paa Stenbunken holder imidlertid Skrædderen ved; han tumler med Brokkerne, saa det drøner hult gennem Dyssen, og rundt om fra alle Sider lyder emsige Poteklask .... ak, nu er der nok andre end Jøsse, der morer sig oppe paa Dansestenene!

Paa een Gang stikker en Hundenæse sin vaade, sorte Brusk ned mellem en lille Sprække i den tunge Loftshvælving over Jøsse. Han giver den igen af et godt Hjærte: baade Fnys ud af sin Næse og Basketag af sine Labber; men Hunden bliver derved bare ivrigere og ivrigere og sætter i at knurre og gø. Saa letter forsigtig et Par Næver den store Sten, der dækker over hans Bagpart, og listigt kigger et Par Menneskeøjne ind:

— Ha, ha, en Hare .... jovist, dør sidder jo Fyren! Og Skrædderen faar en pludselig Indskydelse:

— La' os ta' den levende! Det kunde jo nemlig ellers være, man skød forbi ....

Skrædderen spænder Bøsseremmen af og binder den om Halsen paa Kasper; den uregerlige Hund kan let komme ham i Vejen — og et Øje-

blik senere finder Kasper sig bunden til et Træ.

Atter letter Skrædderen forsigtig paa Stenen, lister en Arm ind over Jøsse og slaar Klo i hans lange Øren og haler ham ud . . . .

Jøsse giver nogle dumpe Hvæs fra sig — og mens hans Rygstykker i eet Væk krummer sig og retter sig ud, fører han i hastige Svip de kraftige Bagbens skarpe, spilede Kløer op over sit Hoved, hvorved det lykkes ham at flaa sin Efterstræber ganske eftertrykkelig i Armen. Mage til Klemme har Jøsse dog endnu aldrig været i — og han spræller, saa Skrædderen for at faa Magt over ham maa holde ham knuget tæt ind mod sit Bryst. Med den ene Haand har han ham i Ørene, med den anden søger han at faa Ro paa Jøsses Bagkrop; men Jøsse flaar ham Knapperne af Vesten, ja, naaer næsten med sine Kløer gennem Skjorten helt ind til hans nøgne Skind.

Uvilkaarlig krummer Skrædderen sig sammen og søger at faa Jøsse i Skruestik mellem Knæ og Bryst; men Jøsse sætter haardt mod haardt! Der vanker lange Rifter til de ivrige Næver — og lige som Skrædderen synes, at han har faaet Hold paa ham og bøjer Hovedet for at kigge ned til sin Fangst, spræller Jøsse saa voldsomt op, at han med Bagkløerne faar fat i Skrædderfjæset.

De Rifter, han anbringer dèr, gør nedrig Av, Skræddernæsen springer op at bløde. han maa slippe Jøsse med den ene Haand for at tage sig til „Tuden“ — og da han atter faar Haanden ned og ser, den er fuld af Blod — Blod, der er hans eget — løsner han forbløffet Taget.

**I samme Nu smyger Jøsse, smidig som en Aal,
sig fri af hans Greb — og er trods Kaspers vil-
deste Protest og til den uheldige Fangstmands
store Bestyrtelse ikke længe om at slippe dem
begge af Syne.**

I NOVEMBERNATTEN

Jøsses Rige var nu et Pløjeland; sort i sort rullede Agrene sig over i hinanden .... men hans dybe, jordindhyllede Novemberleje paa Jens Tyrbags plovvende Gammelgræs var saa godt som noget Hus!

Mørkere og mørkere blev Nætterne.

Tidlig maatte han af Leje om Aftenen for at faa det mest mulige i Skrotten. Han havde blot en Timestid — saa vældede Mulmet op af Jorden og slugte Grønrugens og Nykløverens spæde Duske.

Endnu kan hans Øjne skimte de gule, visne Straa og følge Grøfterne under deres Smutten frem gennem Markerne, endnu ser han tydelig Voldgærdets Pil og de enkelte enligststaaende, trodsige Tjørn rundt om ved Skel og Sti, der er ham som „Mærker“ i Landskabet. Men Mulmet groer stadig tættere sammen om ham, damper som en sort Taage op af Jorden og dynger det ene Lag ovenpaa det andet: som en Drive lukker Mørket sig over ham.

Buldrende staar Natten ham ind i Synet fra Pløjeland og Eng, fra Stub og Kløver; han, hvis Øje netop er indrettet paa Halvlyset og som i Skumring og Gry, hvor knap Katten er i Stand til at skimte ordentlig, skelner hver Knold i et

Muldvarpeskud, maa i Novembers maaneløse
Langnætter omtrent give op. Jo, de Nætter gør
ham til en dybsindig Filosof!

Han maa se at finde nye Maader at orientere
sig paa.

Det lykkes ham ogsaa!

Medens han ved aarle Morgen eller begyndende
Aften tit hopper op paa en Bakke for at tage Ud-
syn, søger han aldrig til Bakketoppene om Nat-
ten. Mørket sluger jo selv den højeste Bakke;
han skimter aldrig andet end sort i sort fra dens
Top. Nej, i Mørkenætterne holder han sig til
Sænkningerne og Dybedalene: ved det svage Gen-
skin, der bryder ned fra Himlen og lægger som
en Lysning hen langs Bakkernes Konturer, faar
han et stadigt Varsko om, hvor paa Lag i sit lille
Rige han nu befinder sig.

Paa stor Frastand hører han den sære Snur-
ren i den store, enlige Vejpoppels topstynede
Krone. Det er ham umuligt at skimte den; men
naar han kommer ad den Kant, veed han, at
styrer han efter Lyden, naaer han fra Pløjelan-
dets vildsomme, oprørte Hav op paa fast, jævn
Vejbane. Og er han først dèr, er Sagen klar —
alle Veje, alle Stier følger hans Poter omtrent i
Blinde!

Han har mange saadanne „Klokkebøjer“
rundt om i sit Rige: der er det surrende Slaaen-
krat oppe paa Skellet, der fører ret ud i Øst og
Vest og saa langt, som han endnu aldrig har
været. Der er Hvisletræet ude ved Leddet, hvor
Landevej og Markvej mødes: det er et tætkronet,
langgrenet Træ, saa oversaaet med Kviste, som
der er Uld paa et Faar . . . dets Kronlyd i Blæst

har han let ved at høre! Saa er der Fløjtestenen, en høj, skarpkantet Kilometersten, ude paa den anden Side Bjærget nede ved Svinget! Den varskoer ham med sin ejendommeligt hvinende Sang. Der er haarde Skærvetoner i den!

Men han kender mange andre Lydmærker: Vindmotorgaarden, hvis snurrende Spilleværk selv i Magsvejrs altid ruller rundt og skratter og stønner af Hæshed, Pibertaget med den rustne Vejrhane — og saa den syngende Pigtraad, som sidder saa løst i sine Kramper, at den altid skriger! Han skal ikke fare vild og uforvarende snuble over en Stendynge, gaa paa Hovedet i en Grøft eller løbe Panden mod et Led eller ind i et Krat; han veed altid paa en Prik, hvor paa Lag han befinder sig.

Det blev efterhaanden saa fredeligt herude, hvor han sad!

De kolde, regnfulde Dage havde forlængst jaget Køerne af Marken, og Ungkvæget og Tyrene trak man nu ogsaa hjem i Stald. Ingen hilste ham mere med Vrinsken og Brølen, naar han gik af sit Leje for at fodre om Aftenen, og ingen hyggelig Gumlen i Kløveren lod sig høre, naar han atter ud paa Morgenens vendte hjem. Og der blev mere og mere øde og stille ude paa det aabne Felt! Tilsidst var han ikke fri for at savne lidt Selskab!

De mange Smaaharer, som han før var løbet paa .... hvor var de mon henne? Lab, som han i sin Tid havde leget Kispus med, kunde han vel ikke erindre; han var jo bare Killing den Gang,

og alt var saa nyt og væltede i den Grad ind paa ham, at intet rigtig naaede at fæstne sig i hans Hjerne. Men Spjætte var han kommet til at kende, saavel som den gamle Snuhare og en og anden af de mange andre, som han i stille Aftner eller fredelige Morgener havde muntret sig overstadigt med.

Den første Aften han kom til Jens Tyrbags Grønrug og ikke, som han plejede, fandt en graagul Hare siddende gumlende, sammenkrummet med nedlagte Øren, fik han en underlig Fornemmelse. Spjætte havde jo aldrig været nogen Vagabondnatur som han; hun havde været at træffe saa præcis netop i den Sænkning — omtrent som et af hans „Mærker“!

Heller ingen benet Hund viste sig mere! Bjærgets stolte Meute var skrumpet sørgeligt ind — og flere af dens bedste Medlemmer havde faaet lovligt Forfald:

Fille havde Jøsses Mor ved et Tilfælde bragt ud af Verden. Snapper, den Faaretyv, stod nu atter bundet i sin Stendynge og tudede. Ogsaa Harepiskeren var væk — for lange Tider, ja maa-ske for altid sat ud af Spillet! Fader Lepidus, der var vant til at behandle den Slags Hurtigløbere, havde givet ham sin Bekomst; han blev fundet bag en Sten, hvor han laa stiv som en Pind uden at kunne røre sig. Dyrlægen vilde ikke love, at der blev Hund af ham igen. Gaardens Karl, der kendte Lyn saa godt, gav Luft for den almindelige Opfattelse gennem de dybsindige Ord: „at han vist havde forsprunget sig“.

Jøsse blev dristigere og dristigere med at nærme sig Bjærget!

Hans Besøg dèroppe i Sommer havde han mangen Gang været paa Vej til at gøre om; men der var altid kommet enten en Hund eller Kat i Vejen. Den liflige Duft fra de bugnende Haver med Frugttræer og krydrede Urter sad endnu velbevaret i hans Næse. Mangen Nat, efter at Agrene laa ribbet og hans hemmelige Planter var visnet bort, kom Bjærgets Krydderskakter i hans Tanker. Hvad om han prøvede sin Lykke endnu engang!

*

*

*

Bag en Pil, der slaas drabelig med Blæsten, sidder Jøsse en Nat ene i sit Rige.

Blæsten syder og koger i Pilen og piber og fløjter i dens snerttynde Kviste, den river og flaaer ogsaa i Jøsses uldne Pels og rusker i hans lange sortsnippede Ørelapper.

Naar Vorherre vasker sine sorte Ulddynger, og Regnen driver ned i stride Strømme, maa han skyndsomst skyde sin lange Harmonikakrop sammen og hen og ride Styrtseerne af i en Plovfure. Og Vejret gaar over hans Hoved og slider Kvikgræssets Rødder i sønder. Og Bygerne kommer jagende med Poteklask og slaar ned med kolde, piskende Draaber; Vandet render ned ad Pløjetoппene og samler sig til Sø i Lejet. Han maa op og ryste Trøje hvert Minut.

Paa de store Skyller følger saa Støvregnens Pøsefulde af fint Vand; han faar det i Synet, saa han nyser og maa omhyggelig viske Mundskægget. Han rejser sig af Plovfuren og hopper hen og sætter sig i Læ bag sin kære Kæmpehøj: her har

han det taaleligt, mens han sidder og hører sine tre store Snurretræer tale gammelt med Vejret. Det værker i dem helt ned i Roden, saa Jorden formelig dirrer under ham.

Sortere og sortere syner Skyerne, som Natten lider — at han kan holde sit gode Humør i al det trøstesløse Mørke!

Det er knappe Tider for Jøsse: paa Markerne er der intet at bide i! Bævreaspens nedfaldne, gule Blade har han gaaet efter mindst en tre, fire Gange.

Og han kommer igen til at mindes Bjærgets Krydderlunde og Urtehaver. Netop i saadant et Vejr — ja, da kunde man virkelig trænge til at faa lidt Kaal i sin Mave!

Saa giver han sig paa Vej ....

Den lille, krogede Veksel, han som Killing i Sommer er sluppet ind ad, kan han ikke mere opdage noget Steds; vil han i Bjærget, maa han følge de Langsommers store, brede Hovedveksel, der fører ind til den ene Side og ud til den anden.

Han øjner den allerede, hopper frem — og se: i Nattens Mulm tætner Bjærget sig som en uhyre Kæmpehøj foran ham, Kirkekeglen og Kalken paa de hvide Menneskehuler skinner frem.

Da standser han og drejer Ørene frem og tilbage, beføler ethvert Luftpust derindefra med de lange, hulede Tragter, han vinder og snuser med spilede Næsebor prøvende til sig af Luftningen, som trækker ud langs Vejen. Men der er intet mistænkeligt at spore i Menneskekolonien.

Hjertet op i Livet .... — nu gaar Jøsse altsaa ind i Bjærget!

Inde blandt Mennesketomterne er der endnu

mørkere end ude paa den aabne Mark. De vældige Stenblokke, de høje, langstrakte Gærder, de gamle, store Træer, mod hvilke han, selv i fuldt oprejst Spejderstilling, syner som et Fnug — alt griber efter Mørket og suger graadigt Stormen til sig.

Den hyggelige, monotone Blafren, som Markblæsten ofte Døgn i Træk underholder hans Øre med, lyder ikke herinde; hør hyler og buldrer det fra alle Sider om ham, hør er alle Lyde sluppet løs.

De høje Gaardtræer: Ask og Valnød og de risstrittende Gammelpil synger i skøn Samdrægtighed med Havernes stynede Popler og klippede Hække. Alle disse Væsener, som gennem et langt Liv taalmodigt har maattet døje den Tort at blive mishandlet af Tyrehorn og Gedebid og af ligegyldige, ubetænksomme Menneskehænder, giver samme Grundtone fra sig som Stormens evindelige „Far hen“. Men ind mellem Gaardtræernes Stønnen, Poppelrisenes Suk og den langelige Snurren fra Rankerne og Hækkene lyder Loftslugers og Lemmes dybe, dumpe Buldren og Vejrhaners og Telefontraades Hvin og Hyl.

Alt det, som ikke har Liv i sig, som ikke kender Tilværelsens Sorger og Kvider . . . som ingen Grundstemning ejer og ingen Langmodighed har behov — det hviner og skriger og knirker viderværdigt, det giver sig ligegyldigt hen og piner det levende med sit Spektakkel.

Overvældet af denne Stormsnak er Jøsse stoppet op og troner et Øjeblik ubeslutsom lige indenfor paa Vejen. Han taler sit Fingersprog med Stormen — og opdager lidt efter lidt, at han er

blevet dobbelt lydhør hør i Læet og tydelig kan skelne Kvæget drøve i nærmeste Stald og en Lænkehund snorke. Med nogle raske Spring kommer han fri af de nærmeste Stenblokke og drejer hen ad Vejen forbi Gadekæret ned langs Kalvævængerne.

Der er sølet, sjappet og vaadt hørinde! I Luftten, som slaar ham imøde, lugter han hele denne besynderlige, sammensatte Atmosfære, han husker fra sit første Besøg. Pludselig maa han hen og snuse til noget, han synes, han skal kende! Det er hans store Burre ude fra Skellet, som han og Lab i sin Tid sad i Skjul under, og som han har savnet saa mangen Gang — se, hør ligger den, men paa en Vis, han aldrig før har set den: den staar paa Hovedet med Roden i Vejret og hviler de slappe, visne Blade og indskrumpede Stængler paa de store, tunge, kuglede Burrer.

Og ved Siden af den — i den ene Bunke større end den anden — træffer han al Skelvoldens, Engens og Markens Afgrøde, tørt og vissent ligger det, Straa paa Straa, og trækker ham til sig ved sin Kendelse af Krydder og Duft. Hørinde er det altsaa havnet! Nysgerrigt hopper han om — og finder Tjørnen og Slaaenrisene, i hvis filtrede Dyb han reddede sig for Væselen, de ligger i Bunker, visne og tørre, duftende stærkt som alt det andet. Og de store Kampesten, hvis sære, puklede Kroppe han kender saa godt fra Marken — hør finder han dem; de Langsomme har ogsaa slæbt dem ind til deres Huler.

Men da han paa sin Vej kommer i Nærheden af den første regulære Gaardmødding, knejser han paa Poterne: nu har han paany saa stærk

og pebret, som han endnu aldrig har mærket den paa Marken, de Langsommess ægte, uforfalskede Fært!

Ved hvert andet, tredie Spring faar en og anden Lyd ham til at stoppe. Snart galer en Hane og slutter af med et dybt: *Gok, gok!* Jøsse kender den; det er den, der boer i Gaarden ude ad Mosen til. Snart gækker Gæssene i en Fold, og en enlig Klagerøst ude fra den anden Ende af Landsbyen lyder. Det er en Gase, Jøsse kender ogsaa den, fordi den Nat efter Nat lige siden sidst paa Høsten har gaaet saadan og klaget: *Yaah, yaah* — og den sukker dybt og sorgfuldt, som Jævnøgnsstormen sukker mellem dybe Bakker og i Siv og Rør, Meneskene har slagtet dens eneste Gaas .... dens Kone, som den har været gift med i ti Aar!

Jøsse er paa Vej til den lækre Kaal og har allerede Petersillens Krydder i Næsen; han forsker Vejen og Haverne og lytter sig til hvert Snork i hele Landsbyen. Alt er roligt .... roligt trods dette Kaos af Lyde!

Saa kniber Jøsse sig gennem Tjørnehækken ind til Kaalen!

Han vrager ud blandt de krusede Blade, forstaar rigtig at tage det, der er friskest og grønne og pænt lade det gule, visne falde. Hvert Øjeblik stopper han op i sin Gumlen og lurar og vagter til alle Sider .... alt roligt, roligt trods Lydenes Kaos, alt er som Natten plejer.

Men imellemstunder, naar Skyrevnerne bliver store, og Jorden til alle Sider breder sig fuldt oplyst om ham, naar han skimter sine egne Knurhaar og Ørenes Langskygge, mens den hvide Maane hæfter sit Øje paa ham, føler han sig saa

underlig utryg og ængstelig til Mode. Og da kommer Trangen efter Marken, hvor han har fri Bane, paa een Gang saa voldsomt og uimodstaelig over ham. Han maa ud gennem Smøgen og afsted ned ad Vejen — og nu snuser han hverken til Burre eller Halmstak; Sulten er stillet, han er stokmæt, hvad vil han saa her mellem de hylende Stenblokke, nej, bort, bort . . . forbi de drøvende Køer og den snorkende Lænkehund, forbi Kaspers Gaard og Jens Tyrbags Vandtaarn . . . ud paa Marken, hvor Stormens Blafren i hans lange Øreflip er uden Suk og Jammer, men fuld af de dybe, enstonede Brus, der er hans lifligste Musik.

— — —

Mangen Gang gæstede Jøsse Bjærget! Sulten drev ham, naar han i Nattens Mulm sad ene paa Marken og kom Bjærgets lækre Sager i Hul!

Hver Smøge under et Fletværk, hver Urtehytte, hvori Kaal og Selleri var gemt, hver Stakhave, der bød paa en Smule Havre, lærte han at kende. Hundene kunde bjæffe og glamme om ham — hvad brød han sig om det! Kattene miave og skrige sært uhyggeligt — han tog sig knap deraf; han kendte jo sine Poters og Sansers Overlegenhed! Uden saa meget som at rejse Ørene fortsatte han sit Maaltid.

Tit traf han Lepidus, den gamle Snukarl, paa sine Togter — og een Gang, i en hvid, maaneklar Nat, hvor han sad paa Jens Tyrbags Græsplæne og talte Fingersprog med sin egen langørede Skygge, gled pludselig en anden Skygge frem ved Siden af hans, den havde en usædvanlig spids Snude og ganske lave, lumske Øren — han mærkede næsten Feberen, inden han fik gjort det

vældige Harehop, hvori han hovedkulds forsvandt!

Men foruden Rænke laa ogsaa en og anden Langsom paa Lur efter ham i Maanenætterne. Flere Harer blev ogsaa skudt. Men Jøsse kom aldrig dør, hvor der var vaagne Øjne og gode Bøsser; han besøgte de Steder, hvor en halvsøvnig Tjenestedreng sad med en rusten Muskedonner, som Fyren ikke kunde faa trykket af, eller han valgte at lade en og anden Kat, som var paa Kærlighedsstien, gaa i Døden for sig.

Menneskene fik ham ikke og deres Hunde ikke heller.

LEPIDUS' DØD

VINTEREN bankede paa!

Fra Øst sendte den store, snelastede Sky-masser, som adskilte sig fra Efteraarets Regnskyer ved det blaalige Skær. Den stivnede Pytterne, pudrede Engenes sorte Muldskud og fik Pløjemarkerne til at skinne frem med hvide, funkende Tavl. Grøftepilene surrede uhyggeligt og Telefontraadene sang vildt og skingrende op, mens den fra den dystre, sortladne Horisont halede den ene forrevne Sky frem efter den anden.

Jøsse er vejrsyg og har været det i flere Døgn; det rumler endnu fælt i Maven paa ham. Hans fine Sanser har forlængst meldt Sneen. Nu sidder han paa Kanten af Mergelhullet nede i Læ mellem Graapil og Skrub . . . .

De toppede, stivfrosne Pløjninger gynger op og ned til alle Sider om ham. Han øjner en enlig Gaard bag knaldsorte Træer langt ude i det Fjerne — ellers kun øde, nøgne Marker med en Rygning rystende Vissengræs langs en Grøft i en Sænkning og paa Bakken ved Skellet, forblæst og forkrøblet, en lille dirrende Tjørn.

Det sortner . . . . helt nede fra Horisonten og til langt op paa Himlen. Vidt til Siderne favner Skymørket og kaster som en uhyre Slagskygge

ned over Markerne. Smaa løsrevne, hvidgraa Sky-
stumper jager afsted underneden . . . .

Jesse har været tidlig af Sæde og ædt sig mæt
ved Dagens Lys; nu vil han ride Uvejret af i
Lejet.

De stynede Popler paa Mergelgravskanten
hujer mørkt og dumpt under Vindpresset, men
med en Snurren i Tonen, intet Høreøre tager fejl
af. Telegrafpæle og Traade langt borte paa Lan-
devejen kvæder vilde, vemodige Sange.

Da danser det første lille Snefnug som et Møl
ud af Luften! Jesse lige fanger et Glimt af det,
som det duver ham forbi. Han har det næste paa
sine Knurhaar og det næste igen i Synet — og
nu styrter de ned om ham fra alle Sider. De sorte,
truende Skybunker forsvinder for hans Øjne, den
forkrøblede lille Tjørn og det rystende Vissen-
græs: Udsynet, han har haft fra sit lune Sæde,
flyttes ham klods ind paa Næsen . . . .

Stormen strammer hans Mundskæg ind om
Kinden, og i Flanketo og Ryghaar gaar formelig
Vindhvirvler. Snefnuggene tætnes sig, de staar
om ham som Myg i Sværme, de stikker og prik-
ker, de klasker haardt og vaadt, de gør Stormen
synlig, de gør Luften mylderlevende.

Han skutter sig i sit løvførede Leje, trykker
sig fast mod dets Bund for at holde det fri for
Sne.

Men Fnuggene fnyser og hvæser ham i Synet,
bræmmer hans Sæde og dynger sig op om ham;
hans Flanker er allerede slugt, hans Baglaar føl-
ger, nu æder det hans Hoved, hans Hals og Øre,
og nu krænger det sig ind over hans kuplede Ryg-
stykker. Snevejret groer sammen om ham!

Det er ikke Sjap og Tøsne; det er Fog, fint og hvidt som Mel. Hele Skyer ad Gangen krænger Stormen Bunden ud paa og slynger dem med Knytnævekraft mod Jorden.

Der gaar et Vejr dèrude . . . . Bonden, Jens Tyrbag, tænder sin Lampe, og Skrædderen lægger godt med Tørv i sin Ovn; han kalder Katten ind, den lille Mis kan ligge i Sofaen — og Lænehunden bliver løst, den skal have Lov at putte sig i Loens halmduftende Lun. Men ude paa Marken sidder ensom i Natten i det forrygende Fog den altid forfulgte, altid jagede lille Hare . . . . Musen har sit Hul, Uglen sin Tutte, Kragen sin Nattekvist i den lægivende Skov, Ræven har sin Hule og Væselen sin Stendynge; men hvad har Jøsse?

Jøsse har sin Sindsro, sit Taalmod at ty til, sit gode Humør — og sin tykke, uldne Pels! Han forstaar Livets Lykke: at dvæle i Nuet og give sig Øjeblikket helt i Vold. Han længes ikke efter For-aaret, han sukker ikke efter Sommeren; han tager, hvad Tilværelsen byder ham af Sorger og Henrykkelser Dag for Dag. Ogsaa under Fog og Snestorm!

Jøsse er omsider helt blevet Filosof.

Hen paa Morgenstunden stilnede Vejret, Jøsse stak Hovedet ud af Aandehullet i sin Snehytte. Det var hvidt, hvidt, hvidt . . . . gnistrende, blændende hvidt, alt hvad han saa! Han kendte ikke sine Marker og Vænger igen. Bjærget og dets høje Keglsten var borte; kun en sort Bunke rim-pudret Kvas laa igen! Og hvor var Graapilene, han i Gaar gik i Leje bag, og det lange, rystende

Vissengræs, han havde haft lige foran sig i Sænkningen .... og hvor var den lille dirrende Tjørn?

Den *hvide* Regn havde slugt det alt sammen!

Han maatte rejse sig paa Halen og sidde længe og se sig vidt omkring. Jo, saa dukkede det frem lidt efter lidt: Hvidbjærget der borte var den fjerne, enlige Gaard, og en lille sort Skystump, der hang truende over Bakketoppen ude i Horisonten: det var jo netop Tjørnepuslingens tætte, dirrende Krøl!

I det samme fik han Øje paa to Træer; han saa' meget nøje paa dem, han var jo sikker paa, han skulde kende dem. Jo, var det ikke netop to af hans Mærker: „de puklede Elme“, som markerede Vejkrydset ved Landevejen! Snart dukkede og-saa Bjærgets Stendynger frem under de oversneede Tage, han opdagede Havernes Træstammer og fik Kig paa Møllen og Kirketaarnet, der begge løftede sig fri af de hvide Dynger.

Men *hjemme* var han ikke endnu! Det var stadig, som var han kommet til et fremmed Land; hans Agre og Enge, hans Kløverduske og mange endnu ikke nedpløjede Roetoppe var borte ....

Han lettede af Sædet og begav sig paa Vandring over Sneen. Den var saa blød at træde paa, men saa tung at hoppe i. Han fulgte Sænkningen, som han var vant til og naaede et Hegn, der førte ham videre over Markerne. Derfra kom han ned til sit Fødested, de gamle Lergrave, hvis Skjul Sneen havde magret af og gjort ukendelig, kun de stive Stængler af de affrøede Vildkørvler ragede op. Da han snuste til dem og gned sin Hage op ad dem, syntes han, at han nu paa eengang alligevel var hjemme.

Allevegne, hvor han kom, smuttede der Mus! Sneen tvang dem til at gaa ovenom og vise deres brune Pøsekroppe. Med højtopkrammet Hale sprang de om. Da han lidt senere hoppede tværs over Landevejen, traf han paa en hel Musesamaritan om en Hestepære!

For Enden af Lergraven hørte han den gamle Vindmotor staa og snorke og fik saa fat i Grøften, der førte Vandet gennem Markerne. Nu anede han saa nogenlunde, hvor et af Spisekamrene var. Rigtigt: dér dukkede det lille Pilekrat ved Kæret frem — og dér laa Isen, tyk og gul, over Vi-ibs Eng; et Svip over Grøften: hér skulde Havrestubben og Nykløveren være!

Her mødte han Girik og hans lille forsultne Flok, der løb raadvild omkring ude af Stand til at orientere sig. Flokken havde spredt sig: hver Høne skøttede sine Chancer. De skrabede tappert og kunde saaledes holde Varmen; men Korn i Kroen vankede der kun faa af!

Mester Girik ejede ingen Stedsans .... han, der saa ofte havde hjulpet Jøsse, maatte nu hjælpes af ham. Jøsse kunde vise Agerhønsene Vej til Rugmark og Nykløver, og han kunde skrabe de dybe Foderhuller, som de med Taknemmelighed slog sig ned i.

De kom nu alle i Hob til den sendrægtige Bondes Ager. Paa den laa Havrerivelsen endnu i Bunke ved Bunke, fladet ud og halvmuggent ganske vist, men dog alligevel brugelig. Og Fuglene og Jøsse velsignede denne arme Langsom, der endnu ikke havde indhøstet —: hans Hunger blev deres Brød! Jøsse fandt hen til en af de største af Bunkerne og begyndte straks at skrabe op. Og

sammen med ham gjorde Gulspurve, Stillidser og Siskener sig tilgode, mens Girik og Girikke i Løb satte frem mod det dækkede Bord.

Da først Jøsse havde vist Vej og skaffet det værste Snedække til Side, kunde Mester Girik selv besørge Resten til Gavns. Han gjorde ordentlig lyst i Rivelsen ved Skrabben til højre og venstre.

Jøsse syntes dog, han kendte det Bord, der var bedre, for endnu nogle rappe Spring derfra havde „den sendrægtige“ haft sin Roeager. Roerne var væk — det vidste Jøsse nok; men de grønne Toppe laa heldigvis tilbage.

Det var Jøsses store Oplevelse, at han efter Anvisning af sin dygtige, lille Næse saa nogenlunde fandt hen over Stedet, hvor der dybt under Sneen laa et ganske vist eengang gnavet, men dog endnu brugeligt saftiggrønt Blad. Havde han maattet stole paa sine Øjne, var det vist næppe gaaet saa godt; de raabte nemlig straks paa Roe, da de fik Kig paa den første lille Knold, der som en Pukkel ragede op under Sneen.

Lidt efter var det atter Agerhønsene, der kom bagefter og maatte drage Nytte af *hans* Foderhul — og paa den Maade tilbagebetalte Jøsse i Dagens Løb ikke saa lidt af sin Gæld til Mester Girik.

Vilde da ogsaa Vinteren rent slaa ham ihjæl!

En Maanedes Frost og Kulde havde han nu døjet, før Vinden endelig en Dag børstede ham en Smule blødere om Mundskægget. Hans kære Pløjninger kom hist og her til Syne, hans grønne Rug — ak, hvor indskrumpet og spagfærdig var den ikke. Den havde nok ogsaa lidt Nød!

Men kun en stakket Tid varede Tøvejret ved;
snart mærkede han atter de sikre Forudanelser i
sin Krop, og Blæsten fik Tandbid som Ræv og
Hund. Den ene Snestorm afløste den anden, og
Foget holdt stundom ved Døgn efter Døgn.

Dér laa den lille Jøsses frodige Land, hvidt og
koldt, stivnet i Vinterkulden: Agre og Enge, Væn-
ger og Moser gik i eet, den kære Rug, den gæst-
frie Nykløver, den trofaste Grøftevold med sine
indsovede Græsser — væk, udslettet var det hele.

Men intet er saa galt, det er dog godt for noget!
Sneen blev efterhaanden saa fast og haard, at Dri-
verne dannede Broer over Tjørnehegn og Traad-
væv. Jøsse kunde om Natten uhindret færdes
overalt i Landsbyens Haver og komme indenfor
selv den inderste Hegning, hvor den krusede
Grønkaal stod. Helt op til de tilsneede Frugt-
træers Krone, hvor til daglig hans Gnavetænder
aldrig kunde naa, lagde de isskorpede Driver en
fast Rampe. Jøsse sad som en Fugl i Træernes
Top og gjorde sig Vinteren udholdelig.

*

*

*

Over de øde Snemarker færdedes en anden
Hare. Ikke let paa Taa og i vævre Hop som Jøsse
.... nej, humpende og hinkende og slæbende sig
afsted!

Engang var ogsaa den gaaet til Tops langs
Drivrygningerne og havde i lange, jordvindende
Flugtspring jaget over Pløjning og Eng, og ingen
havde overgaaet den i at opsnuse tabte Roebblade
eller grave sig gennem Sneen ned til Nykløveren
eller Vintersæden.

Men Mennesket havde omsider lammet den .... det var endelig lykkedes Langsom at rane dens Hurtighed og Fart!

Lepidus var blevet skamferet af en af de ved Kaalhaverne lurende Kludremikler ..... den gamle Snukarl, der under sine hyppige Besøg paa den anden Side Aadalen havde toldet i Gods-ejerens Frugthave, saa Overgartneren havde sat en Pris paa hans Hoved, havde nu endelig mødt sin Skæbne.

Han vidste det ogsaa godt nok! Hans Sind fyldtes pludselig med en Frygt, han ikke før havde kendt — og hver Gang han bare hørte en Hund gø eller et Menneske nærme sig, følte han Uroen gennemryste sin Krop. Han, der ikke havde regnet en Ræv mere end en Kat, nu formelig skjalv, saasnart hans fine Øre og Næse bragte Bud om Arvefjenden.

Han var værgeløs, vidste han jo; han var komplet prisgiven! Han følte sig som en Snegl, der bare evnede at slæbe sig afsted .... han, som foran Godsejerens Meute havde kunnet gøre Lynstraalens Fart og Zigzag efter!

Det skamskudte Bagløb sved og brændte, som svippede han det i eet Væk ind i en Klump Brændenælder, og kom han til at røre Jorden med det, var det, som Alverdens Hunde- og Rævetænder gav sig til at rive og flaa i det. Saarfeberen var i fuld Gang, og Benhindebetændelsen jog med ulideligt sviende Smerter gennem Knoglen; Benet var svulmet op, saa han havde en Knude paa det større end det dobbelte af Skrædderens knyttede Haand.

Skrædderen skulde bare en Time have døjet

en lille Brøkdæl af, hvad hans stakkels Offer maatte udstaa i Dage og Uger, saa havde han maaske for Fremtiden kunnet blive i sin Seng om Natten. Nu bandede han blot sit Uheld — og da han om Morgen fandt fuldt af Blodpletter i Sneen, trøstede han sig med: „at Hagl havde den sgu faaet og det nok flere, end den havde godt af!“

Fem Døgn i Træk holdt Lepidus sig i Ro i Læet bag en Bakke, hvor han sad i sit sneskrabede Leje midt paa den aabne Mark. Han turde ikke sætte sig i Ly bag et Gærde eller gemme sig ned i Lunet mellem Mosens Rør, for netop dér vidste han, at Ræven havde sin natlige Gang. Den haarde Frost gik ind i hans Kød og gjorde sit til at stivne det skadeskudte Lem, den var som svælende Omslag, der tog de glohede Smerter. Sult følte han ikke, bare Feberens Tørst, saa han uaf-ladelig maatte slikke Sne i sig!

En Skumring humper han omsider af med de lange Lureøren rejst højt paa Stilke; han maa vare sig endnu mere end sædvanlig. Han vil til Grønruget; endelig føler han Lyst til en Smule Mad.

Samme Aften lusker Rænke ud af sin Hule. Hun er saa sulten, at hun godt med Begærighed havde kunnet æde en Regnorm.

Vinterhimmelen med det hvide Stjerneskin hvælver sig over hende. Hendes Knurhaar fryser til Is, og Frosten prikker koldt i Snuden paa hende. For hvert Skridt skriger Sneen under hendes Poter ....

Sorte Silhuetter skyder sig ud fra Hegn og Gærde, og Slagskyggerne fra Vejpoglerne rækker

sig langt ud over de hvide Marker. Nu og da river en mørk Klump sig ligesom løs af Skyggerne og giver sig til at trille afsted over Sneen. Det er Harer, de søger til Roekulerne og Grønrugstykke-kerne.

Rænke standser og ringer Svans — saa sætter hun sig til at betragte Harene:

Lepiduserne var fejge Fyre, der aldrig som en Rotte eller Kat turde vove paa at sætte sig til Modværge. De bare løb, de bare brugte deres Ben til at spille hende paa Næsen med. Hun foragtede de Langøren, men nærrede dog i Bunden af sin Sjæl en hemmelig Beundring for dem .... for skulde hun være fuldstændig ærlig overfor sig selv, maatte hun indrømme: de overgik hende i Snuhed og Hurtighed!

Med en egen Henrykkelse gjorde hun det derfor ogsaa af med enhver Harekilling, hun traf paa sin Vej; hun aad den ikke alene fordi hendes Mave stillede Fordringer, og fordi den smagte hende saa godt; men ogsaa fordi Erfaringen havde overbevist hende om, at tog hun den ikke som lille, fik hun den aldrig fat — og saa havde hun bare senere en ny Spilopmager til at skaffe sig Ærgrelser paa Halsen.

Jo, disse Harer — og da især den gamle Lurendrejere, ham med de svære Baglaar, det rustrede Skulderto og de lange Kæppe til Ben, havde alle Dage været hende en Torn i Øjet! Aldrig kunde hun gaa forborgene og jage for sig selv i Natten, uden denne hurtige, snu Ramler opdagede hende. Hvad Ager, hun saa end kom paa hele Bjærgene rundt .... ved seneste Skumring, ved

tidligste Gry eller i de Nætter, der var hende saa kære, med Storm og Maane . . . . altid traf hun før eller siden paa ham. Som en sort Varselskygge holdt han sig om hende. Gik hun og snusede langs Grøften i en Sænkning, sad han og passede paa hende oppe paa Bakketoppen; forsvandt hun i et Mergelhul, slog det aldrig fejl, at hun jo netop saa *hans* lange, forskende Øretutter smutte bort i Mørket ud for Stedet, hvor hun slentrede frem — og vovede hun sig, pint af Sult eller drevet af sine Moderpligter, til Bjærgets Gaarde for at se om en Høne skulde være lukket ude, eller om en Kalv eller Spædegris skulde være kastet paa Møddingen, altid kunde hun være sikker paa i en og anden Have, hvis Tjørnehæk var aaben og fuld af Smøger forneden, at fange Glimt af denne frække, forslagene Fyr.

Hvad gjorde *han* hør i Bjærget? Han aad jo ikke Solsorter eller døde Pattegrise; han var jo mere bange for Hundene end hun og turde ikke engang nærme sig en Kattekillling! Hvad mon han bestilte, naar han sad derude og lyttede paa Bakketoppene eller sprang rundt om Mergelhullet, hvori hun fjælede sig i sit lovlige Ærinde? Hvorfor var denne fejge Springfyr altid saa optaget af først at se *hende* gaa i Grav eller i Dagleje i Sæd og Kløver, før han selv fik gemt sig bort, inden Menneskene med Dagen fik rejst sig?

Videre lister hun i Natten . . . .

Halvmaanen staar skævt paa Himlen med en stor Straalering om sig. Undertiden hviner det i Luften over hendes Hoved af trækkende Dyk-

ænder, der søger ind til Aa og Risling efter aabent Vand.

Hun lusker ned langs et Hegn og op over en Bakke; hør kommer hun pludselig paa en Hares Spor og følger det efter gammel Vane et Par Spring. Saa mærker hun, at der staar Blodlugt op fra Sporet. Lugten bliver mere og mere hidsende; hun faar instinktmæssig en glødende Interesse for den kendte, firprikkede Sporserie. Al anden Fangst er ganske glemt; Sporet holder hende fangen over een Kilometer — og nu gaar hun uvilkaarlig fra Trav over i Galop.

Lepidus har forlængst hørt Rænke komme; han er i vildeste Flugt! Men han mærker godt, at det gaar meget for smaat. Stængel og Straa, som rager op af Sneen, plejer jo at neje sig under Suset, naar han farer forbi — nu staar de stive og pindede. Smerterne i Benet tager i Øjeblikket ikke særlig paa ham; han er for optaget af at redde sig.

Den gamle Menneskerønne, som han humper forbi, er føget til og syner som en mægtig Sneyng; men omme paa Læsiden finder han mellem nogle Stikkelsbærbuske et taaleligt Skjul. Killingetidens Trang til at putte sig bort og sidde i Mørke kaster sig med uimodstaaelig Styrke over ham .... han, den gamle Troldhare, der har jaget Meuten fra Sans og Samling dèrovre paa Baronens Revier, kryber nu i Skjul som en Kanin.

Ret længe sidder han ikke med de frygtelige Smerter, som nu med dobbelt Kraft begynder at jage gennem Benet, før Rænke, vejledet af Blodet i hans Spor, smyger sig om Gavlen og

falder over ham. Det gaar saa hurtig og saa snildt, at Lepidus kun faar gjort et Par ynkkelige Spring.

Stærkt er han blevet jaget i alle sine Dage, har saa at sige idelig haft Fjender over sig; men endnu har han, selv under den vildeste Forfølgelse, aldrig tabt Humøret. Nu mister han det pludselig, for nu svigter hans *Ben* ham; for første Gang i sit Liv giver han sig til at klage sig og sende høje, spædebarnslignende Nødskrig ud i Natten.

Og Rænke knubser ham og dunker ham og ryster ham og piner ham .... Rænke er ubarmhøjertig, som Naturen er ubarmhøjertig. Lepidus sparker om sig og flaar To af Ræven med sine skarpe Negle; hans glatte løsuldede Pels er næsten ikke til at faa Tag i .... det varer syv lange og syv brede, før Rænke endelig faar gjort det af med den gamle, stolte Ramler.

Da dukker der frem af et Hul i Snedyngen et lille, slankt, ganske kridhvidt Dyr med ligesom en Skarnbasse hængende fast ude i Halespidsen. Lokket af Hareskrigene farer Væselen afsted hen mod Stedet og stiller sig op, knejsende paa Forbenene, med det lille Hoved hævet højt i Vejret ude paa Enden af den lange, smækre Hals. Dens smaa kulsorte Øjne spiller, mens de rottelignende Øretutter lytter anspændt om sig. Den hører Lepidus' sidste Suk og ser Rænke staa smausede foran sig ....

Engang har en Ræv snydt Jit-Jit for en Hare; nu kunde det passe hende at faa sin Hare igen! Hun maa prøve at komme med til Gildet ....

Rænke husker godt denne Djævel af en Lækat,

— og denne Gang er hun fast besluttet paa ikke at lade sig tage ved Næsen ....

Det kommer til Kamp om Byttet, som altid naar sultne Rovdyr mødes.

Rænke faar først Jit-Jit i Nakken og gennemrusker hende i flere Minutter; men da hun slænger Væselen fra sig, er den lige levende for det. Jit-Jit vil nu prøve sit gamle Trick; men Ræven er forberedt: Jit-Jit farer i sit Udfald med hele Hovedet og det halve af Forkroppen ind i Rænkes Gab for saa et Øjeblik efter at være ude af Verden.

— — —

Det var svært saa Kværnen var gavmild mod Rænke den Nat; efter mange, trange Tiders Forløb undte den hende endelig et ordentligt Maaltid!

UD I FREMTIDEN

JORDEN var ikke længere hvid og haard, den var blød, fed og sortskinnende. Den hang i Jøsses Kløer og klæbede sig til hans Poter, saa han maatte lave Langben og hoppe paa Stylder for ikke at blive skiden om Maven. Aabent Vand stod imellem Plovfurerne — og langs Agerrenene løb der stride Strømme.

Luften var fuld af Mildhed, og Solen dyngede ham over med Varme; han sad og skar Fjæs og spruttede med Knurhaarene.

Mellem Nykløveren stod Vandet i klare Pytter; de grønne, friske Blade skød op af Sjappet; Jøsse saa sig selv deri. Og som sprælske, syngende Straaler af al det frigivne Vand steg Lærkerne jublende i Vejret om ham; de var kry og kaade, og Hannerne jagede hinanden paa Skrømt.

Skaden slæbte Pinde til Hegnet; dens kuglede Rede i Tjørnen voksede .... det saa' ud for Jøsse, som om der hele Tiden sad en stor, sort Kat paa Lur i Træet!

Hoppede han saa ned ad Kæret til, strøg Viberne i lange, gyngende Buer ind over Engene — og hver af dem tryllede ligesom en Række løslupne Bølger frem for hans Syn: der kom skummende Toppe, hver Gang Fuglen steg og viste sin hvide, skinnende Bug, og dybe, grønsorte

Bølgedale, naar den kastede sig tumlende ned, og han øjnede dens smaragdfunklende Ryg- og Vingeoverside.

I det før saa tilføgne lille Mergelhul stod Pilene allerede i Sjap, og i Driven under Brinken saa' han sine Snestormhuler gabe frem af de jordslaaede, indsinkne Masser, som var de Indgange til dybe Gruber. Gulspurvehannen tvittede i Pilens Top, og dens graa Mage sad betaget og lyttede til . . . .

Men over Kæmpehøjen, hvor de høje Espe og de mange vilde, smaa Kirsebærtræer trængtes om Pladsen, flagrede en rødgnistrende Taarnfalk ud og ind og kærtegnede Vaarluften med sine spidse Vinger. Kæmpehøjen var den af alle, der havde smeltet Sneen først; der var som indre Varme i den store Jordknold; det fossede med Strømløb ned ad dens Sider og mellem Jordfoget, der var blevet tilbage, da Sneen svandt bort, piblede det allerede med Vaarens Nygræs og Urtespirer.

Jøsse turede meget om; men han traf aldrig mere Agerhønsene i Flok; de laa to og to. Girik gjorde atter Haneben til sin lille Kone; Børnene havde han sat paa Porten, efter at han havde delt Markerne mellem dem og sig. Kaalhøgen og uregerlig var han og altid paa Tærne, for der var en anden Agerhane, en gammel Kraftkarl, som i Løbet af Vinteren havde sluttet sig til Flokken, der gjorde sit Bedste for at stikke Girik ud. Morgen og Aften var de i Toppen paa hinanden, løb om med Solild i Øjet og med slæbende Vinger og galede om Kap.

Men Girikke var ikke i Tvivl om, hvem hun vilde ha'!

Jösse var paa Færde tidlig og silde. Der stak jo en Opdager, en Vandrør i ham! Fra den visne Græstot paa Kanten af Lerhøjen, hvor han var født, havde han nu efterhaanden lagt hele sit Fødeland under sig, overrendt det og gennemkrydset det Nat og Dag og lært det at kende ud til de fjerneste Kroge. Fra Kæret i Sydvest til Mosen i Nordøst og videnom ud til alle Sider af den hvide Kegle vidste han Besked om hver Grøfts og hvert Gærdes Retning, hvor der var Vej og Sti, og hvor de førte hen. Han kunde Hundene, han kunde Kattene, han kunde Ræv og Væsel og Krage og Falk — og han kunde Menneskene.

Nu var han saa stor og trænet, at han ikke mere lod sig løbe træt . . . .

Som sin hedengangne Fader, den gamle Lepidus, begyndte nu ogsaa han at hige bort og ud. Allerede var det blevet ham en Vane at sætte sig til Daghvile langt paa den anden Side Udmærkerne, og naar han om Nætterne rundede Bjærget og dets høje Kegle, gjorde han uvilkaarlig Ringene videre og videre. Før havde han i al Mågelighed kunnet tilendebringe hele Rundturen paa det halve af en Nat, nu havde han efterhaanden gjort den saa udstrakt og vidtløftig, at han godt kunde være flere Døgnskifter om den.

Men alligevel fandt han det trist og for ensomt omkring Bjærget: alle andre af hans Art var enten skudt eller jaget væk, og nu mere end nogensinde syntes han, at han trængte til at støde Næsen mod en Hare.

Ofte løb han om i Gryet og saa' Syner . . . . han saa', der sad en Hare snart paa Pløjemarken, snart paa Grønruget! Da fik han Fryd i Sindet

og Legelyst i Kroppen, han nærmede sig i meterlange Spring og gjorde saa et højt Inklinationshop, mens han lavede Mimik med Ørene og daskede Forpoterne i Klap mod Maven. Ak, saa snusede han bare til en buttet Sten eller et brunligt Muldskud — han var som Adam alene i sit Paradis!

Han higede bort .... Ramlersindet, det vidtløftige og upaalidelige, gjorde sig gældende i ham! Han maatte ud at se og sanse andre Harer, ud at underlægge sig nye Egne; han vejrede ofte, naar Vinden var Vest, en stærk Luft fyldt med Krydder og lifligt Mundgodt .... den Luft drog ham ubevidst til sig — mod Aadalen og de fjerne Skove.

Men der skulde en Anledning til for at bringe ham videre. Han maatte have et Skub, der med voldsom Kraft kunde slynge ham ud af den naturbundne Ringbevægelse, hvori han til daglig sjokkede om ..... han maatte kastes ud for at prøve Livets tvende Muligheder: at gaa som Fyld i Kværnen eller blive Lurernes Lurer og Lepidus' Efterfølger.

Det fryser ikke mere om Nætterne, Pytvandene er aabne .... og Stjernerne spejler sig i dem!

Det er stille, mildt Vejr og for Jøsse lyst som om Dagen. Han gaar blødt og lydløst overalt. Gærdevoldens Rygning som Pløjningernes Bølgebjærge, den visne Havrestub og den grønne Rug fanger hans Poter uden en Skratten, uden et Suk. Den store Kora sover ikke i Loen mere, hun er ude om Natten og staar i Indkørslen og lader nu og da sin dybe Stemme høre: vuv, vuv! Saa sva-

rer Hundene rundt om i Bjærget; — Jøsse kender hver enkelt bare paa Tonefaldet!

Fra Skelvolden oppe paa Bakken galer Girik. Snart svarer en anden lille Kok længere ude. Og en tredie skingrer op endnu længere væk. Der maa Jøsse hen . . . . .

Hvor føler han sig ikke, som han hopper afsted og med god Appetit tager for sig af Vaarspirene. Imellem Mundfuldene kommer den primitive Følelse af Livskraft saa ubændig over ham, at han maa sætte hen over Marken med en Fart, saa Duggen staar ham som et Springvand om Ørene. Fra siddende Stilling kan han paa mindre end et Sekund præstere en lynsnar Start. Og i vildeste Fart kan han stoppe saa pludselig, at de lange Dækhaar paa Ryggen svipper op og gaar forover. Han kan rende, saa Træer og Tuer ligefrem render med . . . . han er den eneste Rapfod i Landet!

En „Skrædder“ kalder Menneskene ham; en Hare, der løber bare han hører et Glam, vrænger Hundene!

De skulde vide, hvordan han selv ser sig an: Han føler sig i Bevidstheden om sin Overlegenhed i Fart og Vendinger som deres Behersker, højt hævet over det gøende Krapyl! Man troer ham enfoldig, uden Kløgt og Dømmekraft — ja, derfor er det maaske, at han fremdeles er til, skønt alle vil have ham i Gryde og Taskel!

Han hopper op paa en ubeplantet, græsgroet Gærdevold, rejser sig op paa Bagbenene, saa højt han kan komme, og tager et af sine lange, vide Udsyn:

Alt, hvad hans Øje finder herligt og hans Poter

en Springtur værd, findes i hans Rigel Agre og Enge, Moser og Kær, smaa blinkende Søer og høje, kuplede Bakker, Hegn og Voldstræk og histovre store drømmende Skove. Tung og mørk kan Luften hænge over denne hans Fædrenejord; men den kan ogsaa være eet Spil af varme, glitrende Straaler, der gør hans Sind lyst.

Natten er fuld af Vibeskrig, Fuglene *viver* til alle Sider om ham. De er kaade og kry; uafbrudt hører han Vingeuldren .... og i Græsset om hans Fod leger Musene! Der er en egen Rastløshed i Luften .... Sus efter Sus jager over hans Hoved; det snurrer og basker; han fornemmer sære Lyde fra de trækkende Fugle: Fløjten og Rabben, Snerren og Trompeten ... alt har Fart.

Mørket falder tættere. Høsekaldene hører op. Saa et Øjeblik stor, dyb Stilhed ..... kun et enligt Lys blinker i en Gaard.

Til al Uheld for Jøsse hopper han fra Gærdenvolden ud paa Landevejen, lige som et stort, fløjjet Uhyre suser frem! Han kommer i sin sædvanlige Trummerum med alle Slags Løjer i Hovedet og alle Slags kaade Spring kriblende i Benene. Buh, tuder saa Autoen og brummer af indeklemmt Raseri som Markens store Tyr.

Der bliver ikke levnet Jøsse Tid til noget Side-spring; for ikke at blive kørt ned maa han præstere Iltogsfart. Han er ikke fri for at føle sig lidt konfus; hans Smule Hjerne og hele gemytlig Sind kryber som sædvanlig skyndsomst ned i det frelsende Bentøj.

Hvad Vej vil Poterne, bliver der spurgt fra hver Fiber i hans Krop! Poterne vil dør, hvor Vejen er jævnest, hvor ingen Hindringer truer, hvor de

kan præstere den største Fart . . . . . de rare, altid pligtopfyldende Poter!

Saa gaar det afsted ud ad Vejen lige foran Autoen. Og hans Poter svigter ikke, nej, selvfølgelig — paa dem har han aldrig tvivlet! Han mærker, at han skyder bort fra Faren, at Uhyret ikke kan staa sig imod ham; han har Raad til at svippe Benene bagud baade til højre og til venstre, at kile fra den ene Side af Vejen til den anden, mens han gør Nar ad sin Forfølger ved under Farten at tale sit Fingersprog med ham.

Men Autoen har Hast — og snart faar Poterne at mærke, at Mage til Fart har de aldrig været ude for før! De ser den slagne Sognevej for sig. kantet af græsfyldte Rabatter, af Skærvebunker og Vejbukke og mange andre Ujævnheder, der bare vil sinke deres Fart, om de kommer derind — saa de holder troligt ved midt ud langs Vejbanen. Men efterhaanden spiller de ikke mere Kommers, men løber pænt alt hvad de orker!

Dumme Poter, de skulde jo bare have ofret et Sekund paa at sagtne Farten saa meget, at der kunde blive Tid til en Vending og et Sidespring ind over Grøften; men nu tør de ikke sinke sig med noget!

Kilometer efter Kilometer kæpper Jøsse af foran Bilen . . . .

Men det brummende Uhyre vinder alligevel ind paa ham, og Øjeblikket kommer, hvor de vævre Poter ængstelig betroe ham, at nu *kan* de ikke mere! Da svimler det for Jøsse; han gaar fra Snøvsen; melder Poterne Pas — da er det ude med ham!

Autoen er lige paa Kребsehalen af ham, og Lyset fra Lygterne strømmer blændende ind over ham . . . . . nu haler *Langsom* Landets eneste Rapfod ind! Da smider han sig med et pludseligt Plask ned i Vejen, han stivner til Jordklump, til Sten og trykker sig mod Jorden; nu da Poterne svigter for første Gang i hans Liv — nu maa *den* hjælpe.

Og Jorden hjælper . . . . .

Fnysende farer Autoen hen over ham, mens han trykker sig midt mellem dens lydløse Hjul. Som et viljeløst, nyfødt Væsen sidder han tilbage — uforstaaende, men uskadt!

Lidt efter bliver atter Livet ham klart; Øjet faar Indtryk af de omstaaende Træer og Urter; han ser en gul Følfod og en vintertørret Perikumbusk; han hører Viberne vive og Uhyret fare afsted langt borte. Men er han ikke saaret? Det driver jo med noget klæbrig, vaadt noget ned ad hans Kind. Han lader Spørgsmaalet gaa videre til Tungen. Og Tungen slikker højt op om Kinden og faaer noget ramt, oljet og fedtet til Svar. Det er ikke noget af *ham*, er han vis paa — det er nok noget af det meget, der gaar over hans Forstand, og som staar i Forbindelse med Hest og Hund og Ko og *Langsom*!

Saa strækker han forsigtig det ene Øre og derpaa det andet, han prøver at rette Ryggen, jo, den er hel — og han rejser sig lykkedrukken op. Kan han flytte Skankerne, kan han springe? Jo, ogsaa det!

Da bliver han ellevild; han ryster Støvet af sig og jager ind over Markerne, sætter sig saa paa et hyggeligt Sted, og giver sig ordentlig til at kær-

tegne de møre Poter, de rare, sejrende Pusselan-
ker!

Han ser, at han er kommet langt, langt bort. Da han faar sundet sig, opdager han, at han hverken kender Grøfter eller Hegn, han er paa nye Agre i en fremmed Egn, hvor der staar fuldt af Harespor alle Vegne.

Et af Sporene tiltrækker ham særlig; det er ikke mulig for ham at sidde ret længe stille, han maa op og med Næsen ned i Jorden afsted paa det. I Bugter og Slyng jager han Ager op og Ager ned, og jo længere han naaer frem paa Sporet, jo mere ellevild og soldrukken føler han sig. Han haster over Pløjemark efter Pløjemark uden at mærke en eneste af de mange toppede Plovkamme; farer over Hvede og Rug uden saa meget som at se til de friske, saftige, blaaligt grønne Blade — en svulmende Livskraft brænder inden i ham, og den giver han sig i Vold med Hud og Haar!

Indtil han naaer et Hegn og hopper over lige paa det Sted, hvor en lille, graa Hunhare sidder og forfrisker sig ved en Runkelroe.

Med et højt Inklinationshop daler han ned foran den musegraa, Øjnene straalere og han ryster af Iver . . . . han kysser Jorden, hvor hun har traadt; han gør sine bedste Krumspring for hende, mens hans Øren er i en uafbrudt spillende Bevægelse.

Den lille Hunhare er noget knibsk; men Jøse sætter sig til at kærtegne hende og pudse hendes Mundskæg med Forpoterne.

Saa omsider pudser den lille graa igen.

Da mærker de en Kriblen og Krablen i Mulden

under sig — og for et Øjeblik optages deres Opmærksomhed under Frierlegen af en stor Regnorm, der nu efter Frostens Ophør kommer asende op.

„Den lille Plovmand“ uden Hoved, uden Hale, uden Ben, bare en lang, kødet Traad, der ender spidst og kegleformet i begge Ender, krymper sig frem over Jorden og hilser Jøsse paa Grænsen til hans nye Rige som *Kværnens fuldgyltige Repræsentant*:

Spis og drik Dugg, lille Jøsse, spring over Urt og Sten og dans paa Tilje, nyd Livets Lyst ved Vaar og Sommer, og filosofer dig til Sindsligevægt og Tilfredshed med dine Kaar i Efteraarets og Vinterens lange, mørke Nætter. Skab nyt Liv af dit eget Liv, sæt Killinger i Verden og giv Græsset, du æder, din Gødning, at det kan byde dig endnu flere Græsstraa af sin Rod, bring Burrens Frø, som filtrer sig i din Pels, vidt omkring og læg dem i Mulden, naar du skraber dit Leje. Vær Led i Altet, vær Ener i Tilværelsen; men glem ikke, at du, hvad Dag du lever, maa være beredt paa at dø, for at give Plads for andre hér paa Jorden.

Svend Fleuron i Udlandet.

En Vinter i Jærgaarden.

Fortælling i Skitser og Scener. Med Vignetter af
Vilh. Th. Fischer.

„Han skriver, hvad han ser, hører og føler — og det bliver til Digt under hans Haand, det bliver en Legende om Jagten, det bliver en Mythe om Naturen, et Sagn om Dyret. Naturen viser sig for Læseren fra to Sider: den bliver skildret, levendegjort ud fra sig selv, og paa den anden Side bliver den set ud fra Menneskets Standpunkt, den opstaar paany — saaledes at hans Bog i dybeste Forstand bliver til en Oplevelse. Det er en Naturnydelse, som Læseren faar. Som en Hersker, paa en Gang Tilbeder og Skaber — har Svend Fleuron skrevet sin Bog“.

„Literarisches Echo“.

Det røde Kobbel.

Roman om et Kuld moderløse Ræveunger.

„En virkeligt flot gjort og intensivt morsom Bog. Har man først faaet den i Haanden, slipper man den ikke, før sidste Side er læst færdig, og har man godt og vel læst den ud, ønsker man mere af samme Slags — *det er en virkelig Nydelse at læse den*“.

„Stockholms Dagblad“.

Det tuder om Natten.

Roman om den sidste store Hornugle Strix Bubo.

„Det vidunderlige ved Strix bubo, Fleuron's vilde Jægerinde, er, at den er og bliver en Ugle helt igennem, der ikke tænker, føler eller reflekterer og ikke handler paa anden Maade, end det passer sig for en Ugle. Og dog kommer vi den saa nær, som om vi boede med den inde i det gamle, hule Egetræ, fuldstændig berøvet vor Hjerne og Tanker, idet vi kun føler og tænker og er som den. Sammen med den hader vi Menneskene og Lugten af dem, skælver med den, naar Klangen af Øksen høres i den store, vilde Højskov, triumferer med den over dens Fjender og over det Vildt, den nedlægger. Men stærkere end den lever vi med i de dybt opfattede Nattescener, den tidlige Morgendæmring før Solopgang, i alle de fortryllende Billeder et Hjerte, der lytter med Skovens Hjerte, har opfanget“.

„Vossische Zeitung“.

J. E.